PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
(4 linije)

gio 1
- 85723

20

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 237 (12.562)

Trst, sreda, 8. oktobra 1

OSREDNJA KNJIŽNICA
S.VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P
66001 KOPER
7096 AA

Pogovori bodo potekali v senci »informacijskega mrka«

Razorožitev osrednje vprašanje na »minivrhu« v Reykjaviku

Craxi opozarja Reagana in Gorbačova na regionalne krize

MOSKVA, WASHINGTON — V glavno mesto Islandije Reykjavik prihaja na stotine časnikarjev z vsega sveta, da bi sledili »minivrhu«, na katerem se bosta v soboto in nedeljo srečala ameriški predsednik Ronald Reagan in generalni tajnik KPSZ Mihail Gorbačov. Kaže, da ne bodo imeli hvaležnega dela, saj bodo pogovori med državnikoma potekali strogo zaupno. Kot je včeraj potrdil glasnik Bele hiše Larry Speakes, sta se obe strani domenili, da bo vse do konca pogovorov trajal »informacijski mrk«.

Dopisniki iz Reykjavika so se zaradi te napovedi že pritožili. Stanovska solidarnost narekuje, da jim izrazimo razumevanje. Toda hkrati moramo priznati, da je dogovor o »informacijskem mrku« sam po sebi pozitiven znak, saj kaže, da se Reagan in Gorbačov nameravata vsaj za dva dni odpovedati propagandnim nastopom in se resno lotiti odprtih vprašanj v odnosih med velesilama in sploh na svetovnem političnem prizorišču.

Sovjetsko vodstvo vidi v reykjaviškem srečanju predvsem priložnost za bistven preokret v razorožitvenih prizadevanjih. V komentarju, ki ga je včeraj objavila tiskovna agencija Novosti, je rečeno, da je že v sedanjih razmerah mogoče doseči konkretne sporazume, npr. glede jedrskih raket na srednji domet (tako imenovanih »evroizstrelkov«) in glede zamrznitve jedrskih poskusov. Največje skrbi pa dela Kremlju Reaganova Strateška obrambna pobuda (SDI). Tekmovanje z ZDA na tem področju bi zahtevalo od SZ izredne finančne in tehnološke napore in bi izjalovilo reformistična prizadevanja novega sovjetskega vodstva. Da bi odstranil ali vsaj ublažil to nevarnost, je Gorbačov, kot kaže, pripravljen popustiti na marsikaterem drugem področju, npr. pri evroiztrelkih ali v regionalnih krizah, zlasti v afganistanski.

Bela hiša je glede možnih rezultatov reykjaviškega srečanja zelo previdna. Reagan ga je označil kot »začetek nove pogajalne faze« in kot pripravo na »resnični vrh«, do katerega bi moralo predvidoma priti decembra ali januarja, ko bi Gorbačov obiskal Washington. Državni tajnik George Shultz je včeraj na tiskovni konferenci izjavil, da bo ameriški predsednik skušal v islandskem glavnem mestu doseči predvsem načelni dogovor o korenitem zmanjšanju medcelinskih (»strateških«) jedrskih raket, ki je po mnenju ZDA slej ko prej osrednje vprašanje v razorožitvenih prizadevanjih. "Rešitev tega vozla," je dejal Shultz, "je predpogoj za sporazumno prepoved jedrskih poskusov in celo za zamrznitev ali vsaj spremembo SDI, saj bi tako poskusi kot »vesoljski ščit« bistveno zgubili na pomenu, ko bi bil najpomembnejši vir jedrske grožnje odpravljen."

Ameriški državni tajnik bo v ponedeljek, se pravi takoj po zaključku vrha, prišel v Bruselj, da bi seznanil evropske zaveznike z rezultati ameriško-sovjetskih pogovorov. Zahodna Evropa je seveda v prvi vrsti zainteresirana za vprašanje evroiztrelkov, ki zdaj tvorijo osrednji steber v njeni obrambi.

V dialog Vzhod-Zahod, ki je sicer skoraj izključna domena SZ in ZDA, se skuša tvorno vplesti tudi italijanska vlada. Ministrski predsednik Craxi je v pismih Gorbačovu in Reaganu izrazil zadovoljtvo glede razorožitvenih prizadevanj, opozoril pa je tudi na vprašanje regionalnih kriz, ki stalno grozijo mednarodni varnosti in ki jih je treba reševati ob »spoštovanju pravic narodov in posameznikov«.

Po dolgih tajnih po

Zamenjava jetnikov med Italijo in Libijo

Gadafi sklical zahodne ambasadorje

RIM — Nepričakovana zamenjava jetnikov med Italijo in Libijo. Rimska vlada je včeraj ponoči osvobodila tri libijske državljane, ki jih je sodišče obsodilo na stroge zaporne kazni zaradi serije krvavih atentatov proti sodržavljanom, istočasno pa so v Tripolisu tamkajšnje oblasti izgnale iz države štiri italijanske zapornike. Pogajanja za zamenjavo, ki so bila do zadnjega trenutka zavita v strogo tajnost, sta baje v prvi osebi vodila zunanji minister Andreotti in njegov libijski kolega Džalud. Po prvih in precej nepopolnih vesteh, ki prihajajo iz obeh glavnih mest, kaže, da je sporazum o zamenjavi omogočil mednarodni Rdeči križ.

Libijska vlada je pomilostila Bruna Castellija, Edoarda Seliciata, Maura Piccina in Massima Caporalija. Prva dva sta bila aretirana v Tripolisu pred šestimi leti pod obtožbo protidržavnega rovarjenja ter sta bila po dolgem procesu obsojena na dosmrtno ječo. Piccin in Caporali pa sta bila obsojena zaradi prekupčevanja z mamili in bi morala presedeti v zaporu deset let. Italija je v preteklosti že nekajkrat zahtevala osvoboditev štirih svojih državljanov, posebno Castellija in Seliciata, ki sta imela zdravstvene težave in sta prestajala kazen v zelo strogem zaporu.

Rim je istočasno pomilostil in takoj osvobodil tri Libijce, ki so bili vpleteni v krvave atentate proti Gadafijevim političnim nasprotnikom. Jusef Whida je bil zaradi umora nekega sodržavljana obsojen na 26 let zapora, ostala dva pa na 14 let zaporne kazni zaradi sodelovanja v spodletelem atentatu proti skupini libijskih beguncev v Italiji. Osvobojeni Libijci so bili člani posebne organizacije, ki si je zadala za cilj fizično iztrebljanje Gadafijevih nasprotnikov v zahodni Evropi, posebno v Londonu in v Rimu. Vseh sedem protagonistov zamenjave je v trenutku, ko pišemo, že dospelo domov.

Iz Tripolisa prihaja medtem vest, da je polkovnik Gadafi takoj po zamenjavi sklical veleposlanike zahodnoevropskih držav ter jim spet izrazil zaskrbljenost zaradi hude napadalne in obrekovalne kampanje, ki jo proti Libiji po vsem svetu vodi Reaganova administracija. Ugledni ameriški tisk je kot znano prav pred kratkim prišel do zaključka, da je del teh ameriških obtožb povsem neutemeljen in torej v marsičem iz trte izvit.

V težavah koalicija na Občini v Tržiču

NA 8. STRANI

Včeraj predstavljen novi repertoar SSG

Upravitelji našega gledališča so včeraj pred številnimi časnikarji in ljubitelji predstavili v Časnikarskem krožku novi repertoar SSG, ki je kljub znanim težavam prav pester in kakovosten

NA 4. STRANI

Kamen spotike slej ko prej razmerje RAI - Berlusconi

Še vedno nesoglasja v koaliciji glede radiotelevizijskih služb

(Od rimskega dopisnika)

RIM — Vladna koalicija ni še dosegla sporazuma o izvolitvi predsednika radiotelevizijske ustanove in o vsebini zakona, ki bi urejeval odnose med javno in zasebnimi televizijami. Najresnejši kandidat večine za predsedniško mesto ostaja še dalje socialist Enrico Manca, ki pa ne uživa popolne podpore vseh zaveznikov. Pomisleki nad njegovo izvolitvijo prihajajo predvsem iz republikanskih in iz demokristjanskih vrst, ki mu očitajo vpletenost v Gellijevo prostozidarsko ložo. Manca je s svoje strani večkrat izjavil, da ni bil nikoli član lože P2, kar je kasneje potrdilo tudi sodišče. Sam pa je tudi, ob sprejemu Craxijeve ponudbe, pogojeval svojo kandidaturo s soglasjem večine.

Glavni kamen spotike pa so v resnici odnosi med RAI in televizijskim magnatom Berlusconijem, ki je lastnik postaj Canale 5, Italia 1 in Retequattro. Demokristjani so tudi sinoči zahtevali, da mora milanski finančnik, ki je zelo blizu Craxijevi stranki, prodati eno od treh postaj in šele potem bo lahko oddajal »v živo« po vsem državnem ozemlju. To dela danes lahko samo Rai, ki mu zakon priznava monopol na javno radijsko in televizijsko službo. Strokovnjaki vladne koalicije se bodo danes spet srečali z ministrom za pošto in telekomunikacije Antoniom Gavo, ki bi moral v čimkrajšem času pripraviti zakon za dokončno ureditev kočljivega vprašanja razmerja med javnimi in zasebnimi televizijskimi in radijskimi oddajami, ki čaka na rešitev že preveč let. (st)

Težave v bolnišnicah zaradi stavke zdravnikov

RIM — Od včeraj stavka v Italiji 120 tisoč zdravnikov in živinozdravnikov. Stavko, ki bo predvidoma trajala do petka, je oklicala zveza avtonomnih sindikatov, ker se še niso začela pogajanja za obnovitev delovne pogodbe.

Stavka zadeva vse zdravnike v bolnišnicah, kjer je včeraj delo zastalo. Zagotovljeni so bili sicer nujni posegi, vendar pa se je po mnenju sindikata ANAAO stavke udeležilo ponekod celo 95 odstotkov zdravnikov. Sindikat pa prav tako poudarja, da so bili nujni posegi povsod zajamčeni in da niso nikjer v Italiji prefekti posegli po vpoklicu, ki ga je v nujnih primerih izrecno dovolil minister za zdravstvo Donat Cattin.

Prav zaradi tega je bil Donat Cattin deležen tudi precejšnjih kritik. Tako je socialistični poslanec Francesco Curci dejal, da minister, ki je bil pred kratkim imenovan, očitno ne ve, da so zdravniki vedno urejevali stavke tako, da so bili zajamčeni nujni posegi. Sploh je bilo od strani političnih sil slišati precejšnje razumevanje za zahteve zdravnikov in tudi poziv vladi, naj začne s pogajanji za obnovitev delovne pogodbe.

Sandinisti sestrelili ameriško letalo

MANAGUA — Zajetje ameriškega vojaka, 35-letnega Eugena Hafenfufa, edinega preživelega potnika na sestreljenem ameriškem vojaškem letalu na jugu Nikaragve z raketo zemlja-zrak, v katerem so izgubili življenje trije ameriški vojaki, dokazuje, da CIA daje kontrasom »gospodarske injekcije«, piše Barricada, uradno glasilo Nikaragve.

Sandinistični obrambni minister je povedal, da je sestreljeno letalo prevažalo 50.000 nabojev za avtomatsko puško, granate, na desetine pušk, škornje za džunglo, vse skupaj pa je bilo namenjeno kontrasom, ki se bojujejo proti legalni sandinistični vladi. Kot je izjavilo obrambno ministrstvo, naj bi letalo poletelo z improviziranega letališča, ki se ga ZDA poslužujejo za pošiljanje pomoči upornikom.

Pentagon in CIA sta kategorično zavrnila možnost, da bi sandinisti zajeli ameriškega vojaka, je sporočila televizijska postaja CNN v Washingtonu.

Postaja CNN pravi, da imajo ZDA v Salvadorju 55 vojaških svetovalcev, ki se ne smejo približati območjem vojnih operacij. Po nekaterih ameriških postajah TV naj bi bilo letalo last zasebnih ameriških desničarjev, ki podpirajo boj proti sandinistom.

Dva vojaka mrtva v nesreči pri L'Aquili

L'AQUILA — Še dva vojaka sta izgubila življenje med služenjem vojaškega roka. Tokrat je šlo za nesrečo, ki se je pripetila včeraj okoli 18. ure v bližini L'Aquile. Oklopni transporter vrste M113 s štirimi člani posadke je strmoglavil v prepad; dva vojaka sta zadobila le lažje poškodbe, podporočnik Domenico Mastrodonaldo in vojak Giampaolo Rossi pa sta bila pri priči mrtva.

Nesreča se je pripetila na cesti, ki iz kraja Castel del Monte na nadmorski višini 1.300 metrov vodi v dolino. Oklopnik se je po končanih manevrih vračal v dolino in med vožnjo je iz še nepojasnjenih vzrokov zrušil ograjo in strmoglavil 30 metrov globoko.

Takoj po nesreči je obrambno ministrstvo izdalo uradno sporočilo, v katerem napoveduje preiskavo. Preiskavo so uvedle tudi sodne oblasti. Obrambni minister Spadolini je naslovil svojcem žrtev sožalno brzojavko.

ZDA ne bodo poskušale dvigniti sovjetske jedrske podmornice

WASHINGTON — Dno Atlantskega oceana bo poslednje domovanje sovjetske jedrske podmornice razreda yankee. Njenega miru 5.600 metrov globoko ne bo zmotil nihče. Američani so jasno povedali, da za razliko od sovjetske jedrske podmornice, ki se je potopila leta 1968 med Havaji in Midwayji, ne bodo tokrat poskušali dvigniti razbitin. V trupu že zastarelega tipa sovjetske podmornice ni namreč takih skrivnosti, ki bi opravičevale ogromne izdatke za tako akcijo. Prav tako so nezanimive rakete in jedrske konice, kar zgovorno dokazuje podatek, da v SZ že zamenjujejo te rakete s sodobnejšimi in varnejšimi, saj je bilo prav raketno tekoče gorivo krivo za eksplozijo, požar in kasnejši brodolom podmornice. Obenem so imeli Sovjeti dovolj časa, da so s podmornice odstranili vse, kar bi lahko zanimalo Američane.

Američani se obenem prepričljivo trudijo, da bi pomirili svojo in svetovno javnost in trdijo, da ni nevarnosti pred morebitno jedrsko eksplozijo in radioaktivnim sevanjem. Iz svojih dosedanjih izkušenj, leta 1963 so izgubili jedrsko podmornico Tresher in leta 1986 podmornico Scorpion, so ugotovili, da ni prišlo do radioaktivnega onesnaženja. S sovjetsko podmornico ne bi smelo biti bistvenih razlik. Reaktorja sta skoraj gotovo vzdržala pritisk, prav tako ne predstavlja nobene nevarnosti 32 jedrskih konic, ki so bile v šestnajstih raketah. Tudi v najslabšem primeru so radioaktivni elementi tako težki, pritisk pa tako velik, da bi bile posledice neskončno majhne, saj bi se omejile na ozko območje ob razbitinah.

Med državami OPEC za zdaj še ni soglasja

ŽENEVA — V okviru 79. ministrske konference OPEC je bilo včeraj na sporedu zasedanje vseh trinajstih delegacij, ki so skušale zaman poiskati skupni imenovalec za rešitev vprašanj o proizvodnih kvotah in cenah nafte. Tudi sicer je skoraj gotovo, da soglasja ne bo mogoče doseči že zdaj in da bo treba v kratkem sklicati novo konferenco, spričo česar bodo veljavnost avgustovskega sporazuma podaljšali do konca leta. Dotlej naj bi cena nafte poskočila na 18-19 dolarjev za sodček. Zato so včeraj umestili tehnični odbor strokovnjakov, ki naj prouči pogajalne teme in danes poroča ministrom, pa tudi tri ministrske komisije za obravnavo problemov o cenah, proizvodnih kvotah in tehničnih vidikih tržne politike.

Francija vedno bolj v križnem ognju groženj in izsiljevanj

Teroristične skupine z Bližnjega vzhoda napovedujejo nov val krvavih atentatov

PARIZ — Od ponedeljka je Francija na lepem spet na muhi »osvobodilnih« ali terorističnih organizacij z Bližnjega vzhoda. Najprej je islamski Džihad objavil video kasete s pozivom francoskih talcev, diplomatov Marcela Cartona in Marcela Fontainea ter novinarja tednika »Evenement du jeudi« Jeana - Paula Kaufmanna, ki jih ima zaprte nekje v Libanonu (ali kar v Bejrutu), potem se je po dolgem molku oglasil »Odbor za podporo arabskim političnim jetnikom« (CSPPA) z napovedjo, da bo sprožil nove atentate. In nazadnje sporoča še armenska ASALA, da je »edini odgovor na terorizem Zahoda sistematična uporaba revolucionarnega nasilja«.

Nič manj jasna ni govorica sporočila CSPPA: »Naše zahteve so zelo jasne: zahtevamo osvoboditev naših jetnikov v francoskih ječah.« Komunike potem kritizira premiera Chiraca, ker se noče pogajati (kar je ponovil včeraj po radiu) in francosko varnostno službo, ki po svojih bučnih neuspehih zdaj »prede« kriminalne romane in obtožuje zdaj neko državo, zdaj odgovornega človeka iz te države, ne da bi jih imenovala in izraža priznanje armenski tajni revolucionarni armadi (ASALA). Dejansko odgovorni namigujejo, javna občila pa pišejo kar naravnost o odgovornosti Sirije oziroma šefa njenih obveščevalnih služb generala Hulija ali vsaj njegovega »človeka v Libanonu« generala Kanaana.

»Odbor« ostro napada palestinskega voditelja Abu Ijada (Salaha Halafa), enega vodilnih ljudi Arafatovega Fataha, ki mu očita, da je »pooblaščeni poštar zahodnih obveščevalnih služb«. Abu Ijad je namreč v petek prišel v Pariz in se sestal z generalnim direktorjem notranje obveščevalne službe DST. Salah Halaf (vodja obveščevalnih služb PLO), se je v zadnjih letih menda že večkrat srečal s svojimi zahodnimi vrstniki — zlasti v zvezi z disidentom, nasprotnikom Arafata in njegove »diplomatske« linije v politiki PLO, Abu Nidalom, zagovornikom in izvajalcem trdih akcij, pa tudi v zvezi z akcijami Asala.

Sodeč po sporočilu CSPPA se francoska vlada zdaj zares ne pogaja s CSPPA, oziroma so pogajanja propadla, če so sploh bila. Drugo pa je, da je med CSPPA in ASALA očitna povezava ali pa je vse skupaj samo več etiket za eno organizacijo ali »manipulanta«, če uporabimo Chiracovo etiketo.

Ali obstaja tudi zveza med Džihadom in omenjenima dvema »izveskoma«, čeprav v zvezi s francoskimi talci zmeraj poudarjajo, da ni zveze med njimi in atentati v Parizu? V to je težko verjeti.

Zahteve, ki jih organizacije postavljajo francoski vladi, so zmeraj višje. V primeru talcev, sedmerice, ki je zaprta od 160 do čez petsto dni, so zmeraj višje.

»Džihad« je najprej zahteval varnost za iraška študenta, domnevna pristaša proiranske organizacije »Al Dava«, izgnana v Bagdad zadnje dni socialistične vlade marca letos. Iračana sta po posredovanju stare vlade dobila potne liste in se pred dnevi vrnila v Pariz. Toda »Džihad« zahteva zdaj več: francoska vlada, »ki lahko doseže vse, saj je zaveznica ZDA«, mora v Kuvajtu — suvereni državi — izsiliti izpustitev 17 aktivistov »Al Dave«, zaprtih zaradi serije atentatov decembra 1983.

Zahteva ni nova, predvsem pa ni izpolnjiva, kajti kuvajtska vlada ne popušča. Obnovljena zahteva prihaja v trenutku, ko se Pariz pogaja s Teheranom za normalizacijo odnosov, od katere si poleg drugega — v to »drugo« pa spada tudi terorizem — obeta izpustitev francoskih talcev.

Eden od njih, novinar Jean Paul Kaufmann v svojem sporočilu na video kaseti (in najbrž po diktatu svojih ječarjev) pravi, da dobiva Francija s svojimi akcijami vse bolj in bolj »podobo sovražnika Muslimanov«, »velika pomoč, ki jo nudimo Iraku, pa nam nakopava nove sovražnike«.

JAKA ŠTULAR

Z upravičenimi pritožbami nad ravnanjem Avstrije

Koroški Slovenci v Beogradu gradiščanski Hrvati na Dunaju

BEOGRAD, DUNAJ — Član predsedstva SFRJ Stane Dolanc, predsednik ZIS Branko Mikulić in predsednica Zveze sindikatov Jugoslavije Marija Todorović so včeraj sprejeli delegacijo Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta koroških Slovencev. V pogovorih, ki so jih imeli ob tej priložnosti, je delegacija (sestavljali so jo Feliks Wieser, Marjan Šturm, dr. Matevž Grilc in Franc Vedenik) orisala položaj slovenske manjšine ter aktivnosti slovenskih organizacij v Avstriji. Posebej so opozorili na nujnost doslednega uresničevanja obveznosti v zvezi z 7. členom državne pogodbe, ter gostitelje seznanili z bojem za ohranitev slovenske narodnostne identitete ter za preprečevanje asimilacije slovenske skupnosti v Avstriji. V pogovorih so opozorili, da je zaščita narodnostnih pravic slovenske kot tudi drugih narodnostnih manjšin jugoslovanskih narodov v sosednjih državah predmet stalnega zanimanja in skrbi celotne Jugoslavije. Tudi ob tej priložnosti so poudarili pomen narodnostnih manjšin, kot bistvenega dejavnika za krepitev prijateljske politične, gospodarske in kulturne povezanosti med sosednjimi deželami. S tem v zvezi so še zlasti omenili pomen doslednega spoštovanja pravic slovenske manjšine v Avstriji na področju šolstva in dvojezičnosti.

Na letni skupščini Hrvaškega kulturnega društva, ki združuje gradiščanske Hrvate na avstrijskem Gradiščanskem, so pa na Dunaju izrekli nezadovoljstvo, ker pristojne oblasti ne izpolnjujejo obveznosti iz 7. točke državne pogodbe, ki omogoča ohranjevanje kulturne in jezikovne identitete te narodnostne manjšine.

Skupščina je sprejela resolucijo, ki jo je podpisal predsednik društva dr. Ivo Muller in ki izraža zaskrbljenost, ker po več kot 30 letih od podpisa državne pogodbe niso dosegli nobenega napredka, kar zadeva položaj manjšine, ker Avstrija ne izpolnjuje svojih obljub in ne podpira gradiščanskih Hrvatov. Število pripadnikov te manjšine se zmanjšuje od popisa do popisa prebivalstva, je poudarjeno v resoluciji.

Združenje gradiščanskih Hrvatov je posebej poudarilo zahtevo po spremembi zakona o otroških vrtcih na Gradiščanskem, da bi uvedli dvojezičnost za najmlajše generacije manjšine, pa tudi gradiščanski jezik upoštevali kot dodatni uradni jezik. (dd)

Pred predajo poslov

Izraelski premier Šimon Peres (desno) v pogovoru z zunanjim ministrom Šamirjem, kateremu bo v petek odstopil vodstvo vlade (Telefoto AP)

Visentini nasprotuje premoženjskemu davku

»Dokler bom načeloval finančnemu resoru, ne bom predlagal uvedbe premoženjskega davka.« To je kategorično zatrdil finančni minister Bruno Visentini na včerajšnjem zasedanju raziskovalnega centra IRES-CGIL, ki je bilo posvečeno prav temu vprašanju. Kot smo poročali v soboto, 4. oktobra, je center iznesel predlog o postopni uvedbi premoženjskega davka začenši z letom 1987 in njegov ravnatelj Patriarca je pojasnil, da bi to za državno blagajno pomenilo okrog 15.000 milijard lir svežega davčnega priliva.

Minister je izjavil, da premoženjskemu davku načelno ne nasprotuje, da pa za to še niso dozoreli politični pogoji in da tega tudi sicer ne dovoljuje zdajšnja »krhkost zakonodajnega in upravnega aparata«. Zakaj pa je slednji krhek? Po Visentinijevem mnenju zato, ker je vodilno tehnično osebje slabo plačano in se zato vse pogosteje zateka k zasebnim industrijskim podjetjem ali pisarnam, kjer je mesečni prejemek za pol milijona lir višji. Temu naj bi botroval okvirni zakon, ki ureja delovne pogodbe javnih uslužbencev in ki da ne dovoljuje prožnejšega mehanizma plač. Minister pa le ni izključil možnosti poznejše uvedbe premoženjskega davka, češ, saj je to predlagal že Einaudi, čeprav ni pojasnil, kako naj bi vso zadevo izpeljali. (dg)

Ustanovili mešano komisijo za sodelovanje SFRJ-Uganda

BEOGRAD — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Janez Zemljarič in državni minister ugandske vlade Erija Katagaja sta se včeraj s sodelavci pogovarjala o možnostih za poglobitev gospodarskega položaja med obema neuvrščenima državama. Obe strani menita, da je največ možnosti na področju proizvodnje, posebej v kmetijstvu, v znanstveno-tehničnem in investicijskem sodelovanju in v klasični blagovni menjavi. Da bi spodbudili razvoj gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Ugando, so se včeraj dogovorili za ustanovitev mešane komisije obeh držav za gospodarsko in znanstveno-tehnično sodelovanje. (dd)

Podpisan protokol o izmenjavah med Jugoslavijo in LR Albanijo

BEOGRAD — S podpisom protokola o blagovni menjavi v letu 1987 so se včeraj končali jugoslovansko-albanski trgovinski pogovori. Dokument predvideva blagovno menjavo v vrednosti 126 milijonov dolarjev, oziroma za 20 odstotkov več, glede na oceno blagovne menjave za letos. Jugoslavija bo v Albanijo izvažala predvsem izdelke črne metalurgije, kovinsko-predelovalne izdelke, blago široke porabe in živila, Albanija pa bo v Jugoslavijo izvažala električno energijo, krom, bitumen in blago široke porabe. Protokol sta podpisala pomočnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Metodij Smilevski in namestnik albanskega ministra za zunanjo trgovino Pajtin Ajazi. (dd)

Ugodnejše mnenje MDS o Jugoslaviji

BEOGRAD — Zvezni sekretar za finance Svetozar Rikanović se je včeraj vrnil v domovino iz Washingtona, kjer se je udeležil letne skupščine Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke. V izjavi na beograjskem letališču je izrekel mnenje, da so v pogovorih z največjimi predstavniki Mednarodnega denarnega sklada naredili veliko za objektivno oceno jugoslovanskega gospodarskega položaja.

Svetovne bančnike so seznanili s pozitivnimi spremembami v gospodarstvu v začetku drugega polletja in z vsemi ukrepi gospodarske politike, ki jih je sprejela vlada, da bi zadržala inflacijo in preveliko potrošnjo. Vse to je prispevalo k zmanjšanju neugodnih vtisov iz poročila Sklada o gospodarskih gibanjih v Jugoslaviji v prvem polletju, je poudaril Rikanović. (dd)

V SZ kampanja za demokracijo še zlasti na delovnih mestih

MOSKVA — Zadnje čase se je v sovjetski publicistiki pojavila cela vrsta razprav o širjenju demokracije, zlasti še v delovnih kolektivih. Včerajšnjipraznik, dan ustave, pa je tako rekoč ves sovjetski tisk vzel za povod, da bi v uvodnikih in drugih člankih razčlenjeval dosežke sovjetskega demokratizma, hkrati pa ostro polemiziral z zahodnimi »pridigarji demokracije«. Vladni dnevnik »Izvestija« naslavlja svoj uvodnik s pojmom »socialistična demokracija«, partijska »Pravda« pa kot »oblast ljudstva«.

Prevladujoča misel dosedanjih razprav o demokratizaciji je bila v tem, da so sovjeti ljudskih poslancev na vseh ravneh pristni predstavniki ljudstva ter da bi bilo potrebno le še povečevati njihovo vlogo, pa bi to bilo »socialistično samoupravljanje ljudstva«, kot temu tu zdaj pravijo.

Novi poudarki, ki pa jih najdemo v sestavkih zadnjih dni, postavljajo v prvo vrsto ekonomske vidike demokratizacije in krepitve vloge delovnih ljudi. V tem duhu je pred kratkim v teoretični reviji CK KPSZ »Komunist« napisal veliko razpravo magister ekonomskih ved A. Auzan z naslovom »Socialistično samoupravljanje: politično-ekonomski vidik«.

Tudi uvodnik včerajšnje »Pravde« posveča precej pozornosti oblikam demokratizacije znotraj delovnih kolektivov, kot jih že doslej sankcionirata sovjetska ustava in zakon o delovnih kolektivih. »Pravda« omenja naslednje naloge, ki bi jih bilo treba izpolnjevati: povečevanje vloge splošnih zborovanj delavcev in uslužbencev, pa tudi svetov delovnih kolektivov. Nujno potrebno je tudi povečati realno učinkovitost takšnih organov samoupravljanja v podjetjih, kot so stalno delujoča proizvodna posvetovanja, družbeni oddelki za kadre, skupine in službe ljudske kontrole ter skupine za nadzor kakovosti.«

V uvodniku »Pravde« se dvanajstkrat omenja pojem demokracije oziroma demokratizacije. V to smer naj bi šla tudi krepitev vloge družbenih organizacij, pri čemer omenja uvodničar na prvem mestu Komsomol kot »eno od rezerv za izpolnjevanje socialistične demokracije«. Na drugem mestu so v tem kontekstu sindikati.

Pod stalnim nadnaslovom »Naša demokracija« vodi tednik »Literaturnaja Gazeta« javno razpravo o sovjetih. Sprožila jo je reportaža o omejeni vlogi ljudskih voljenih predstavnikov. Pred dnevi pa je v odgovor na prej zastavljene teze doktor pravnih ved V. Vasiljev sprožil vrsto pobud po vzorcu izkušenj iz drugih bratskih držav (očitno je mislil na Madžarsko in Poljsko), čeprav ju ni omenil), kjer so že preizkusili načelo več kandidatov za isto voljeno funkcijo. Tudi sovjetska ustava in zakon o volitvah omogočata to, pravi Vasiljev, le da v praksi vedno postavljajo na izbiro le po enega kandidata. Zakaj? Očitno tudi zato, ker se pod pritiskom zahodne propagande nekako bojijo, da ne bi kdo tega jemal kot povratek k večstrankarstvu. Vsaj tako je mogoče razumeti Vasiljeva, ko zavrača zahodne očitke, češ da je en kandidat značilna pomanjkljivost enopartijskega sistema. »Mar pa enopartijski sistem onemogoča glasovati o več kandidatih?« sprašuje sebe in bralce isti Vasiljev ter s citati iz volilnega zakona zavrača takšno ozko razlago. Ker pa v praksi še ni prodrlo spoznanje, da bi bilo le bolje postavljati več kandidatov za eno volilno funkcijo, se često dogaja, da izvoljeni poslanec (deputat po sovjetsko) slabo ali sploh ne opravlja svoje dolžnosti, pravi Vasiljev. Tudi bi jih morali voliti po kraju zaposlitve oziroma v delovnih kolektivih, ne pa samo po teritorialnem načelu, saj se v kraju prebivanja volivci pogosto dosti slabše ali pa sploh ne poznajo, medtem ko bi se v delovnih kolektivih lažje izluščili najboljši med kandidati, meni avtor članka v »Literaturki«.

Ves svojetski tisk je bil včeraj hkrati poln ostrih polemik z zahodnimi teoretiki, ki trdijo, da v Sovjetski zvezi ni prave demokracije. Zlasti polemično pri tem obravnavajo primer ustave ZDA, ki ji bo prihodnje leto prisojenih 200 let in ki jo ameriška propaganda razglaša za model vsega demokratičnega. Za polemiko s takimi tezami so angažirali tako znanstvenike kot tudi novinarje. Tako med drugimi v včerajšnji številki sindikalnega glasila »Trud« piše ameriški dopisnik časnika »People's Dayly World« Mike Davidow (mimogrede: kot navadno, ob takih priložnostih sploh ne omenjajo, da gre za glasilo tamkajšnje KP), da primerjava med ustavama ZSSR in ZDA z resničnostjo v obeh deželah zlasti močno meče v oči dejstvo, da je v Ameriki velikanski razkorak med besedami ter resničnostjo. Kot ponazorilo navaja v sovjetski ustavi zajamčene človekove pravice do dela, do zdravstvenega varstva, do stanovanja in do izobraževanja - vsega tega pa sploh ni v ameriški ustavi.

Na zunanjepolitični strani ima včerajšnja »Pravda« rubriko z naslovom »To vam je tista demokracija«. V njej v krajših tekstih beremo to, da ameriške policijske službe z najsodobnejšimi kompjuterji zasledujejo vsak dan 114 milijonov svojih državljanov in tujcev, da je v zaporih okoli 70 pristašev gibanja za mir, da v ZRN preganjajo »radikalne elemente« in da so že okoli 10 tisoč ljudi izgnali iz služb, okoli 3,5 milijona ljudi pa so že preverjali z vidika »lojalnosti«, da je v državah članicah OECD okoli 19 milijonov ljudi brez dela, da Japonci živijo pod mostovi, da je v Rimu okoli dva tisoč brezdomcev, da so ZDA »najbolj reakcionarna sila« zato, ker podpirajo takšne režime, kar dokazuje primer Čila in tako naprej.

ANTON RUPNIK

Zasedanje Glavnega odbora na Občinah

Zahteven program dela novega vodstva ZSKD

TRST — Dogovarjanje je zahtevalo veliko časa, končno pa ima Zveza slovenskih kulturnih društev novo vodstvo. V ponedeljek zvečer je namreč glavni odbor ZSKD, ki se je sestal v openskem Prosvetnem domu, izvolil predsednika in predsedstvo, ki bosta v tej mandatni dobi vodila in usmerjala organizacijo, ki združuje ljubiteljsko kulturno delovanje.

Več kot štiri mesece je namreč minilo med občnim zborom v Števerjanu in zasedanjem Glavnega odbora, vendar ta časovna zamuda ni posledica neprizadevanja prejšnjega predsedstva ali poletnega počitniškega vzdušja. Kot je pojasnil dosedanji predsednik Marko Kravos je bilo treba precej časa predvsem, ker so ljudje, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko kulturo preobremenjeni z delom in torej je bilo evidentiranje kandidatov za novo vodstvo težavno. Glavni odbor je z razumevanjem sprejel pojasnilo, saj se nihče ni obregnil ob dolgo obdobje medvladja. Predlagana kandidatna lista je bila sprejeta soglasno z edino izjemo predstavnika nabrežinskega društva Igo Gruden, ki se je vzdržal glasovanja. O vzrokih takega stališča pa bo govor na drugem mestu poročila.

Novo vodstvo ZSKD je bilo znatno prenovljeno, saj so v predsedstvo stopili novi, mladi kadri. Nov je predsednik zveze, Ace Mermolja, nova je tajnica za Tržaško Nives Košuta, novinci v predsedstvu, čeprav ne na področju dela v ljubiteljski kulturi, so Sonja Lazar, Damjana Ota, Miriam Mikolj, Danjela Birsa, Barbara Gruden, Silvan Pittoli, Igor Petejan, Robert Košuta. Nova je tudi blagajničarka Eliana Bensa, sicer dolgoletna organizacijska tajnica za Goriško. Tako prenovljeno vodstvo, s tolikšnim številom mladih bo nedvomno dalo Zvezi kulturnih društev novega elana, obenem pa je tudi jamstvo za prihodnost, za kontinuiteto dela na področju, ki je za slovensko narodnostno skupnost odločilnega pomena.

Vlogo in pomen ZSKD je v svojem nastopnem govoru naglasil tudi novi predsednik Mermolja, ki je nakazal štiri glavne smernice dela, oziroma štiri bistvene probleme, s katerimi se bo moralo vodstvo spoprijeti. Prva od teh smernic dela zadeva odnos Zveze z društvi. Ta odnos ni vselej lahek, vendar vezi je treba poglobiti, probleme razčleniti in preučiti, da bo Zveza res tudi vnaprej zveza društev. Druga smernica dela zadeva prisotnost ZSKD v sedanjem kulturnem dogajanju. Zveza je doslej zapolnila marsikatero vrzel, marsikateri odkrit prostor s svojimi pobudami. In s tem delom mora nadaljevati, da ne bo odkritih prostorov in ker to delo sodi v poslanstvo ZSKD. Tretje načeto vprašanje je zadevalo odnos ZSKD do bistvenih problemov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. ZSKD je sicer kulturni organizem, vendar mora po svoji naravi in poslanstvu zavzemati stališča in prispevati tudi k reševanju drugih vprašanj, od ekoloških do gospodarskih in narodnostnih, saj je ravno ZSKD nerazdružljivo povezana s slovensko stvarnostjo in lahko bistveno prispeva k rasti celotne naše skupnosti. Končno je Mermolja navedel kot smernico dela vprašanje identitete, ki mora iskati korenine v zgodovini, v sedanji stvarnosti, v matici, identiteto, ki ima svoj temelj in cilj v skupnem kulturnem prostoru.

Kot rečeno je glavni odbor soglasno odobril predlagano kandidatno listo z izjemo predstavnika nabrežinskega društva Igo Gruden. Antek Terčon se ni udeležil glasovanja iz protesta, ker se po njegovi oceni še niso premaknile z mrtve točke stvari v zvezi s kulturnim domom v Nabrežini. Protest ni bil usmerjen proti ZSKD ne proti novemu vodstvu, pač pa proti spletu okoliščin, ki so doslej zavrle delo. Od tega stališča Terčon ni odstopil, četudi so nekateri med prisotnimi naglašali, da so predložitev načrta za kulturni dom upočasnile objektivne težave in komplikacije. Menil je namreč, da bo njegov protest lahko tudi v spodbudo novemu vodstvu ZSKD, da po svojih močeh v še večji meri prispeva k rešitvi perečega vprašanja.

Novo predsedstvo

Predsednik: Ace Mermolja; podpredsedniki: Jole Namor, Milko Rener, Vojmir Tavčar; tajnika: Nives Košuta, Rudi Pavšič; blagajnik: Eliana Bensa; člani: Marko Kravos, Sergej Verč, Milan Pahor, Niko Sirk, Karel Ukmar, Samo Ferluga, Barbara Gruden, Ignacij Ota, Damjana Ota, Miriam Mikolj, Nadja Krišćak, Danjela Birsa, Karel Ferletič, Aleksandra Devetak, Robert Košuta, Igor Prinčič, Igor Petejan, Silvan Pittoli, Zdenko Vogrič, Beppino Crisetig, Germano Cendou, Aldo Clodig, Živa Gruden, Marina Cernetig, Lucia Trusgnach.

O sodobnem »čudežu«

Furlansko pivo točijo celo na Avstrijskem

VIDEM — Čudno se sliši, a je vendarle res. Furlansko pivo Moretti so letos pričeli prodajati na Koroškem, v Avstriji. Uspeh prodaje je tak, da bodo že v prihodnjem letu to pivo prodajali tudi v drugih avstrijskih deželah. Pripravljajo pa se tudi na osvojitev zahodnonemškega tržišča, medtem ko so že več let prisotni, sicer z ne velikimi količinami, v nekaterih drugih evropskih državah in tudi v ZDA. Prodreti na avstrijski in nemški trg, kjer je pivo doma in kjer veljajo, kot smo v našem listu pisali pred dnevi, strogi predpisi, ki pravzaprav omejujejo uvoz te pijače, je zares velik uspeh.

To je novinarjem, ki so v Videm prišli iz vseh krajev Italije, povedal predsednik družbe komendnik Luigi Menazzi Moretti. Bil je to prvi miting furlanskega piva. Sledi uspehom podjetja, ki je bilo, kot je bilo odkrito povedano na tiskovni konferenci, v precejšnjih težavah v začetku sedemdesetih let.

Tovarna je bila ustanovljena leta 1859, ko je bila Furlanija še habsburška posest. Luigi Moretti, takrat že dvajset let prodajalec piva, ki je prihajalo iz avstrijskih dežel, se je postavil na lastne noge. Podjetje je uspevalo in se širilo. Svoj izdelek so prodajali v Vidmu in širom po Furlaniji. Kasneje se je njihovo prodajno področje razširilo, predvsem na italijanska ozemlja. Po drugi svetovni vojni, ko je vse kazalo, da bo pivo šlo bolj kot kdajkoli prej, so odprli polnilnico v Južni Italiji. Tja so pivo, proizvedeno v videmski tovarni, prevažali s cisternami. To polnilnico so opustili zaradi že omenjenih težav v sedemdesetih letih.

V zadnjih letih pa beležijo uspeh za uspehom. Pivo proizvajajo še vedno v videmski tovarni. S cisternami ga prevažajo v novo tovarno v San Giorgio di Nogaro. V tamkajšnji industrijski coni so zgradili veliko halo. Tu je sedaj le polnilnica. V nekaj letih bodo tu zgradili še druge tovarniške naprave. V Vidmu pa nameravajo ohraniti sedanjo pivnico in urediti majhen muzej. Doslej v Vidmu zaposlene delavce prevažajo v San Giorgio di Nogaro z avtobusi. Novo delovno silo pa črpajo na mestu samem. Povečali so število zaposlenih, ki jih je že dvesto. Skrbijo tudi za varnost okolja in v to vlagajo veliko denarja. To je tudi potrebno zaradi bližine oaze sredi lagune, ki je zaščitena.

V nove naprave so doslej vložili 23 milijard lir. Deželna finančna družba Friulia je pri tem sodelovala tudi kot član družbe s trinajstimi odstotki. V naslednjih letih bodo vložili še precej drugega denarja.

S produkcijo gre nad vsa pričakovanja. V letošnjem letu bodo proizvedli 380.000 hektolitrov, v prihodnjem letu pa že 420.000. Do leta 1990 naj bi kapacitete narasle na 600.000 hektolitrov.

Njihova značilnost je v tem, da so ena izmed treh samostojnih italijanskih tovarn piva. Imamo sicer le tri odstotke italijanskega tržišča, je novinarjem izjavil predsednik Menazzi Moretti, vendarle smo ponosni na to, da smo, kljub težavam in lepim ponudbam, ohranili samostojnost. Vsa druga italijanska podjetja so namreč v zadnjih petnajstih letih prišla v sklop nemških, francoskih, nizozemskih ali švedskih koncernov, pa čeprav so v večini primerov ohranila prejšnje domače naslove.

Na italijanskem in tudi tujih tržiščih so zasloveli z njihovim visokokvalitetnim izdelkom, pivom sans sousi. V zadnjem času imajo veliko uspeha z rdečim pivom. S tem mislijo prodreti na nemški trg. Njihova uspešnica pa so točena piva. S strojčki zalagajo trg in so danes v Italiji v tem vodilni. Že dober odstotek prodanega piva je točenega, kar pomeni da si klientela to želi.

Steklenice z brkatim starčkom na etiketi smo doslej videli predvsem v Furlaniji in tudi v sosednih krajih, torej tudi naših zamejskih. Videli smo jih tudi v severnih italijanskih pokrajinah. Odslej jih bo moč dobiti tudi v drugih evropskih deželah.

Tudi na tem področju uspevajo furlanska iznajdljivost, industrija in izvoz. Vse to v okviru širše zasnovane akcije za valorizacijo furlanskih izdelkov. Ob vsem tem pa se lahko zamislimo. Pred desetletji smo v naših krajih imeli vrsto manjših tovarn piva. Ohranile so se tri: Moretti in Dormisch v Vidmu ter Dreher v Trstu. Od treh je samostojna ostala le furlanska Moretti, medtem ko so kapacitete drugih dveh prevzela večja podjetja, tržaško tovarno so celo zaprli. Vse to v času ko se je, zlasti po zaslugi televizijskega schowmana Renza Arboreja, prodaja piva v Italiji podvojila v pičlih sedmih letih.

MARKO WALTRITSCH

Uveljavljanje sadjarstva v Brkinih

SEŽANA — Sežansko kmetijstvo ima svojo veliko razvojno priložnost tudi v sadjarstvu. Ta možnost se že odraža tudi v občinskih razvojnih dokumentih, praktično pa se kaže v sedemnajstih hektarih že urejenih sadovnjakov ter v načrtih za ponovno oživitev kmetijske panoge v manj razvitih Brkinih. V tem predelu vodita sadjarske možnosti še postojnska in ilirskobistriška občina, ki sta že naredili začetne korake: prva z ureditvijo sedmih, druga pa šritih hektarov sadovnjakov.

Sadjarstvo se je v Brkinih in še posebno v Vremski dolini v preteklosti že dobro uveljavilo. Tako je imelo brkinsko sadje že v prejšnjem stoletju marsikje večjo veljavo kot agrumi, pa tudi v kasnejših obdobjih je ta dejavnost prinašala prebivalcem precejšen sloves in dohodek, tudi s prodajo žganja. Kasneje so sadovnjaki zaradi odseljevanja in staranja prebivalstva hitro propadli, hud udarec za to panogo pa je leta 1980 pomenil tudi žled, ki je uničil 24 tisoč jablan, 20 tisoč dreves sliv, 2.600 hrušk, 1.200 češenj in 1.100 dreves orehov.

Pred približno desetimi leti se je pospeševalna služba TOK Vinakras Sežana v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije odločila za ponovno oživljanje sadjarstva v Brkinih. Najprej so zasadili približno 3 hektare sadovnjakov v Barki in Zavrhku, letos pa pripravljajo nove 3 hektare nasadov na Brezovem Brdu, v Škofljah in Zavrhku. Poskušajo tudi z nasadi lešnikov, končni cilj pa je ureditev vsaj 100 hektarov sadovnjakov v naslednjih letih.

Vendar po besedah Vjaneja Vičiča, vodje poljedelstva in sadjarstva v TOK Vinakras, naloga nikakor ni lahka. Četudi je na voljo denar, urejanje sadovnjakov močno podraži razdrobljenost parcel. Druga ovira je neprilagodljivost sadjarjev novim zahtevam. Ljudje se težko odločajo za novosti; kakšno je razpoloženje, zgovorno ilustrirajo izkušnje enega od pospeševalcev. Pridobil je potencialnega sadjarja. Ko ga je iskal v vasi, da bi se dokončno dogovorila, so ga sosedje, ki jih je spraševal za pot, prepričevali, da se iskani človek sadjarstva zagotovo ne bo lotil, saj je vendar izučen mesar. To izkušnjo potrjuje tudi podatek, da se za kmetijsko šolo ob delu odločajo predvsem ljudje, ki že imajo poklic in jim je kmetijstvo postranska dejavnost, ne pa tisti, ki bi jih zemlja lahko ali jih mora preživljati.

Janez Odar

V Piranu so predstavili revijo Il Territorio

PIRAN — V piranski galeriji Tartini so v ponedeljek predstavili številko revije Il Territorio, ki je posvečena Slovencem v Italiji in seveda problemom, s katerimi se srečujemo. Ob predstavitvi revije so odprli tudi razstavo fotografov, ki so svoje fotografije prispevali v revijo.

O Territoriu so, po pozdravu predsednice krajevne skupščine Tatjane Kosovel, spregovorili Spadaro, Rizzi, Tavčar in Musizza.

Vsekakor je bilo srečanje v Piranu pomembno, saj je ponovno dokazalo, da lahko skupne pobude, ki nastajajo v znamenju sožitja, rodijo resnično dobre rezultate. Prisotni so se tudi zanimali za razstavljene fotografije, ki so od zgodovinske "kronike" Maria Magajne do umetniških izdelkov različnih avtorjev, pomenile nekakšen pregled fotografije in fotografov, ki delujejo v naši deželi.

Philipp Vandenberg

Hetera

89.

»Omahljivo ljudstvo z ravnin Boecije,« je povedal Mardonij in na vprašanje velikega kralja razložil, da so poslali zemljo in vodo, da pa so jih drugi Heleni prisilili k boju proti Perzijcem in da so se potem pri Termopilah predali.

»Vžgite jim znamenje,« je vzkliknil Kserks in skočil s prestola. In izza tribune so stopili plešasti sužnji, katerih temnopolta telesa so bila prepasana s širokimi usnjenimi trakovi. Nosili so dolge klešče, na katerih koncu so žareli za dlan veliki sokoli. Leonitiades se je pogumno postavil kot prvi, da bi dobil vžgano znamenje na prsi: kratko sikanje in smrdljivi dim se je razširil. Grk je stisnil zobe, da je njegov obraz postal podoben spaki; potem se je na njegovih prsih pokazal žareči sokol, znak perzijskega vladarja.

Dafne je zaprla oči, da ji ne bi bilo treba gledati, kako so vsakemu posameznemu Grku, ki so se mu od strahu skrivili udi in se je tresel po vsem telesu, vžgali boleče znamenje. Ni videla mrzlega potu, ki je vsakega oblil po hrbtu, pa tudi ne begajočih pogledov svojih rojakov, ki so se skoraj nezavestni postavljali eden za drugega in se brez tožbe prepuščali grozovitemu, smrdljivemu postopku.

»Pogumni možje!« je prišepnil Mardonij velikemu kralju, ta pa je pokimal, ne da bi odvrnil pogled od sužnjev z razžarjenimi kleščami. »Prepričan sem,« je kot mimogrede rekel Kserks, »da nobeden izmed tvojih mož, niti nesmrtni, ne bi s takšnim pogumom sprejemal vžganega znamenja.« Mardonij je pokimal: »Pri vsem tem pa Tebanci sploh ne veljajo za najpogumnejše med Grki.«

Ko je Dafne odprla oči, so Tebanci zapustili tribuno in se umaknili pred odposlanstvom nesmrtnih, ki so ob zamolklih udarcih pavk stopali mimo kralja in državnih velikašev. Hetera je poskušala globoko dihati, toda ostri, smrdljivi vonj pod baldahinom ji je stiskal grlo. V njenih očeh se je zrcalila groza, in zastrmela se je v nenavadno znamenje, ki ga je eden izmed nesmrtnih nosil s seboj, glavo, nataknjeno na visokem kolu. Ko so prišli bliže, je spoznala, da gre za odsekano glavo človeka, očitno celo za Grka, in ko se je odposlanstvo ustavilo pred velikim kraljem, je Dafne padel zastor z oči: bila je glava Leonide — potem pa jo je prevzela globoka nezavest.

Ko se je hetera spet zavedla, je gledala v kupolo šotora, katerega zlato se iskreče ponjave so ob sončni svetlobi pričarale bleščeče se zvezdnato nebo na stropu, in pred njenimi očmi se je nenadoma pojavil zmagoslavni obraz velikega kralja. »Mislil sem, da so grške ženske ravno tako pogumne kot njihovi možje,« se je norčeval Kserks, »ali pa spada tudi Leonidas med tiste, ki so ti bili posebno blizu?«

Dafne se je dvignila na okrogli blazini in pogledala v škodoželjno se režeči obraz Artemisie. Poželjivo je segala po kozarcu, ki ji ga je ponudil veliki kralj, in hitro popila mlečno beli, sladko kisli zvarek.

»Spartanka že ni!« je pripomnila Artemisia, ki je legla poševno k nogam velikega kralja in široko odprla sponke svoje obleke. »Kljub temu pa je samo za eno rabo. Ali pa?« Artemisia je pogledala Dafne, kakor da bi pričakovala odgovor; toda Dafne je vztrajno molčala. Šele ko je Halikarnašanka prijela za rob njene obleke, jo dvignila visoko nad stegna in rekla Kserksesu: »Na, preizkusi jo vendar, ali si zasluži glas, ki se širi o njej!« je Dafne polna mržnje siknila: »Vstran od mene s svojimi prsti, ti kača strupena!«

»Tega si pa res ne bom dovolila!« je vzkliknila ogorčena Artemisia, »še posebno ne od takšne kurbe, kot je ta!«

»Kurbe?« je planilo iz Dafne. »To pride prav iz tvojih ust, ko se ponujaš velikemu kralju kot kakšna cenena pristaniška umazanka. Hetera sem in se nisem predala še nobenemu moškemu, ki mi ni bil simpatičen. Ti pa, v boju za oblast in vpliv, pozabljaš nase in na svoj ponos, velikega kralja poskušaš pritegniti na svojo stran tako, da mu ponujaš sebe kot prodajalke na tržnici meso crknjenih kobil.«

Komaj je Hetera končala, je Artemisia planila nanjo, jo zgrabila za vrat in jo sopihajoč pritisnila k tlom. Toda s hitrim obratom telesa se je Grkinja rešila iz davečega prijema in sunila Artemisio s kolenom v telo, da je ta glasno zavpila in se z vsem besom svojega čvrstega telesa vrgla na nežno dekle.

Včeraj v Novinarskem krožku predstavili repertoar SSG

Kljub pretečim težavam finančnega značaja se obeta raznolika in kakovostna sezona

Kljub vsem težavam finančnega in drugačnega značaja, ki iz leta v leto pretresajo Slovensko stalno gledališče, je ta naša reprezentativna kulturna ustanova s hvalevredno vztrajnostjo in trudom ponovno izdelala repertoar za novo sezono, ki naj bi zadovoljil tako raznoliko občinstvo, kakršno je naše. Resnici na ljubo malce pozno, a zato nič manj učinkovito in odmevno (vsaj po obiskovalcih in predstavnikih tiska sodeč) so predstavniki SSG včeraj v Novinarskem krožku razgrnili program letošnje sezone, ki je glede na novosti, umetniško raven, številčnost uprizoritev in načrtovana gostovanja dobesedno izjemen. In to kljub resnim nevarnostim in grozečim oblakom, ki kar naprej domujejo nad Kulturnim domom.

»SSG ima zagotovljenih sredstev komaj do decembra. Ponavlja se že večkrat izrečeni poziv celotni slovenski javnosti za pomoč, da se dokončno reši položaj in zagotovijo osrednji umetniški ustanovi Slovencev v Italiji nujno potrebna sredstva za normalno delo in življenje,« je v nič kaj preveč optimističnem tonu pozdravil prisotne predsednik upravnega sveta našega gledališča Bogo Samsa, ki je v isti sapi izrekel zahvalo Bančni sekciji pri SDGZ za sponsorizacijo ter Deželi, Občini in Tržaškemu skladu za podpore. Ob vprašanju reševanja SSG je ob tej priložnosti predsednik deželne komisije za kulturo in deželni svetovalec Drago Štoka ponovno potrdil prizadevanja za nemoteno življenje in delo gledališča, ki opravlja v okviru področja Alpe-Jadran žlahtno delo pri zbliževanju kultur in ljudi.

Pa vendar: letošnji primanjkljaj bo, vštevši še izdatke prejšnje sezone, znašal kar 760 milijonov. To vrzel je treba pripisati premajhnemu ministrskemu prispevku, ki poleg vsega prihaja z veliko zamudo in tako povzroča dodatne težke obresti. »Treba je najti svež denar za kritje proračuna,« je naglasil Samsa, »to je osnovna naloga sedanjega upravnega sveta. Huda škoda bi bila, če bi ugasnila ustanova, ki toliko pomeni ne samo v življenju slovenske narodnostne skupnosti, temveč v celotnem kulturnem življenju naše dežele in kot posrednik kulturnih dobrin med italijanskim in slovenskim svetom.«

Ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča Miroslav Košuta je v svojem posegu omenil težave, s katerimi se ob vsakem začetku sezone spopada sestavljavec repertoarja prav zaradi velike finančne negotovosti. Tem težavam in že običajnim (raznolikost občinstva, skromne dvorane) se je letos pridružila še ena: »Naš redni ansambel ni bil še nikoli tako maloštevilen kot to sezono, saj šteje samo deset igralcev, angažiranih za vseh devet mesecev, zahteve ministrstva pa niso bile še nikoli tako težke, saj jim ni več mogoče zadostiti s 150 predstavami, ker je besedilo okrožnice že lani govorilo o 150 dneh predstav (kjer torej 2 ali 3 predstave v istem dnevu štejejo za en dan predstav), letos pa je bilo še razširjeno s členom, ki zahteva 150 dni lastnih in gostujočih predstav v matični hiši. To dejstvo je vsekakor pomembno vplivalo na podobo našega letošnjega repertoarja.«

Nalašč smo se zaustavili na »zunanjih« faktorjih oblikovanja življenja SSG, saj smo o repertoarju samem pred časom že pisali. Najbrž pa ne bo odveč, če zarišemo še enkrat glavne črte nove sezone. Košuta je dejal, da bo letošnji spored na eni strani lahkotnejši, zabavnejši, za široko publiko sprejemljivejši (Kohlhaase-Zimmer, Feydeau, Matè), na drugi zahtevnejši, močno angažiran, poglobljen izraz sodobnega gledališča (Cankar v Jovanovičevi režiji, Verč, Zajc, Dostojevski), med eno in drugo skrajnostjo pa stvari, ki naj zadovoljijo tako ljubitelje prvega kot drugega (Miller, Čehov, Süskind). Načrtujejo tudi nekaj predstav na malem odru, ki naj potešijo pričakovanja mladih, najmlajšim pa so ob svojih dveh igrah zagotovili še veliko predstavo Ostržka (v podrobnostih bomo celoten repertoar objavili v prihodnjih dneh na kulturni strani).

Tudi med sodelavci in igralci bo v sezoni 1986/87 vrsta novih imen, glavni poudarek pa je na domači ustvarjalnosti, je nadaljeval Košuta in med drugim omenil novo igro Sergeja Verča Evangelij po Judi in dramatizacijo Andersenovih pravljic, ki bo v rokah Marka Sosiča. Skušali bodo predstaviti tudi nekaj domačih mladih igralk, obnovili bodo igralsko šolo, kot so te dni že storili z baletno, pozornost bo šla kot že po tradiciji italijanskim dramatikom, omeniti velja recital v štirih jezikih Rilkejeve poezije pa gostovanja na Borštnikovem srečanju,v Celovcu, Zagrebu in drugod. Vsekakor, je svoj poseg zaključil Miroslav Košuta, gre opozoriti na projekt vsega Cankarja na odru SSG, kar bo gotovo pomembno gledališko dejanje. Tudi uvod v letošnjo sezono bo s Cankarjem, in sicer v petek, 17. t. m., ko bo v Jovanovičevi režiji zaživela igra Za narodov blagor. Pred otvoritveno predstavo pa bo še okrogla miza z naslovom Cankar danes, ob kateri bodo sodelovali Andrej Inkret, Janko Kos, Tone Partljič, Dimitrij Rupel in Ciril Zlobec.

Nad 20 umetnikov na razstavi »SVBG«

Jadralno društvo "Società velica" iz Barkovelj in iz Grljana se pripravlja na svoj 18. jesenski pokal. V okviru te manifestacije bo v nedeljo, 7. oktobra, na sedežu združenja (Miramarski drevored 32) slikarska razstava, ki jo je društvo »SVBG" pripravilo v sodelovanju z Galerijo Malcanton in s trgovino umetnostnih izdelkov "La Cornice".

Namen razstave je združiti športne in ljudske dejavnosti s subjektivnim pristopom vsakega umetnika. K uresničitvi te prireditve, na kateri bo sodelovala cela vrsta italijanskih in slovenskih likovnih umetnikov, je pripomoglo tudi društvo "Società Edile Adriatica" s svojim prispevkom. Razstavljali bodo Giovanni Bacchetti, Franca Batich, Mario Bessarione, Giuseppe Callea, Ugo Carà, Marino Cassetti, Demetrij Cej, Friedrich Eigner, Cosimo Fusco, Enzo Mari, Klavdij Palčič, Bepo Pliem, Erna Pliem, Marino Sormani, Lojze Spacal, Deziderij Švara, Adriano Stok, Nelda Stravisi, Franko Vecchiet, Villibossi, Carmelo Vranich, Hugo Wulz in Boris Žerjal.

Sestanek v Borštu

Uprava Dolinske občine sklicuje danes ob 20. uri v srenjski hiši v Borštu javni sestanek za razpravo o zapori glavne občinske ceste v vasi in o drugih vaških problemih.

Poslovilni obiski generalnega konzula SFRJ Draga Mirošiča

Jugoslovanski generalni konzul Drago Mirošič, ki je to funkcijo opravljal v Trstu polna štiri leta, se v teh dneh poslavlja od svojega dosedanjega delovnega mesta ter pripravlja na novo službo, ki ga bo popeljala tja do Beograda.

O številnih poslovilnih obiskih smo že poročali. Včeraj se je generalni konzul poslovil tudi od vladnega generalnega komisarja in tržaškega prefekta Eustachia De Feliceja, ki se mu je zahvalil za vse njegovo delo v korist dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo in mu v znak hvaležnosti podelil srebrni relief, delo slikarja Bressanija. Takoj zatem je bil Mirošič še na poslovilnem obisku pri novem predsedniku tržaške pokrajine Dariu Locchiju. Ob 13. je še imel sprejem v hotelu Jolly, s katerim se je konzularni zbor v Trstu, v imenu katerega je spregovoril dekan zbora, avstrijski generalni konzul dr. Peter Klein, poslovil od Mirošiča in mu zaželel še veliko uspehov na novem delovnem mestu.

V preteklih dneh se je generalni konzul SFRJ Mirošič poslovil tudi od predstavnikov dežele Veneto, kjer so ga sprejeli predsednik deželnega odbora prof. Carlo Bernini ter predsednik deželnega sveta Francesco Guidolini. Generalni konzul Mirošič se je sestal tudi s predstavniki občine Sant'Ambrogio di Valpolicella, s katero je že več let pobratena občina Sežana. Med drugim je imel Mirošič poslovilni obisk pri predsedniku Tržaške trgovinske zbornice Tombesiju, pri tržaškem kvestorju Matteri in pri številnih gospodarskih podjetjih in ustanovah, ki delujejo ali sodelujejo z Jugoslavijo.

Pred dnevi je Mirošič opravil poslovilne obiske tudi pri drugih slovenskih organizacijah in ustanovah, kot na primer pri SDGZ, ZSŠDI in pri vodstvu Glasbene matice v Trstu.

Preteklo sredo so se od Mirošiča poslovili predstavniki pokrajinskih vodstev in člani VZPI-ANPI, Vsedržavnega združenja deportirancev v nacističnih taboriščih ANED in predstavniki političnih preganjancev ANPPIA. Srečanje je bilo v prostorih DESPRAL pri Domju, izzvenelo pa je v prijetni družabnosti.

Pretekli četrtek se je Mirošič s soprogo udeležil tudi sprejema, ki sta mu ga skupno pripravila Zveza vojnih invalidov NOV in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za tržaško ozemlje. Generalni konzul je pokazal veliko razumevanje za delovanje teh organizacij, kot tudi svojo pripravljenost, da se tudi v bodoče, po svojih močeh, zavzame za čim tesnejše sodelovanje vseh tistih, ki so, s svojo udeležbo v NOB pripomogli k porazu nacifašizma in k zmagi naprednih sil v svetu.

Poudarjena nujnost po odobritvi statuta

Glavna skupščina KGS sprejela proračun za tekoče leto 1986

Glavna skupščina Kraške gorske skupnosti je na ponedeljkovi seji odobrila proračun za letošnje finančno leto; odobrila ga je z glasovi strank večine, KPI in PSI, medtem ko se je skupno osem svetovalcev LpT, SSk in KD vzdržalo. Proračun je bil torej sprejet s široko večino glasov, pri tem pa gre že na začetku dodati, da le-ta presega petsto milijonov izdatkov in ravno toliko dohodkov. Gre torej za dokaj nizko finančno vsoto, zaradi česar je tudi delovanje te ustanove dokaj omejeno. Razne proračunske postavke je na ponedeljkovi seji orisal predsednik Budin, ki je obenem predstavil tudi tri resolucije, ki jih je upravni svet KGS predložil v razpravo skupno s proračunom. Prva se je nanašala na vprašanje statuta, druga na problem decentralizacije, tretja pa je govorila o sinhrotronu.

O vseh teh vprašanjih se je razvila daljša razprava, v kateri je svetovalec LpT Forti, kot prvi, napovedal vzdržanje o resolucijah o statutu in decentralizaciji ter napovedal nasproten glas glede resolucije o sinhrotronu. Predstavnik SSk Brezigar pa je dejal, da je stališče njegove stranke glede vsebine proračuna lahko samo negativno, vendar pa moramo upoštevati - je dodal - nekatere politične okoliščine z zadnje seje, na kateri je bila izražena želja, da bi upravo KGS razširili tudi na druge stranke, predvsem na SSk; v pričakovanju, da bi stekli pogovori za razširitev koalicije, za katero se zavzemamo - je dodal - se bo SSk vzdržala o proračunskem dokumentu. Glede predloženih resolucij pa je bil mnenja, da obravnavajo ključne probleme, s katerimi se bo KGS še morala ubadati; ponovil je stališča SSk, ki odločno nasprotuje lokaciji sinhrotrona pri Bazovici in se zavzema za večjo vlogo in pristojnosti KGS; soglašal je tudi z duhom resolucije o statutu, v pomanjkanju katerega je delovanje KGS dejansko ohromljeno, ni pa se strinjal z besedilom, ki bi ga po njegovem mnenju treba bolje formulirati.

Tudi socialistični svetovalec Pečenik se je zgražal nad količino zelo omejenih finančnih sredstev, s katerimi razpolaga KGS, medtem ko je v imenu stranke podprl resoluciji o nujnosti po odobritvi statuta in večji vlogi in pristojnostih KGS, medtem ko je drugi socialistični predstavnik D'Amore obrazložil stališče stranke glede namestitve sinhrotrona; dejal je, da predvidena lokacija verjetno nima alternative in da je bila sedanja izbira lokacije pri Bazovici zelo korektna; ni pa se strinjal z metodo, s katero je občinski odbor odobril varianti k regulacijskemu načrtu, ki predvidevata namestitev sinhrotrona pri Bazovici.

Predstavnik KD Vattovani pa je zagovarjal tako lokacijo sinhrotrona in napovedal vzdržanje o resolucijah glede nujnosti odobritve statuta in večjih pristojnosti KGS, za katere nosi največje odgovornosti prav stranka, ki jo zastopa.

Po mnenju komunističnega svetovalca Švaba je bil finančni dokument zaradi dokaj omejenih finančnih razpoložljivosti v resnici reven, glede resolucij pa je Švab ugotavljal, da se v njih obravnavajo vprašanja, o katerih se govori že vrsto let in ki jih je treba nujno rešiti; izrazil je tudi zadovoljstvo, da se je opozicija odločila za vzdržanje o proračunu, kar je ocenil kot optimistični znak, da se bo v glavni skupščini KGS ustvaril dialog v različnosti mnenj in stališč. Pred sklepnimi glasovanji je repliciral še predsednik Budin, ki se je zaustavil predvsem ob vprašanju sinhrotrona in med drugim ugotavljal, da ga je v pomanjkanju vsakršnega načrta mogoče namestiti znotraj Centra za znanstveno raziskovanje; pri tem je izrazil tudi splošno željo, da bi to strukturo zgradili v naši pokrajini.

Skupščina o problemih javnega prevoza na Tržaškem

Začeti z uresničevanjem programa ACT

V Ljudskem domu na Pončani je bila predvčerajšnjim že druga javna skupščina, posvečena problemom javnih prevozov v naši pokrajini oziroma medobčinskegaprevoznega konzorcija ACT. Uvod v zborovanje je imel tajnik sekcije KPI "Visentin", ki združuje komuniste, zaposlene pri ACT, ACEGA in ENEL, Sergio Tremul, nato pa so govorili Nino Russo, zastopnik KPI v upravnem odboru ACT, deželni svetovalec Gastone Millo in član pokrajinskega tajništva stranke, Paolo Geri.

Tremul je na začetku opozoril na dejstvo, da politični položaj, ki se je ustvaril v tržaških krajevnih upravah, ne obeta nič dobrega za izredno pomembno področje javnih prevozov, še zlasti ne, kar zadeva uresničevanje programov medobčinskega konzorcija in torej učinkovitih prometnih storitevza prebivalstvo. Danes imamo pri nas tarife, ki so med najvišjimi v Italiji, slabo kakovost storitev, hkrati pa tudi veliko odvečnega osebja. Prav zato si je KPI naložila nalogo spodbujanja in predlaganja najustreznejših rešitev, medtem ko ostale politične sile na tem področju niso ničesar storile. Član upravnega odbora ACT Russo je to trditev dokazal tudi z dejstvom, da so predstavniki KPI volili za bilanco in za triletni program konzorcija ACT. Svoj glas so utemeljili z dejstvom, da jebil program izdelan na najboljši možni način in da z njim konzorcij končnoprehaja iz prehodnega obdobja, ki je trajalo celih deset let (od ločitve sektorja javnih prevozov od občinskega podjetja ACEGA), v obdobje razvoja.Sedaj pa je seveda treba od načrtov k njihovemu uresničevanju in prav pri tem poglavju se hudo maščuje dolga upravna kriza na tržaški Občini in Pokrajini, kot tudi nova, po sodbi komunistov povsem neustrezna in desničarska občinska uprava. Najnujnejša vprašanja, ki jih bo treba z uresničevanjem programa rešiti, zadevajo vozni park in osebje. Pri osebju je namreč potrebno doseči sorazmerje med tistimi, ki so zaposleni na prevoznih sredstvih in med ostalimi uslužbenci, saj je danes veliko premalo poklicnih voznikov. Ob vsem tem je Russo opozoril, da stroški za osebje znašajo kar tri četrtine vsega proračuna ACT; toda, ker gre za javno podjetje, bi bilo nesprejemljivo skrčiti število zaposlenih, zato jeedina rešitev v občutnem dvigu storilnosti in kakovosti prevoznih storitev. To pa bo moč doseči predvsem z avtomatizacijo in informatizacijoprevoznih služb, za kar bo seveda potrebna prekvalifikacija in poklicna usposobitev zaposlenih. Russo se je ob koncu svojega zanimivega poročila ustavil še pri vprašanjih cestnega omrežja in prevoznosti mestnega središča, ki je veliko ozko grlo javnih prevozov in pri čemer ima največjoodgovornost prav tržaška občinska uprava.

Gastone Millo je podrobno spregovoril o novem deželnem zakonu o prevozih,k oblikovanju katerega so komunisti občutno prispevali in ki kljub vsemu ne more v celoti rešiti vseh sprecifičnih problemov tržaške in goriške pokrajine. Javne storitve, še posebno prevozne, ne morejo biti stvar ideologije — je dejal Millo — saj so namenjene vsem prebivalcem in so vse politične sile dolžne prispevati za njihovo kakovost in učinkovitost. Enakega mnenja je bil tudi predsednik konzorcija ACT, ki se je udeležil začetnega dela skupščine in ki je opozoril, da je nujno čimprej preiti k uresničevanju triletnega programa razvoja javnih prevozov v tržaški pokrajini.

Pregled uspehov ameriške kinematografije

Deželno Združenje Italija - ZDA prireja **7. pregled uspehov ameriške kinematografije.** Vse filme bodo predvajali v originalni verziji, projekcije pa so namenjene le članom Združenja. Prvi film pregleda Out of Afrika bo na sporedu v kinu Ariston v četrtek, 23. oktobra. Temu bodo sledili, vedno ob četrtkih, Scorsesejev After Hours, Hannah and Her Sisters Woodyja Allena, komedije Spies Like Us, Legal Eagles, Down And Out in Beverly Hills (ki ga v Trstu zaenkrat še niso predvajali), znanstvenofantastična Back to the Future in Young Sherlock Holmes ter dramatična Jagged Edge in Runaway Train.

Projekcije bodo kot običajno v kinodvorani Ariston s prvo predstavo ob 14. uri.

Pozdrav iz šempolajskega vrtca

Nekaj laskavih ocen o barvni strani, ki smo jo objavili ob začetku šole, smo tu pa tam sicer slišali. Nekaterim so bile še posebno všeč pesmi, drugi so občudovali risbe, nekatere so barve prijetno presenetile, drugim se je stran zdela osvežujoča, za vse je bil poskus nedvomno prijetna novost.

Nas je nadvse razveselilo pisemce, ki smo ga prejeli od skupine otrok. Ker je bila stran namenjena predvsem otrokom, smo tisti dan razdelili naš dnevnik po vseh osnovnih šolah, vrtcih in dijaških domovih, zato nas je mnenje otrok še posebej zanimalo.

Tako so nam pisali in nam v zahvalo poslali še kopico risbic, izmed katerih smo, žal, morali izbrati le eno:

Uredništvu in vsem na Primorskem dnevniku se prisrčno zahvaljujemo za časopise s temi našimi skromnimi risbami. Pohvale vredna sta tudi Miroslav Košuta in Klavdij Palčič.

Najbolj nas je zabavala pesmica Šola v naravi.

Pozdravljajo otroci šempolajskega vrtca z učiteljico

Protest zdravniškega osebja

Prvi dan vsedržavne stavke zabeležil skromno udeležbo

Prvi dan vsedržavne stavke zdravnikov in živinozdravnikov, ki so jo proglasili avtonomni sindikati kategorije, je potekel brez vidnejših posledic. Zdravniška oskrba je bila sicer bolj pomanjkljiva kot običajno, vendar je bilo zagotovljeno delovanje kirurških oddelkov, oddelki za intenzivno nego so delovali v praznični sestavi (škandal je verjetno bolj v tem, kot pa v stavki!), po vseh ostalih oddelkih pa naj bi služboval po en zdravnik.

Najavljeno 4-dnevno stavko so ostro napadli zvezni sindikati CGIL, CISL in UIL, ki se ne strinjajo z izhodišči stavkajočih zdravnikov. Avtonomni sindikati so namreč proglasili stavko, da bi od vlade »izsilili« takojšnjo razpravo o obnovi delovne pogodbe in tudi da bi po novi pogodbi obdržali avtonomno pokojninsko blagajno. Zvezni sindikati zavračajo predvsem njihovo prvo postavko, saj se jim zdi takšen pritisk, kot je stavka, neumesten pred začetkom pogajanj. Zdravnikom, včlanjenim v avtomnomne sindikate se je tokrat postavil v bran tudi sam minister za zdravstvo Donat Cattin, ki je bil pripravljen odpoklicati stavkajoče.

Sodeč po prvem dnevu stavke pa teh ukrepov ne bo treba izvajati, saj so se zdravniki v glavnem odrekli stavki. V Trstu, kjer je večina zdravnikov včlanjena prav v avtonomnih sindikatih, smo zabeležili le malenkostno število odsotnosti. V bolnišnici na Katinari se stavke niso udeležili univerzitetni zdravniki, stavkalo pa je približno 10 odst. celotnega zdravniškega osebja. Tudi v glavni bolnišnici je stavka le delno prizadela bolnike. Na onkološkem oddelku so bili npr. vsi zdravniki redno v službi.

Brez večjih posledic je potekel tudi prvi dan stavke živinozdravnikov. Pregledi žarišč virusnih bolezni, ki pestijo živino tudi v naši deželi, so potekali kot običajno, pregledi v klavnicah prav tako, poleg tega pa so se živinozdravniki obvezali, da zagotovijo svežo dobavo mesa bolnišnicam in vsem ostalim socialnim ustanovam. V težavah so se znašli le na ribjem trgu, zato pa je posegel tržaški prefekt, ki je dal vpoklicati enega živinozdravnika. Tovorjenje in raztovorjenje živine na Fernetičih pa je potekalo kot običajno, saj se stavke niso udeležili živinozdravniki v službi pri Ministrstvu za zdravstvo.

V petek, ob 11. uri, bo v Novinarskem krožku tiskovna konferenca Odbora za jamstvo, na kateri bodo prikazali dosedanji uspeh zbiranja podpisov proti gradnji termocentrale na ozemlju miljske občine. Na tiskovni konferenci bo direktor Inštituta za medicino dela Ferdinando Gobbato tudi predstavil izsledke študije o posledicah, ki bi jih v tržaški pokrajini povzročila centrala.

Še en dokaz o zavzetosti za ohranitev in razvoj obrata

Priznanje CGIL za Tržaški arzenal sv. Marka

Na slovesnosti ob 80-letnici ustanovitve sindikalne organizacije CGIL, ki je bila pod pokroviteljstvom predsednika republike pred nekaj dnevi v Milanu, so podelili priznanja zaslužnim osebnostim in nekaterim podjetjem,med katerimi tudi Tržaškemu arzenalu sv. Marka. Sindikalna dejavnost se jenamreč v ladjedelnici začela praktično z začetkom stoletja, ko so si sledili delavski odbori, komisije ali sveti; zbrano je bilo gradivo o notranjih komisijah (tako imenovane CI), ki so bile izvoljene leta od 1919 pa vse do začetka fašizma leta 1925. Takoj po njegovem padcu leta 1943, sosindikalno dejavnost obnovili, preteklost naslednjih let pa je dobro znanatudi po velikih in enotnih sindikalnih bojih za rešitev obratov in za zagotovitev njihovega obstoja in razvoja. V današnjem trenutku velike zaskrbljenosti za prihodnost Tržaškega arzenala pa je prejeto priznanje tudi dokaz o prizadevanjih sindikata za ohranitev in razvoj te nekoč prestižne ladjedelnice.

Deželni raziskovalni inštitut CGIL je pripravil zanimivo gradivo o zgodovini sindikalnega gibanja na Tržaškem, iz katerega izvemo, da so predprvo svetovno vojno v tovarnah že delovale več ali manj priznane interne komisije. Značilen je primer nabrežinskih kamnosekov, ki so med svojimi zahtevami — v podporo katerih so v letih 1904-1905 organizirali velike stavke — postavili tudi vprašanje priznanja notranje komisije in ga tudi dosegli. Med splošno stavko leta 1918 pa so se ob geslih "Nočemo vojne, hočemo kruha", po tovarnah ustanavljali delavski sveti, ki so delovali skozi vse leto. Leta 1919 so se začele volitve v notranje komisije, ki so bile že predvidene v prvih stanovskih pogodbah.

V Lloydovem arzenalu, ki se je kasneje preimenoval v Tržaški arzenal, se je, kot rečeno, sindikalna dejavnost začela 1919. leta, v času fašizma pa je precej izvoljenih delegatov prešlo v ilegalo. Dan po padcu fašizma so delavci nemudoma zahtevali izvolitev notranjih komisij, ki jih je 2. septembra 1943 uzakonil zakonski odlok ministra Piccardija. V njem je bilopredvideno tudi imenovanje perifernih sindikalnih komisarjev; za tržaško pokrajino so bili izvoljeni Antonio Petronio (CI San Marco), Ernesto Radich (CI tovarne avtomobilov S. Andrea) in Giordano Pratolongo, delavec tovarne Oreste, ki je bil eden od obsojencev Posebnega sodišča. Prav on jebil edini tudi uradno imenovan, medtem ko so vsi trije 9. septembra stopili v odporniško gibanje in v njem nadaljevali tudi sindikalno delo.

Notranje komisije, ki so bile izvoljene 26. in 27. julija 1943, so nadaljevale ilegalno delo pod nacistično okupacijo in organizirale proteste in stavke. Spomladi leta 1944 so se tako imenovani "Comitati di Fraternità Operaia" spremenili v sekcije "Fratellanza - Bratstvo", nato pa so se preimenovali v "Unità Operaia -Delavska enotnost" : njihova naloga je bila tako sindikalno delovanje, kot podpora partizanskemu gibanju. Ta podpora je privedla do ustanovtve delavskih oboroženih enot (Unità armate operaie), ki so sodelovale tudi v zaključni fazi osvoboditve Trsta ob bokupartizanskih enot.

Povojna zgodovina je v prvi fazi (1945-54) potekla v znamenju hudih razkolov in razdvojitev tako med delavci kot med njihovimi predstavniškimi telesi. Do nove enotnosti je prišlo šele v šestdesetih letih z ustanavljanjem tovarniških svetov in z odpravljanjem zadnjih ostankov nekdanjih razdvajanj, katerih sled najdemo še danes in ki bodo počasi in z vztrajnostjo zagotovo presežena.

Predstavitev študije o podjetniških možnostih F-JK

Združenje F-JK za mednarodni razvoj prireja v petek, 10. oktobra, ob 17.30, v konferenčni dvorani tržaške Trgovinske zbornice, Ulica S. Nicolò 5, predstavitev izidov deželne študije o podjetniških možnostih F-JK v okviru delovanja tako imenovanega »tehnološkega naselja«. »Naselje« so organizirali z namenom, da bi čim bolj ovrednotili in izboljšali industrijsko tehnologijo preko trgovske in tehnološke izmenjave med italijanskimi in tujimi podjetji in ustanovami. Posebno pozornost so v tem okviru posvetili informatiki, biotehnologiji, prevozom, pristaniškim dejavnostim in zaščiti okolja.

Tečaj o uporabi računalnika v teoretski fiziki

V Mednarodnem centru za teoretsko fiziko v Miramaru se je v ponedeljek pričel prvi tečaj o uporabi kompjuterja v teoretski in eksperimentalni fiziki, ki jo imenujejo tudi »kompjuterizirana fizika«.

Tečajnikov je okrog 150, dve tretjini udeležencev pa prihaja iz dežel v razvoju,predvsem iz Kitajske in iz afriških dežel. Poleg teoretskih lekcij [illegible] v avditerim udeleženci [illegible] v Miramaru, je predvidena cela serija praktičnih poskusov na dvajsetih osebnih računalnikih Laboratorija za mikroprocesorje v bivši osnovni šoli »Papež Janez«.

Ob koncu tečaja je predvidena izredno zanimiva konferenca, na kateri bodo sodelovali izvedenci in fiziki največjih tvrdk izdelovalk računalnikov. Na tej konferenci bosta sodelovala tudi Nobelov nagrajenec za fiziko Kenneth Wilson in Giorgio Parisi z rimske univerze, eden izmed najbolj znanih italijanskih teoretskih fizikov.

Organizatorji tečaja so Alvise Nobile iz Centra v Miramaru, fizik Claudio Rebbi, ki poučuje na univerzi v Bostonu in Fred James iz Evropskega centra za jedrske raziskave v Ženevi (CERN).

● **Devinsko-nabrežinska** občina razpisuje natečaj za dodelitev poverjenih mest in suplenc v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1986/87

Prošnje na kolkovanem papirju je treba predložiti najkasneje do 16. oktobra.

Interesentke lahko dvignejo razpis natečaja na občinskem sedežu soba št. 20, od 9. ure do 11.30.

Okrogla miza o nadvse aktualnem vprašanju

Gradnja termocentrale lahko poruši naravno ravnovesje

Načrt ENELza gradnjo termocentrale pri Miljah še vedno buri duhove na Tržaškem. Aktualnost in [illegible] tudi številen odziv publike in sredstev javnega obveščanja, ki so v ponedeljek, v kongresni dvorani hotela Jolly, z zanimanjem sledili okrogli mizi o spornem načrtu družbe ENEL.

Visoko raven okrogle mize — priredili sta jo Študijski center »Nuove Cronache« in Socio-ekološka skupina — je zagotavljala prisotnost kvalificiranih strokovnjakov, ki so predstavili celovit prerez obširne problematike okrog načrta za gradnjo termocentrale. Na okrogli mizi so sodelovali Antonio Bramati z Inštituta za geologijo na tržaški univerzi, direktor Inštituta za medicino dela Ferdinando Gobbato, predsednik Pro natura carsica Renato Mezzena, profesor na Oddelku za ekologijo in naravno bogastvo tržaške univerze Luciano Favretto ter pokrajinski tajnik sindikata CISL Tersar. Škoda le, da ni bilo na okrogli mizi slišati mnenja najbolj zainteresiranih; nihče ni namreč zastopal stališča miljske občinske uprave, na ozemlju katere naj bi zgradili termocentralo.

Uvodni referat je imel Antonio Bramati, predsednik posebne znanstvene komisije, ki jo je deželna uprava imenovala po prvem plazu negativnih reakcij ob objavi načrta o gradnji termoelektrarne. Antonio Bramati je utemeljil svoje nasprotovanje termoelektrarni predvsem na ekoloških argumentih; 200 metrov visok dimnik, ki bi odnašal saje v zgornji del mesta in na Kras, ogromna količina odpadnega materiala (letno naj bi termocentrala porabila 2,5 milijon ton premoga, kar 12 odstotkov tega pa bo šlo na odpad) in nerešeno vprašanje morske vode - ta naj bi hladila termocentralo -, vse to bi zelo verjetno porušilo naravno ravnovesje daleč naokrog.

Pri ekonomskih aspektih projekta sta se zaustavila Favretto in Tersar, ki sta sicer potrdila nujnost popravkov prvotnega načrta (odpadni material in rezervni premog naj bi hranili v zaprtih prostorih, toplo vodo pa naj bi po novem vračali v morje daleč od Miljskega zaliva) podčrtala pa sta, da je to predvsem politično in ne ekološko vprašanje. Gradnjo termocentrale je, med vrsticami, podpiral le pokrajinski tajnik sindikata CGIL Dario Tersar, ki je bil mnenja, da bi bilo napak odpovedati se tako »veliki torti« (številke se sučejo med 1800 in 2000 milijardami lir) v času, ko je vprašanje brezposelnosti, gospodarske recesije in pomanjkanja potrebnih investicij v tržaški pokrajini posebno pereče.

● **Razstava o šolski korespondenci** v mednarodnem jeziku esperanto z naslovom "Odprimo okna v svet" bo odprta do 10. oktobra vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure v konferenčni dvorani Mladinskega centra v Ul. Don Sturzo, 4.

Tržaški dijaki razstavljajo v mongolski prestolnici

Pred mesecem dni so v mongolski prestolnici Ulan Bator otvorili razstavo lepakov na temo "Mir", ki jih je izdelalo petdeset študentov državnega umetnostnega zavoda "Nordio" iz Trsta in petdeset dijakov umetnostnega zavoda iz glavnega mesta ljudske republike Mongolije.

Podobno pobudo smo imeli pri nas letos julija na Gradu sv. Justa v Trstu. Razstavo prireja Združenje Italija-Mongolija v sodelovanju z Avtonomno turistično ustanovo iz Trsta, s tržaškim šolskim skrbništvom in Državnim zavodom za umetnost "Nordio" iz Trsta ter pod pokroviteljstvom Ministrstva za šolstvo, UNICEF, deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine, tržaške Pokrajine in Občine Trst.

Združenje Italija-Mongolija je proglasilo Trst za sedež takih pobud, ker igra naše mesto vlogo "mostu" med Italijo in državami Balkana ter vzhodnimi državami.

Razstavo sta otvorila predsednik državne zveze Italija-Mongolija dr. Aldo Celleoni in predsednik Avtonomne turistične ustanove iz Trsta dr. Alvise Barison ob prisotnosti vseh najvišjih oblasti iz Mongolije, med katerimi predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve, Ministrstva za kulturo, Občine Ulan Bator ter predstavniki Združenja za mir in prijateljstvo med narodi.

Delo tržaških dijakov so mongolske oblasti zelo dobro sprejele, tako da bo razstava krožila po vseh pokrajinah daljne dežele.

Skupna želja je, da se stiki med Italijo in Mongolijo tako na kulturni, kot na prijateljski ravni še razširijo in obogatijo, še posebno pa sodelovanje med našo deželo in Mongolijo.

SPDT

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi na predavanje DUŠANA JELINČIČA na temo:

KARAKORUM '86

na katerem bo s pomočjo barvnih diapozitivov opisal svojo izkušnjo z osvojitvijo osemtisočaka Broad Peaka

Predavanje bo jutri, 9. t. m., v mali dvorani Kulturnega doma ob 20.00

Vabljeni!

Vabilo ravnatelja pedagoške fakultete

Ravnatelj pedagoške fakultete vabi vse študente, ki so se vpisali v prvi letnik, na razgovor, ki bo v petek, 10. oktobra, ob 9.30 v veliki dvorani (Aula magna) fakultete v Ul. Tigor, 22 (avtobus št. 30). Na srečanju bodo nudili dodatne informacije in pojasnila tudi glede treh različnih smeri, ki jih ima pedagoška fakulteta in glede sestave študijskega programa.

Uspešen obračun včeraj končanega salona raziskovanja in tehnologije

Na tržaškem sejmišču so se sinoči zaprla vrata letošnjega salona znanstvenega raziskovanja in tehnologije "Spazio 3", ki je bil že tretji po vrsti in ki bi moral v mestu, kakršno je Trst, imeti zagotovljeno prihodnost. Večina njegovih spremljevalnih prireditev se je namreč neposredno nanašala na tržaške znanstvenoraziskovalne dejavnosti in na njihove perspektive, ki jih lahko prav sejemska manifestacija, kakršna je Spazio 3, približa širšemu občinstvu.

Največ pozornosti tega občinstva in zlasti zanimanja mladih, pa so pritegnila "čuda" sodobne elektronike in telematike, predvsem video-fonetične naprave najnovejšega tipa. Prireditelji pravijo, da so zadovoljni tudi z obiskom izvedencev in operaterjev s področja tehnološke inovacije, saj je poslovna plat zelo pomembna za vsako sejemsko prireditev. Kakorkoli že in kljub težavam, v katerih že dalj časa životari Velesejemska ustanova (ki med drugim tačas še nima niti rednega predsednika), ostaja dejstvo, da bi moral biti salon znanstvenega raziskovanja in tehnologije ena od osrednjih tržaških sejemskih manifestacij prav z ozirom na že uresničeno in perspektivno pomembno vlogo Trsta na tem področju.

Včerajšnjo zadnjo spremljevalno prireditev je organizirala tržaška Trgovinska zbornica, in sicer okroglo mizo na temo "Evropski patent v podjetniški stvarnosti". Tudi ta pobuda sodi med tiste, ki so namenjene popularizaciji in torej razširjanju tehnološke inovacije v podjetjih, za katero so sicer v naši deželi predvideni posebni prispevki na osnovi deželnega zakona št. 30/84.

Septembra občuten porast prehoda meje

V septembru so mejni organi zabeležili, v primerjavi z lanskim septembrom, kar 28-odstotni porast prometa, saj je mejo prešlo kar 2.740.578 potnikov.

Največji porast je bil na mednarodnih mejnih prehodih, mejo je namreč prestopilo kar 45,4 odstotka več ljudi kot lani; 1.772.493 letos, 1.218.903 lani. Tudi maloobmejnega prometa je bilo v mesecu septembru več kot v istem obdobju leta 1985. S prepustnico je v prejšnjem mesecu prešlo mejo 968.085 ljudi, kar pomeni, da je bilo prehodov za 15,7 odstotka več. K občutnemu splošnemu porastu pa tokrat niso veliko prispevali jugoslovanski državljani. Teh je namreč šlo čez mejo le 5 odstotkov več kot lani.

Proces se bo verjetno končal v četrtek

Porotno sodišče sodi obtožencem ki so hudo ranili zapornika

Pred porotnim sodiščem (predsednik Brenci, stranski sodnik Trampus, javni tožilec Staffa) se je nadaljeval včeraj proces proti šestim zapornikom, ki so obtoženi poskusa umora Tržačana Luigija Del Savia. Teodoro Colelli (27 let, doma iz Lamezie), Francesco Bellini (27 let, Caserta), Gianfranco Caldana (32 let, Verona), Luigi Pezone (31 let, Caserta), Salvatore Ferraiuolo (27 let, Neapelj) in 20-letni Ugo Aloè iz Siracuse so 21. januarja 1984 napadli na dvorišču koronejskega zapora Luigija Del Savia in ga večkrat ranili z nožem, tako da je bilo njegovo zdravstveno stanje izredno zaskrbljujoče, zdravil pa se je več kot 40 dni. Krvavi obračuni so v natrpanih italijanskih zaporih na dnevnem redu, bolj redko pa se to dogaja v Trstu, kjer je zapornikov malo in so v glavnem v pričakovanju procesa. Kaže vsekakor, da se je šesterica spravila nad Tržačana, da bi mu dala "lekcijo", ker je on obračunal s Tržačanom Fabiom Valencicem, ki je v zaporu zaradi prevratniške dejavnosti v neofašistični skupini NAR. Colelli in drugi so zaprti zaradi sodelovanja s kamoro.

Včeraj je predsednik Brenci zaslišal napadalce in nekaj prič. Od obtožencev ni veliko izvedel, saj so z izjemo enega vsi zanikali sodelovanje pri napadu. Proces se bo nadaljeval v četrtek, ko bodo posegli branilci in javni tožilec.

Kradli so recepte

Predvčerajšnjim je poklicala policijo 39-letna zdravnica Ingrid Rudoi por. Mason, ki ima ambulanto v Galeriji Fenice 2. Očitno je bilo, da so med njeno odsotnotjo obiskali ambulanto tatovi, ki niso iskali denarja, ampak recepte. Zdravnica je prepričana, da je izginilo več receptov za zdravila z mamili.

Tatovi kradli v župniji pri Sv. Justu

V noči od ponedeljka na torek so župnijski urad 65-letnega župnika Antonia Cataruzza na Trgu Cattedrale pri Sv. Justu obiskali nepovabljeni gostje, ki so prebrskali vse predale in odnesli poldrugi milijon lir. Za sabo so pustili razno orodje za vlamljanje. Prva je tatinski podvig opazila župnikova pomočnica Licia Derosa. Takoj je obvestila župnika, ki živi na Trgu Papa Giovanni XXIII. in policijo. Cataruzza je agentom povedal, da je v ponedeljek ostal v uradu do polnoči in da ni opazil nič sumljivega.

Pridržana prognoza za fanta s Krmenke

Sinoči okrog 22. ure se je na cesti pri Domju pripetila prometna nesreča, v kateri je bil hudo ranjen 16-letni Gianni Grill, ki stanuje na Krmenki 434. V trenutku, ko poročamo, so karabinjerji iz Milj še ugotavljali vzroke in dinamiko nesreče. Kaže vsekakor, da je Grill hodil ob cesti in da ga je zbil avto. Vozilo so karabinjerji zaplenili. Grilla so z rešilcem RK nemudoma prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelek za oživljanje s pridržano prognozo.

†

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

Herman Klanjšček

Pogreb bo jutri, 9. t. m. Žalni sprevod bo krenil ob 14. uri iz tržiške bolnišnice v devinsko cerkev, nakar bomo pokojnika položili k večnemu počitku na devinskem pokopališču.

Žalujoči: žena Marija, sin Marko, hči Breda z družino in drugo sorodstvo.

Devin, Sveto, Montreal, 8. oktobra 1986

DSI v novo sezono s predavanjem prof. M. Kacin o nadškofu Sedeju

»Nadškof Sedej v luči italijanskih uradnih dokumentov« je bil naslov otvoritvenega predavanja v novi sezoni v Društvu slovenskih izobražencev, ki bo tudi letos nudilo svoji publiki številne in zanimive kulturne večere, razprave, predavanja, proslave, pa tudi likovne in kiparske razstave.

Organizatorji so za temo prvega srečanja izbrali aktualno vprašanje, o katerem so pred kratkim predavali tudi slovenski profesorji v Rimu. Gre zalik in osebnost goriškega nadškofa Sedeja ter o njegovi vlogi in na videz prikritem trinajstletnem boju proti raznarodovalni politiki takratne Italije. Prof. Milica Kacin, ki se kot zgodovinarka ukvarja z našo polpreteklostjo, je v državnih italijanskih dokumentih iz časa, ko je fašistična politična težnja že stopala v ospredje, zasledila številne zanimive trenutke v dolgi »protisedejevski« gonji. Že v začetku dvajsetih let se pojavljajo prvi poskusi izpodkopavanja slovenske duhovščine na Primorskem in omejitve tako imenovanih »nezaželenih« imenovanj. Povsem razumljivo je bilo torej, da je Sedejevo škofovanje marsikoga motilo, saj se je ravno v času, ko fašistična politika ni priznavala narodnostne identitete nobeni manjšini, zavzemal za jezikovne in kulturne pravice svojih slovenskih vernikov. Osrednji državni dokumenti pričajo, da so politične oblasti goriškemu nadškofu neutrudno nasprotovale in zahtevale najprej njegovo premestitev ali pa vsaj imenovanje koadjutorja s pravico nasledstva, ki naj bi veljal za protiutež Sedejevemu delovanju. Končno pa so uradne oblasti tudi odkrito zahtevale njegov odstop.

Seveda pa nadškofa ni bilo mogoče premestiti brez privolitve Vatikana, ki je Sedeja vztrajno branil, seveda ne zato, ker se je slednji zavzemal za slovensko ljudstvo, pač pa le zato, ker je bil dolžan braniti svojega predstavnika pred izmišljenimi obtožbami. Goriškemu nadškofu so državne oblasti očitale, da podpira iredentizem, da ščuva svoje ljudstvo proti državni oblasti ter da je še vedno privrženec avstroogrske monarhije. Nasprotno pa je celo slovenski tisk napadel Sedeja, ker je od svojih duhovnikov in vernikov zahteval, naj se podredijo italijanski oblasti. Nihče pa ni takrat razumel, da je ta nadškofov ukaz izhajal iz prepričanja, da le tako prepreči večje zlo - deportacije in še bolj divjo protislovensko gonjo.

Da je bilo Sedejevo delovanje bistveno za ohranitev nacionalnosti v goriški pokrajini, dokazujejo že osebna Mussolinijeva posredovanja pri državnih in cerkvenih oblasteh, da bi nadškofa premestili. Po novem konkordatu med Cerkvijo in Državo, ki je vseboval premise za raznarodovanje slovenskih duhovnikov, stopi v boj proti goriškemu nadškofutudi Zunanje ministrstvo. Leta 1931 Sedej »končno« odstopi, vendar iz uradnih dokumentov ne moremo izvedeti, če je to storil prostovoljno. Predavateljica je povedala, da je razširjena sicer neuradna trditev, češ da je njegov odstop zahteval celo papež... Otvoritveni večer v Društvu slovenskih izobražencev se je nato zaključil s številnimi vprašanji prav tako številne publike. HJ

šolske vesti

Ravnateljstvo učiteljišča A. M. Slomšek sporoča, da se lekcije za V. letnik začnejo v ponedeljek, 13. t. m., ob 14.30.

razna obvestila

Ob 10. obletnici prenovitve taborniške družine SOKOLA SELIVCA zbiramo slike in katerokoli gradivo, ki priča o delovanju tabornikov RMV na Opčinah pred letom 1976/77 in tudi potem, ker nameravamo pripraviti fotografsko razstavo. Slike oz. gradivo lahko izročite v društvenem baru Prosvetnega doma na Opčinah.

Narodna in študijska knjižnica prireja KNJIŽNIČARSKI TEČAJ. Predavanja bodo trikrat tedensko v popoldanskih urah (od 14. do 18. ure) v Gregorčičevi dvorani v Trstu od 14. do 28. oktobra 1986. Vpisovanje do 10. oktobra v uradu NŠK v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

SKD Vigred vabi vse stare in nove pevce na PRVO PEVSKO VAJO otroškega zbora Vigred, ki bo danes, 8. oktobra, ob 16. uri v društvenem prostoru.

CUMT - Univerzitetni glasbeni center prireja TEČAJ ZA IZDELOVANJE LUTENJ, ki ga bo vodil Marko Ternovec. Tečaj, ki se bo začel jutri, 9. t. m., bo potekal vsak četrtek zvečer na sedežu centra v 1. nadstr. študentskega doma (Casa dello Studente E/2) v Ul. F. Severo 150. Za podrobnejše informacije tel. na št. 44357.

Društvo Slovencev miljske občine sporoča, da se bo začela rekreacijska telovadba za odrasle v petek, 10. t. m. v telovadnici italijanske srednje šole v Ul. D'Annunzio 46. Urnik od 17. do 18. ure. Vpisovanje v telovadnici.

Filatelistični klub Košir sporoča, da bo prvo jesensko srečanje članov in filatelistov danes, 8. t. m., ob 19. uri na sedežu kluba v Ul. sv. Frančiška 20. Vljudno vabljeni.

prispevki

V spomin na očeta Rudolfa Stefančiča daruje hči Mari z družino 20.000 lir za Godbo na pihala Vesna in 20.000 lir za Doma A. Sirk v Križu.

V spomin na Johano Sulčič daruje Mari z družino 20.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu.

V spomin na Dušana Guština daruje Milka Peric (Sdrc) 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na Dragico Terčon-Širco daruje Merjeta Terčon z družino 50.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V počastitev spomina Viktorije Žerjal darujeta družini Petaros-Rojc 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na očeta Silve Križmančič darujejo sodelavci 20.000 lir za ŠD Zarja, 20.000 lir za KD Lipa in 20.000 lir za osnovno šolo P. Trubar.

V spomin na brata Pepija darujeta Nino in Angelo Gregori 50.000 lir za Sklad M. Čuk in 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

razne prireditve

KD Rovte-Kolonkovec vabi na večer z diapozitivi 11. t. m. ob 20.30 v društvenih prostorih (Monte Sernio 27). B. Križman bo predaval na temo JUŽNO OD EKVATORJA - Čile, Peru, Argentina.

KD I. Grbec priredi v petek, 10. oktobra, ob 20. uri predavanje z diapozitivi prof. Marinke Pertot z naslovom FLORA IN VEGETACIJA NA KRASU. Vljudno vabljeni!

včeraj-danes

Danes, SREDA, 8. oktobra
MITJA

Sonce vzide ob 6.12 in zatone ob 17.33 - Dolžina dneva 11.21 - Luna vzide ob 12.07 in zatone ob 10.08.

Jutri, ČETRTEK, 9. oktobra
DINO

PLIMOVANJE DANES: ob 5.04 najnižje -16 cm, ob 11.15 najvišje 42 cm, ob 18.24 najnižje -42 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,6 stopinje, zračni tlak 1023,1 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 86-odstotna, nebo skoraj jasno s slabo vidljivostjo, morje skoraj mirno, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sara Hervatic, Christian Cassano, Tommaso Antonini, Daniel Ravnic, Alex Attanasio.

UMRLI SO: 85-letna Marcella Benussi, 81-letna Stefania Gojca, 84-letna Maria Illincig, 88-letna Maria Giovanna Divincenzo, 100-letna Vincenza Kammer, 74-letna Anna Brandolin, 94-letna Maria Skerl, 62-letni Vladimiro De Marchi, 1 dan stari Alfonso Prattichizzo, 67-letna Maria Carlin, 74-letna Bianca Cattelli, 55-letni Stelio Pastor, 72-letni Remigio Tedeschi, 82-letna Enrica Tomasi, 75-letni Tullio Saule, 71-letni Clemente Naperotich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. oktobra 1986
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12. SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12. SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA VARNOSTNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

gledališča

TEATRO STABILE

Pri Teatru Stabile Furlanije-Julijske krajine je v teku abonmajska kampanja 1986/87. Rok za potrditev lanskih in vpis novih abonmajev zapade 10. oktobra pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM

DNEVI KULTURE BELORUSKE SSR V SLOVENIJI (od 13. do 18. oktobra 1986)

V nedeljo, 12. t. m., ob 20. uri: Večer beloruske televizije (I. program TV Ljubljana)

Velika dvorana

Danes, 8. t. m., ob 19.30: KONCERT mešanega pevskega zbora ORFEON NAVARRO REVERTER, Valencija. Dirigent Jesus Ribera Faig.

Jutri, 9., in v petek, 10. t. m., ob 19.30: SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

Okrogla dvorana

V nedeljo, 12. t. m., ob 20. uri: Martin Sherman MESIJA. Režija Vinko Möderndorfer.

V nedeljo, 19., ob 20. uri: Henrik Ibsen, HEDDA GABLER - premiera. Absolventska predstava študentov AGRFT. Ponovitev v ponedeljek, 20. oktobra.

Danes, 8., jutri, 9., in v petek, 10. t. m., ob 9. uri: Gledališki kulturni dan.

Mala dvorana

V petek, 10. t. m., ob 19. uri: Poletje v školjki. Slovenski film (1986), režija Tugo Štiglic.

V soboto, 11. t. m., ob 10. uri : Otroška matineja META PODGANESOPRINASDOMA. Režija - Jürgen Brauer.

V soboto, 11. t. m., ob 19.30: KORNOG - bretonska skupina bo izvajala tradicionalno glasbo in skladbe mladih bretonskih godcev.

Srednja dvorana

V nedeljo, 12. t. m., ob 19.30: BODOČNIKI. Predstavlja se skupina BORGHESIA.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE - NOVA GORICA

Danes, 8. t. m., ob 20. uri: Georg Büchner LEONCE IN LENA. Režija Macie Englert. Predstava bo v Solkanu za red S-sreda in izven.

Jutri, 9. t. m., ob 20. uri PREMIERA. Ponovitve v petek, 10., in soboto, 11. t. m.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja slikar DEZIDERIJ ŠVARA.

V Kraški galeriji v Repnu je do 12. oktobra odprta razstava slikarke MIHAELE VELIKONJE na temo Kraške osmice. Urnik: v nedeljo od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.30.

V Konjušnici Miramarskega parka je do 30. novembra odprta razstava MAKSIMILIJAN OD TRSTA DO MEHIKE.

Na Gradu sv. Justa je do 30. novembra od 17.00 do 19.30 na ogled razstava MODA OBLAČENJA V TRSTU.

V umetnostni galeriji Bassanese (Trg Giotti 8/I) je odprta do 15. oktobra ob delavnikih od 17. do 20. ure razstava posterjev LEO CASTELLI GALLERY 420 WEST BROADWAY - NEW YORK.

V tržaški Občinski galeriji (Trg Unità) je do 12. oktobra odprta razstava slikarke NORE CARELLE.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. V petek, 10. oktobra, ob 20.30 odprtje razstave grafik ZORE KOREN-ŠKERK. Uvodna beseda Milko Bambič, sodelujeta moški in ženski pevski zbor Tabor. Vabljeni!

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV - 16.00, 22.15 **Camera con vista**, dram., VB 1986, 105'; r. James Ivory, i. Helena Bonham-Carter, Julian Sands.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 **Scuola di ladri**, kom., It. 1986, 100'; r. Neri Parenti; i. Paolo Villaggio, Lino Banfi.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.00 **Aliens - scontro finale**, fant., ZDA 1986, 135'; r. James Cameron; i. Sigourney Weaver, Stan Winston.

EXCELSIOR II - 17.30, 22.00 **Tenue de soiree (Lui portava i tacchi a spillo)** dram., Fr. 1986, 84'; r. Bertrand Blier; i. Gerard Depardieu, Michel Blanc, □

FENICE - 16.30, 22.10 **Top Gun**, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; Tom Cruise, Kelly McGills.

MIGNON - 16.30, 22.15 **Piramide di paura**; 110'; r. Steven Spielberg; i. N. Rowe, A. Cox.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 **Il colore viola**, dram., ZDA 1985, 150'; r. Steven Spielberg; i. Whoopi Goldberg, Danny Glover.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Sex in the shop**, porn., □□

EDEN - 15.30, 22.00 **Liceali vogliose**, porn., □□

NAZIONALE II - 17.00, 22.00 **Urla del silenzio**, dram., VB 1984, 140'; r. Roland Joffé; i. Sam Waterson, Haing S. Ngor.

CAPITOL - Danes zaprto. Jutri 16.00, 21.30 **La mia Africa**, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

ALCIONE - 16.00, 22.00 **1941 allarme a Hollywood**, r. Steven Spielberg; i. J. Belushi.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Il bacio della donna ragno**, dram., ZDA/Braz. 1985, 120'; r. Hektor Babenco; i. Wiliam Hurt, Raul Julia, Sonia Braga.

VITTORIO VENETO - 16.30 22.10 **Dressage - La dolce punizione**, r. David Hamilton; □□

RADIO - 15.30, 21.30 **Hard Babies**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

GLASBENA MATICA - TRST, sezona 1986/87, 1. abonmajski koncert - v soboto, 11. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, dirigent Janos Kovacs, solist Miha Pogačnik - violina. Predprodaja vstopnic v uradu Utat - Galerija Protti 2, tel. 65700, od jutri, 9., do sobote, 11. t. m., do 18. ure ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

izleti

Zveza žena od Banov priredi v nedeljo, 26. oktobra, enodnevni izlet v BASSANO DEL GRAPPA in MAROSTICO. Vpisuje Avgusta Malalan, tel. 212863. Vljudno vabljeni!

Sekcija VZPI-ANPI Križ priredi v soboto, 11. t. m., izlet na Brione. Vpisovanje v Domu A. Sirk, tel. 220505 (Bogatec) v popoldanskih urah.

KD Rdeča zvezda priredi dne 25. in 26. t. m. dvodnevni izlet na Krk in Plitviška jezera. Vpisovanje in podrobnejše informacije vam nudi Tanja Gruden, Zgonik 24, tel. 229478 od 13.30 do 15.30 in od 18. do 20. ure. Vabljeni.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

ABONMA 1986-87

Vpisovanje abonentov vsak dan od 10. do 14. in od 18. do 20. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4.

čestitke

Danes praznujeta 25 let skupnega življenja MILENA in MIRKO ŠTOKA. Da bi v zdravju, sreči in razumevanju slavila še mnogo let, jima voščijo mama Lojzka, sestri Marija in Zvonka z družinama.

Mladinski pevski zbor Glasbene matice - Trst iskreno čestita svoji pevki VALENTINI za prejeto priznanje "praporščaka dela" in ji želi še veliko uspeha v življenju.

ZSKD in GM prirejata tečaj za zborovodje

Zveza slovenskih kulturnih društev in Glasbena matica prirejata tudi letos tečaj zborovodske šole. Tudi letošnji tečaj želi nuditi kakor v preteklih letih možnost, da se zborovodje, še posebno če gre za začetnike, seznanijo z osnovami dirigiranja in da lahko poglabljajo oz. razširjajo svoje glasbeno znanje.

Poleg te že skoraj tradicionalne dejavnosti pa je v načrtih letošnje zborovodske šole tudi nov oddelek, ki bo pa stekel le ob zadostnem številu prijavljenih. Gre za odsek, ki se bo ukvarjal s področjem glasbene pedagogike v širokem pomenu.

Zanimanje za glasbo kot pomemben dejavnik pri vzgoji in predvsem pri razvoju otrok je danes vse bolj aktualno vprašanje, ki pritegne pozornost raznih strokovnjakov s področja glasbe, pedagogike in psihologije. Med drugim je o vzgojnem pomenu glasbe veliko govora prav v zadnjih časih, saj vključujejo glasbeno vzgojo tudi novi učni načrti osnovnih šol.

Privlačnost pobude je torej nedvomna, predvsem za vzgojitelje vrtcev in osnovnih šol, katerim je tečaj tudi prvenstveno namenjen.

Vsi, ki jih tečaja zanimata, se lahko prijavijo na sedežu ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 767303) ob uradnih urah. Vpisovanje bo trajalo do 10. oktobra t. l.

mali oglasi

UGLEDNO IZVOZNO-UVOZNO podjetje zaposli vestnega strokovnega sodelavca za operativno sodelovanje z dobavitelji in kupci. Delo je vezano na potovanje z lastnim osebnim vozilom. Ponudbe z opisom na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Poslovno". Zaželeno znanje francoskega ali nemškega jezika.

20-LETNO DEKLE išče nujno kakršnokoli zaposlitev. Tel. 040/208271.

UGODNO PRODAM samotežna vrata za garažo (porta basculante), visoka 2 m, široka 2,30 m. Telefonirati ob uri kosila in zvečer na št. 040/53874.

ODDAM V NAJEM pri Domju stanovanje, ne stalno bivajočim, delno opremljeno, možna uporaba kot urad. Tel. 228390.

SKLADIŠČE pri Domju oddam v najem, 80 kv. m. Tel. 228390.

PRODAM novo orehovo spalnico: stenska omara, zakonska postelja in komoda, ter masivno hrastovo jedilnico: bar, miza, 6 stolov, 2 kredenci. Tel. 411049.

PRODAM motorno kolo fifty full malagutti, letnik '84, prevoženih 6.000 km, rabljen eno šolsko leto, 900.000 lir. Tel. 51853.

PRODAM po ugodni ceni žago na trak. Anton Ota, Kontovel št. 72.

55-LETNA gospodinja išče delo. Tel. 003866/33261 Koper.

PRODAM mladiča nemškega ovčarja z rodovnikom. Tel. 040/208373.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 7. 10. 1986

Ameriški dolar	1370.—	Japonski jen	8.40
Nemška marka	689.—	Švicarski frank	846.—
Francoski frank	209.—	Avstrijski šiling	97.80
Holandski florint	609.—	Norveška krona	186.—
Belgijski frank	32.50	Švedska krona	199.—
Funt šterling	1950.—	Portugalski eskudo	9.—
Irski šterling	1860.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	181.—	Avstralski dolar	825.—
Grška drahma	9.80	Debeli dinar	2.70
Kanadski dolar	970.—	Drobni dinar	2.70

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Tel.: Sedež 61446 - 68881 Agencija Domjo 831-131

OLYMPIC SPORT TRST - Ul. del Bosco 10/A

ZADNJI TEDEN POPOLNE RAZPRODAJE ZARADI PRENOVITVE PROSTOROV

JOPE ZA OTROKE ..... po 29.900 lir
JOPE ZA ODRASLE ..... po 49.900 lir
PLETENINE ..... po 19.900 lir
SMUČARSKE HLAČE ZA OTROKE ..... po 20.000 lir
SMUČARSKE HLAČE ZA ODRASLE ..... po 30.000 lir

COPATE ZA: TENIS - PROSTI ČAS - AEROBIKO ITD.

POTAPLJAŠKA OPREMA PO DOBAVNIH CENAH

Sodobna elektronika 86

33. mednarodna razstava elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije, elektronskih naprav za obdelavo podatkov in jedrske tehnike

LJUBLJANA, do 10. oktobra 1986

Letošnjo 33. mednarodno razstavo elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije, računalništva, robotizacije in nukleonike prireja GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE od 6. do 10. oktobra v prostorih Gospodarskega razstavišča v Ljubljani. Razstava je tako po obsegu kakor tudi po številu tako domačih kakor tudi tujih raztavljavcev največja.

Razstava **SODOBNA ELEKTRONIKA** vedno sledi razvoju, pomaga pri prikazu in uveljavljanju dosežkov posebno domače industrije ter veliko prispeva k vzpostavljanju in poglabljanju stikov tako med domačimi kakor tudi med mednarodnimi proizvajalci in strokovnimi ustanovami. Posebnost letošnje razstave pa je že

2. jugoslovanska specializirana razstava

ROBOTIZACIJE in FLEKSIBILNE AVTOMATIZACIJE — **JUROB 86,** nameščena v hali B2, spodnja etaža.

Integralni del razstave je tudi strokovni spremljajoči program simpozijev, ki jih tudi letos organizira ELEKTROTEHNIŠKA ZVEZA SLOVENIJE s svojimi strokovno-organizacijskimi odbori. V prostorih Gospodarskega razstavišča je od 6. do 10. oktobra simpozij o telekomunikacijah **YUTEL,** o uporabi elektronike v prometu **EP,** o relejni zaščiti in lokalni avtomatizaciji elektroenergetskih sistemov **RZ,** o uporabi mikroprocesorjev v merilno-regulacijskih sistemih **ISEMEC** in o domači opremi za pooizvodnjo elektronskih sestavnih dolov in za mikroelektroniko **OPREMA.**

Svečana otvoritev razstave

33. mednarodno razstavo **SODOBNA ELEKTRONIKA 86** so odprli v ponedeljek, 6. oktobra, ob 10. uri v Festivalni dvorani. Razstavo je pozdravil tov. Miloš Miloslavljević, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Jugoslavije.

RECEPCIJSKA PISARNA RAZSTAVE bo odprta v času trajanja razstave dnevno od 8. do 18. ure.

Redni delovni čas

Razstavni prostori so med 6. in 10. oktobrom 1986 odprti od 9. do 18. ure, pri čemer je čas med 9. in 11. uro rezerviran za razstavljavce in poslovne obiskovalce. Zaradi pričakovanega velikega obiska študentov, deluje zanje posebna blagajna pred halo B2.

Razstavljavci

Na letošnji razstavi razstavlja **625 razstavljavcev,** kar predstavlja skupno **85 razstavljavcev ali 15% več kot lani.** Od tega je 197 domačih (porast za 50) in 428 tujih (porast za 35) razstavljavcev. Pri tem smo obdržali praktično vse strokovno in komercialno pomembne firme, opažamo pa tudi, da se je nekaj razstavljavcev po enem letu zopet vrnilo, veliko pa jih je povsem novih.

Med razstavljavci so najštevilnejši Jugoslovani (197), od inozemskih razstavljavcev iz 21 dežel pa sledijo ZR Nemčija (127), Avstrija (70), ZDA (51), Švica (43), Velika Britanija (26), Francija (28), Italija (19), DR Nemčija (12), Japonska (9) ter nato Belgija, Madžarska, Kanada, Švedska, Danska, Nizozemska, ZSSR, ČSSR, Poljska in ostali. Pri tem razstavljajo kolektivno ZSSR, DR Nemčija in ČSSR.

Letos smo pridobili čez 1000 kv. m razstavne površine s ponovno obnovljeno halo G. V zadnjem času je bilo še precej povpraševanja, a žal teh nekaj firm nismo mogli sprejeti, ker so se prijavile prepozno.

Razstavljene panoge dejavnosti

Letos je število razstavljavcev po panogah dejavnosti ponovno potrdila želen profesionalni značaj razstave SODOBNA ELEKTRONIKA, saj predstavljajo

— **profesionalne elektronske naprave** (v širšem smislu) tj. telekomunikacije, RTV difuzija, profesionalna elektronika (v ožjem smislu), računalniki in inženiring **polovico 50,7%**

— **sestavni deli,** enote in materiali zanje **tretjino 32,5%**

— oprema za proizvodnjo 9,4%

— zabavna elektronika 7,4%

Poleg domače elektronske industrije zavzemajo inozemski razstavljavci, ki jih je po številu 3/4, okrog 2/3 razstavnega prostora. To kaže na komercialni interes inozemskih razstavljavcev predstaviti izdelke, ki jih pri nas ne izdelujemo v dovoljnem asortimanu in/ali kvaliteti. Med te lahko prištevamo predvsem nekatere profesionalne elektronske naprave in kvalitetne sestavne dele ter enote zanje, visokokvalitetne elektronske merilne instrumente, najsodobnejšo opremo za proizvodnjo elektronskih naprav in sestavnih delov, nekatere elektronske računalnike, predvsem pa periferne naprave in slično.

Po številu prijavljenih razstavljavcev, zbranih po raznih panogah dejavnosti, je udeležba naslednja:

1. **SESTAVNI DELI, ENOTE IN MATERIALI** predstavljajo najmočnejše zastopano panogo dejavnosti in obsegajo 1/3 (32,5%) vseh razstavljavcev, letos je 51 razstavljavcev ali 2% več kot lani. Pri tem razstavlja elektronske sestavne dele in enote 14,8% razstavljavcev, žice, kable in pribor 5,4% ter materiale za proizvodnjo elektronskih naprav in sestavnih delov 6,6% od vseh razstavljavcev, sestavne dele pa 61 razstavljavcev. Od 139 razstavljavcev elektronskih sestavnih delov je velika večina inozemskih, ki nudijo širok asortiman tudi najsodobnejših elementov.

2. **PROFESIONALNA ELEKTRONIKA** v ožjem smislu je letos druga najmočneje zastopana in obsega 1/4 (24,4%) vseh razstavljavcev. S skoraj enakim številom razstavljavcev kot lani je merilna in regulacijska elektronika v tej panogi na prvem mestu (10,0%), industrijska elektronika sledi s 6,5%, avtomatizacija in robotika (3,7%), medicinska elektonika (1,6%), viri električne energije (1,9%) in nuklearna elektronika (0,6%) vseh razstavljavcev.

Domača industrija razširja svojo dejavnost od že poznanih sektorjev tudi na industrijsko elektroniko, tuji razstavljavci pa prijavljajo novosti predvsem na področju elektronskih merilnih industrumentov, avtomatizacije in robotike.

Od panog SODOBNE ELEKTRONIKE se začenjata izredno hitro razvijati in dosegata že znatne rezultate pri uresničevanju racionalnejšega in ekonomičnejšega proizvajanja **ROBOTIZACIJA in FLEKSIBILNA AVTOMATIZACIJA.** V želji, da bi našo javnost pravočasno in čim bolj popolno opozorili na razvoj te panoge v svetu in pri nas, smo v okviru letošnje razstave ponovno posvetili tej dejavnosti posebno specializirano razstavo, ki obravnava razvoj ROBOTIZACIJE in FLEKSIBILNE AVTOMATIZACIJE pri nas in smo jo poimenovali 2. jugoslovanska razstava ROBOTIZACIJE **JUROB 86** v veliki dvorani hale B2, spodnja etaža.

Vabilu k sodelovanju so se odzvali vsi glavni razvijalci in proizvajalci, ki delujejo na področju robotizacije, fleksibilnih strežnih naprav, robotskih podsklopov in komponent, merilnih aparatov, računalniško podprtih dejavnosti, robotskih programskih jezikov, elementov umetne inteligence ter z robotizacijo povezane sodobne tehnologije in inženiringa. Obseg letošnje razstave JUROB je po površini dvakrat večji od lanskega.

Da bi obiskovalcem omogočili skladen in celovit pregled teh dejavnosti, smo razstavo načrtovali kot enotno, skupno razstavo, na kateri naprave delujejo in strokovnjaki razlagajo, skupna informacijska pisarna pa nudi vse potrebne, tudi pisne informacije. Na razstavnem prostoru hale B2 spodnja etaža bo organizirana posebna tiskovna konferenca, ki naj bi predstavila razvoj robotizacije pri nas.

Iz obsežne panoge PROFESIONALNA ELEKTRONIKA bo obravnaval strokovno problematiko **relejne zaščite in lokalne avtomatizacije elektroenergetskih sistemov simpozij RZ 86** problematiko **zanesljivosti v merilno-procesnih sistemih seminar ISEMEC 86,** o **uporabi elektronike in avtomatizacije v železniškem, cestnem in luškem prometu pa simpozij EP.**

3. **TELEKOMUNIKACIJE IN RTV DIFUZIJA** je po obsegu tretja panoga dejavnosti razstave (15,0%). Po posameznih panogah prednjačijo telekomunikacijski aparati in terminali (4,7%), telekomunikacijske naprave za prenos informacij (3,2%), oprema za radijske in televizijske studie (1,7%), telekomunikacijske naprave za komutacijo (1,3%) in radijski ter televizijski oddajniki in pretvorniki (1,6%). Ponovno smo letos evidentirali grupo: **Teleinformatika - usluge,** z 21 prijavljenimi (2,0%).

(Nadaljevanje na II. strani)

ELEKTROTEHNA
ELEKTROTEHNA
SOZD Elektrotehna, 61000 Ljubljana, Titova 51, telex: 31130 yu etehna, tel.: 061/320241

Sodobna elektronika 86

(Nadaljevanje s I. strani)

Teleinformatika je nova smer **razvoja telekomunikacij v povezavi z računalniki in s sodobnimi telekomunikacijskimi omrežji** tako, da nudijo PTT službe poleg telefonskih razgovorov tudi nove usluge kakor YUPAK, javno omrežje za prenos informacij s paketno komutacijo, **TELETEKS, TELEKONFERENCA, FAXIMILE, VIDEOTEX** in drugo. Prepričani smo, da bo na naslednjih razstavah SODOBNE ELEKTRONIKE v okviru telekomunikacij to postopoma najmočnejša grupa.

Zelo obsežno problematiko o telekomunikacijah bo obravnaval **SIMPOZIJ O TELEKOMUNIKACIJAH YUTEL 86,** na katerem pričakujemo udeležbo vseh priznanih strokovnjakov industrije, eksploatacije in institutov. Zelo zanimiva bo vsekakor razprava v zvezi z usmerjeno temo RAZVOJ TELEKOMUNIKACIJ IN NJIHOVO NADALJNJE USMERJANJE V SVETU IN PRI NAS.

4. **OPREMA ZA PROIZVODNJO** je zastopana z 9,4% razstavljavcev. Letos beležimo precejšen porast razstavljavcev opreme za proizvodnjo elektronskih naprav, opreme za proizvodnjo sestavnih delov in opreme za laboratorije.

   Naša želja je, da bi v profilu razstave Sodobna elektronika dobila oprema za proizvodnjo še bolj izrazito mesto.

5. **RAČUNALNIŠTVO** kaže z 8,6% razstavljavcev znaten porast in je ta panoga prišla s šestega na peto mesto. Letos razstavlja 62 razstavljavcev elektronskih računalnikov in perifernih naprav (5,8%), računalniško programsko opremo pa predstavlja 20 razstavljavcev (1,9%), **računalniško podprte dejavnosti (CAD, CAM, CAE...)** prijavlja 10 razstavljavcev. Nova dejavnost s področja računalništva, ki se med drugim s pridom uporablja v robotizaciji, bo uporabna povsod kot računalniško podprto **konstruiranje (CAD), vodenje proizvodnje (CAM),inženiringa (CAE)** itd. Pri nas bi morala biti vpeljana na področjih, ki hočejo doseči visoke izkoristke v delu.

6. **ZABAVNA ELEKTRONIKA** je s 7,4% na istem obsegu kot lani, a je s tem na šestem mestu. V tej panogi je vsekakor na prvem mestu grupa za elektroakustične HI-FI naprave (2,0%), nato gramofoni in naprave za magnetni zapis tona in slike (1,8%), sledijo radijski in televizijski sprejemniki (1,4%), oprema za elektroakustične studie (1,3%) in antene ter antenske naprave za RTV sprejem (0,9%).

7. **INŽENIRING IN LITERATURA** sta predstavljena z 2,7% razstavljavcev, od katerih razstavljajo inženiring in projektivo 28, tj. 2,6%, literaturo pa 0,1% razstavljavcev. Znaten dvig smo dobili s tem, da smo prišteli k tem tudi **projektive, samostojne raziskave** in **konstrukcije.** Opaža se torej, da se pripravlja vedno več razstavljavcev s takšnim programom in uslugami.

Spremljajoči strokovni program

Strokovni del razstave SODOBNA ELEKTRONIKA se odvija letos v okviru štirih simpozijev in seminarja, ki ga prireja skupno z GOSPODARSKIM RAZSTAVIŠČEM ELEKTROTEHNIŠKA ZVEZA SLOVENIJE (EZS).

Skupaj bo letos predloženih 211 strokovnih referatov, od tega 10 inozemskih, predstavljenih bo tudi 13 posterjev. Povzetki referatov so že razposlani prijavljenim in potencialnim obiskovalcem, referati pa so izšli v 5 posebnih zbornikih.

Terminski vrstni red simpozijev

1. V ponedeljek, 6. oktobra, je zasedal dopoldne v dvorani A prizidka B2 na Gospodarskem razstavišču

   XII. SEMINAR ZA MERILNO IN PROCESNO TEHNIKO - ISEMEC 86, ki sta ga priredila Slovensko društvo za merilno-procesno tehniko in Elektrotehniška zveza Slovenije.

   Vodilni temi posvetovanja sta bili:

   1. Merjenje v robotiki
   2. Merjenje temperature

2. V torek, 7., v sredo 8. in četrtek, 9. oktobra zaseda jubilejni

   XX. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O TELEKOMUNIKACIJAH - YUTEL 86.

   Otvoritveno plenarno zasedanje z usmerjeno temo je bilo včeraj dopoldne v Srednji dvorani Cankarjevega doma, delovni del pa včeraj popoldne in danes v sekcijah v dvoranah A, B in C v II. nadstropju prizidka B2 na Gospodarskem razstavišču.

   Simpozij sta pripravili Strokovno-organizacijski odbor YUTEL pri Elektrotehniški zvezi Slovenije in Zajednica jugoslovanskih PTT. Na njem bodo priznani domači in tuji strokovnjaki posredovali rezultate s področja raziskav in razvoja, kot tudi uspehe v proizvodnji telekomunikacijske opreme.

   Pokrovitelj letošnjega simpozija je Iskra, SOZD elektrokovinske industrije.

   V program simpozija je od 162 prijavljenih referatov vključenih 134, ki so razporejeni v usmerjeno temo »Razvoj telekomunikacij in njihova nadaljnja usmeritev v svetu in pri nas«, ter v naslednje strokovne sekcije splošne problematike:

   — Komutacijska programska oprema
   — Komutacijski sistemi
   — Procesiranje signalov
   — Promet
   — Prenosni mediji
   — Oprema za prenos po optičnih, kovinskih in radijskih medijih
   — Telekomunikacijska omrežja
   — Teleinformacijska omrežja, storitve in terminali
   — Kakovost komunikacijskih sistemov

3. V torek, 7 oktobra, dopoldne je bilo v stolpnici ISKRA, Trg revolucije 3

   I.JUGOSLOVANSKO POSVETOVANJE O DOMAČI OPREMI ZA PROIZVODNJO ELEKTRIČNIH SESTAVNIH DELOV IN MIKROELEKTRONIKO — DOMAČA OPREMA

   Priredilo ga je Strokovno društvo za mikroelektroniko, elektronske sestavne dele in materiale MIDEM pri Jugoslovanski zvezi za ETAN in Elektotehniški zvezi Slovenije.

   Posvetovanje je nudilo priložnost za srečanje predstavnikov industrije, institutov, fakultet, snemalcev in izdelovalcev opreme, da predstavijo svoje dosežke in izmenjajo izkušnje. Poleg referatov so izdelovalci predstavili tudi posterje, na katerih so prikazali svoje izdelke.

   Skupno je bilo 12 referatov in 13 posterjev.

4. Jutri dopoldne in v petek, 10. oktobra dopoldne bo v dvorani A prizidka B2/II. na Gospodarskem razstavišču zasedal

   V. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O RELEJNI ZAŠČITI IN LOKALNI AVTOMATIZACIJI ENERGETSKIH SISTEMOV - RZ 86

   Simpozij organizira Komisija za energetiko pri Elektrotehniški zvezi Slovenije. Na simpoziju pričakujemo okoli 150 udeležencev in gostov; podanih bo 11 referatov, od tega 4 inozemski.

   V okviru posvetovanja bodo obravnavane naslednje teme:

   1. Integrirani sistemi zaščite in lokalne avtomatizacije
   2. Nove smeri v zaščiti in lokalni avtomatizaciji
   3. Izkušnje s statičnimi in digitalnimi napravami za zaščito in lokalno avtomatizacijo
   4. Preizkušanje in vzdrževanje zaščite in lokalne avtomatizacije

5. Jutri in v petek, 10. oktobra bo v dvorani Republiškega sekretariata za ceste Slovenije na Titovi 64 zasedal

   VIII. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O ELEKTRONIKI V PROMETU - EP 86.

   Simpozij z mednarodno udeležbo prireja Elektrotehniška zveza Slovenije v sodelovanju s Savezom saobraćajnih inženira i tehničara Jugoslavije in s Savezom prometnih inženira i tehničara Hrvatske. Pričakujemo okoli 130 udeležencev iz vse Jugoslavije, predvidenih je 38 referatov, od tega 5 inozemskih.

   Uvodno besedo pokrovitelja simpozija Republiškega komiteja za promet in zveze bo imel njen predsednik tov. Milan Jelenc.

   Letošnja 33. razstava SODOBNA ELEKTRONIKA 86, do sedaj največja tako po obsegu kakor po številu domačih, pa tudi tujih razstavljavcev kaže, da program te najstarejše sejemske prireditve v Jugoslaviji in usluge Gospodarskega razstavišča odgovarjajo razstavljavcem, ki pričakujejo ustrezne informacijske in komercialne rezultate.

Centralsped
MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN PREVOZ
Filiale:
MILAN
GORICA
FERNETIČI
Sedež: Miramarski drevored 3
Telefon: (040) 417831/5
Telex: 460140 CENTTS I
Carinska služba, zbirni promet, skladišča, pomorski prevozi, avio-promet, suhozemski transport

PAOLO MELINGO
S. p. A.
EXPORT - IMPORT
TRST — Ul. Donota 1 — Tel. 64382 - 68654 - 60765
Teleks 460281
FILIALA:
GORICA — Ul. III. Armata 187 - Tel. (0481) 20464
APARATI ZA EKSPRES KAVO »GAGGIA«
RAZNOVRSTNI ELEKTRIČNI APARATI ZA GOSTINSTVO
ŠKROPILNICE »TURBINE« — KOSILNICE »BEDOGNI«

RAPIDO S.p.A.
ELECTRONICS DEVICES
34133 Trst, Ul. C. Beccaria 8 - Tel. 040/61831-64444, Tx. 460461

elektronske komponente
ELECTRONIC SHOP SRL
34133 TRST, UL. FABIO SEVERO 22, TEL. 040-62321

SIAT SERVIZIO TECNICO INDUSTRIALE
IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA
TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 62176
FILIALA V GORICI: Korzo Italia 205
Tel. (0481) 87213

RF
ELETTRONICA
— Razvoj na področju telekomunikacij
— Import - export
— Vsakovrstne elektronske komponente
RF elettronica S.r.l.
Ulica Aleardi 7
34134 Trst
Tel. 040/61742

OMNIACOMMERCE
di S. Savarin
IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA
TRST, Ul. F. Severo 21
tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

adriaimpex S.p.A.
UVOZ — IZVOZ — PREDSTAVNIŠTVA
Pooblaščeni izvoznik:
IVECO — FIAT — PIRELLI — COMETTO
Industrijska vozila, originalni rezervni deli in gume za Jugoslavijo
TRST — Ulica Geppa 9
Tel. (040) 68802 — 64489 - 62254
Fil.: GORICA — Korzo Verdi 59
Tel. (0481) 33576
Telex: 460231 ADEX I

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 - TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel.: (040) 65134/5
Tx: 461012
KEMIJA
FARMACEVTIKA
FILIALA GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

C.G.R.
SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA
D.Z O.Z. - Uvoz - Izvoz
TRST - Ulica Geppa 9
Telefon: 69316 - 69558 - 69248 - 630089
Telex: 460559
1946 40 1986
Filiala GORICA:
Piazzale Martiri per la Libertà d'Italia 5

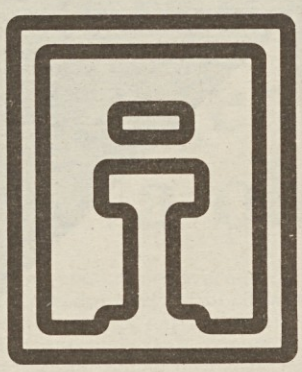

OPREMA
ZA RAČUNALNIŠTVO

BREZKONČNI OBRAZCI

OGNJEVARNE OMARE

INFORDATA

Devinščina 21
Telefon 040/251065

PROTEUS ELECTRIC

ŽAVLJE — Ind. con pri Orehu 94/1 — Tel. 040/232188

ZASTOPAMO:
- WESTINGHOUSE ELECTRIC
  Polprevodniki in procesni inštrumenti
- SECOM
  Polprevodniki, hitre varovalke, hladilna telesa in stavki
- ZAPI
  Naprave za regulacijo enosmernih elektromotorjev
  Visokofrekvenčni polnilci
- NORMA
  Polprevodniki, stavki, magnetni matriali
- SILICONIX — Polprevodniki
- SAIET
  Magnetni, induktivni, kapacitivni senzorji in stikala
- BROWN BOVERI — Elektrooprema

fornirad
INFORMATICA

HOME COMPUTERS IN PRIKLJUČKI

Uradi - Prodaja na debelo:
Trst, Ul. Cologna 10/d - Tel. 040/572106

Prodaja na drobno: C.E.T.
Trst, Ul. Piccardi 1/1 - Tel. 040/728294

- Materiali in rezervni deli za radio - TV antene
- Aktivne in pasivne elektronske komponente za civilno in profesionalno uporabo
- Proizvodi znanih tvrdk: PHILIPS, OFFEL, SIEMENS, RCF itd.

Oglase pripravil

publiest

Prodaja oglasni prostor
v »Primorskem dnevniku«
in vseh izdajah ZTT

■ □ ■

Posreduje propagandne oglase italijanskih trgovskih in industrijskih podjetij v jugoslovanska sredstva javnega obveščanja

oglasni oddelek

Telefon 040/775275
Ul. dei Montecchi 6
TRST

S. R. L.

IMPORT - EXPORT

TRST — UL. GHEGA 2
TEL. (040) 64535 - 64449
Telex: 460517 TECHNA I

DEC SISTEMI srl
computermarket

Ulica Valdirivo 6 — TRST
Tel. 040/61946

Computer Macintosh, ki ga naše podjetje uradno zastopa in prodaja, razpolaga tudi z word-processing programom, ki uporablja črke Č, č, Š, š, Ž, ž iz slovenske abecede.

POVERJENI ZASTOPNIK Apple Computer

Sarl

RESIM

ZASTOPSTVA
UVOZ
IZVOZ

34133 TRST — Ulica Cicerone 8
Telefon: (040) 61241 - 61478 - 62112 - 62995
P.P. 101 — Telex: 460561

FILIALA: 34170 GORICA — Korzo Italia 202
Telefon: (0481) 30840

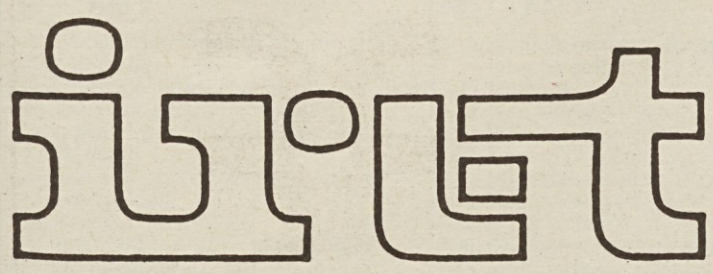

INDUSTRIA
RADIO
ELETTRICA
TELECOMUNICAZIONI
S.p.A.

PODJETJE USTANOVLJENO LETA 1950

Ul. Caboto 16 - TRST - Italija
P.o.b. 2739 - Tel. 827281 - Telex: 460233

Od leta 1950 je prisotno na področju profesionalnih in vojaških primopredajnikov na mednarodni ravni Podjetje izvaža več kot 80% svoje proizvodnje.

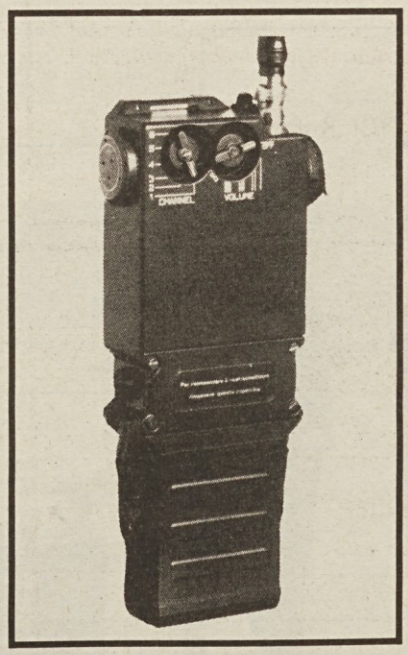

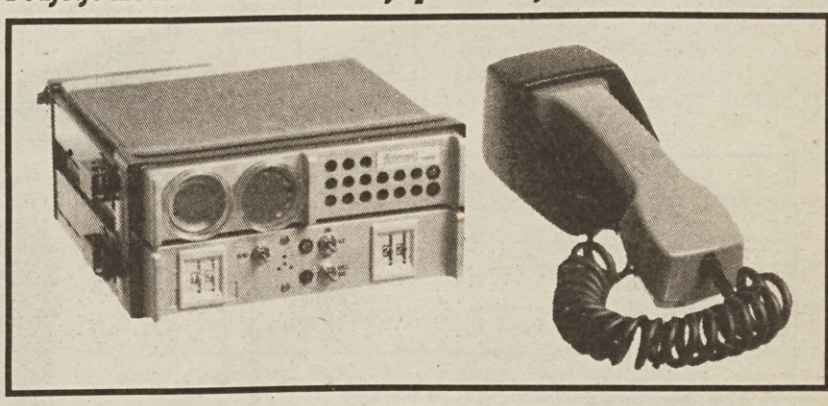

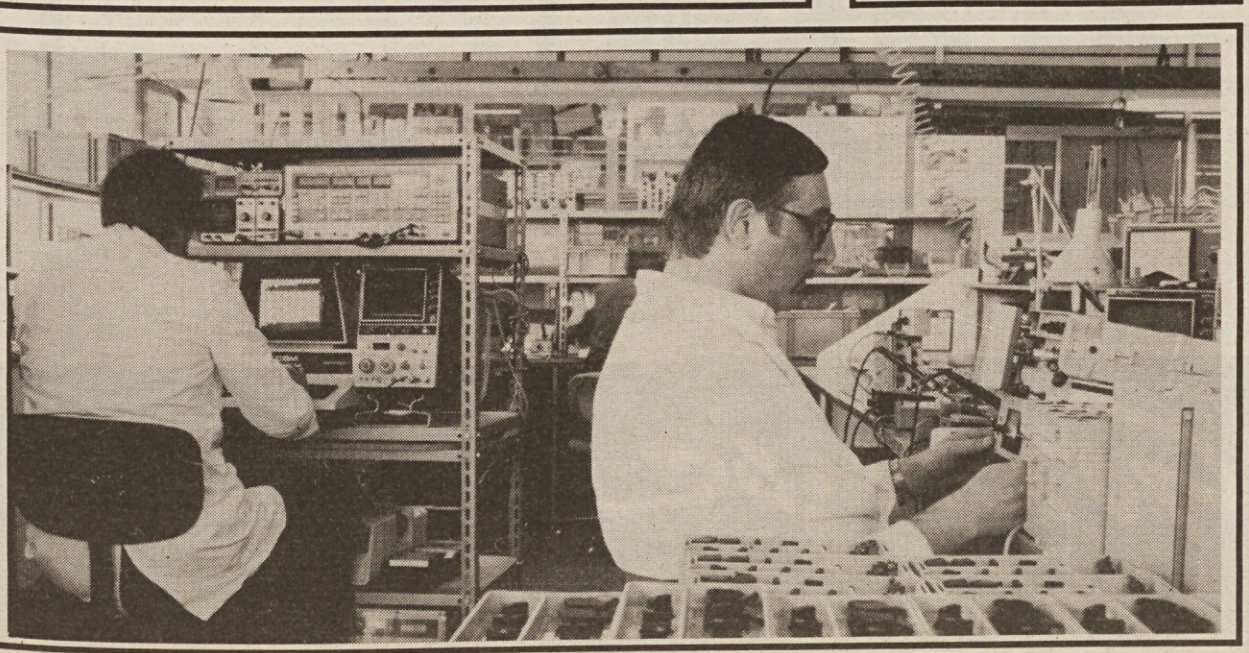

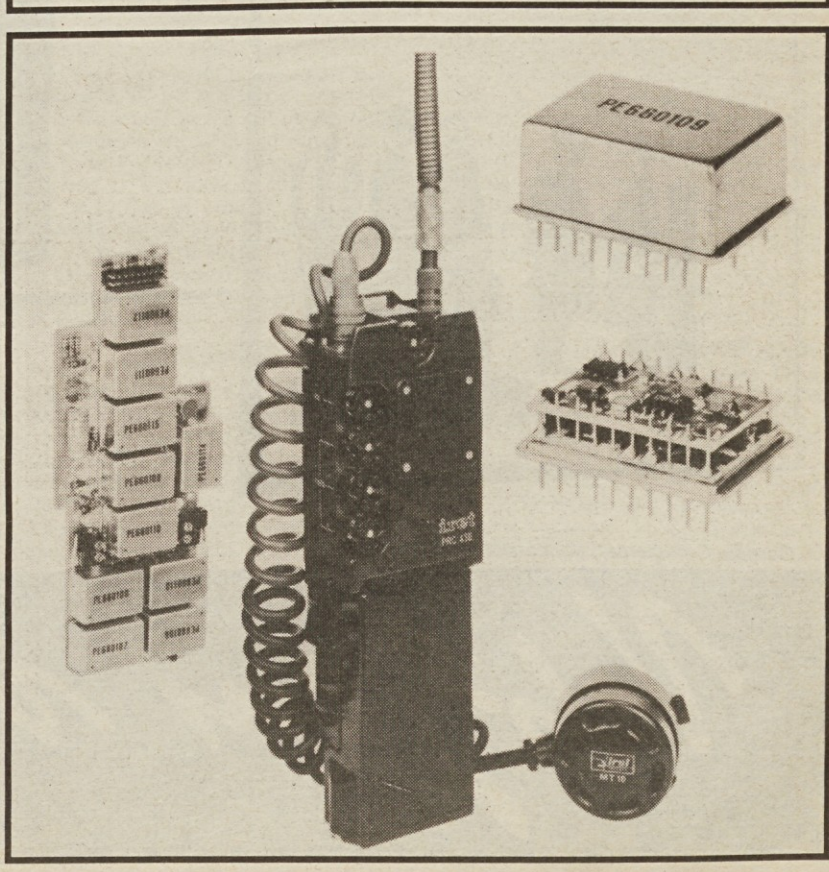

gorenje

Sodobna elektronika '86

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V PAVILJONU »JURČEK« OD 6. DO 10. OKTOBRA 1986

KOMUNIKACIJSKI SISTEMI

- *Naprave za sprejem televizijskih oddaj preko satelitov*
- *Sistem kabelske televizije*
- *Profesionalne antenske naprave*
- *SAN-Multi skupne antenske naprave*
- *Sistem za obveščanje gostov v turističnih objektih*

POSLOVNA OPREMA

- *Mikroračunalniški sistemi*
- *Biroinformacijska oprema*
- *Programska oprema*
- *Elementi, sestavni deli, sklopi*

ELEKTRONSKI SISTEMI ZA AVTOMATIZACIJO

- *Prostoprogramirani sistemi za vodenje industrijskih in tehnoloških procesov*
- *Sistemi za vodenje industrijskih in tehnoloških procesov*
- *Sinoptika industrijskih in tehnoloških procesov*
- *Robotski sistemi*
- *Regulacijski in krmilni sistemi*

ELEKTRONIKA ŠIROKA POTROŠNJA

- *Barvni in črno beli televizijski sprejemniki*
- *Avdio naprave*
- *Ozvočenje*
- *Individualne antenske naprave*

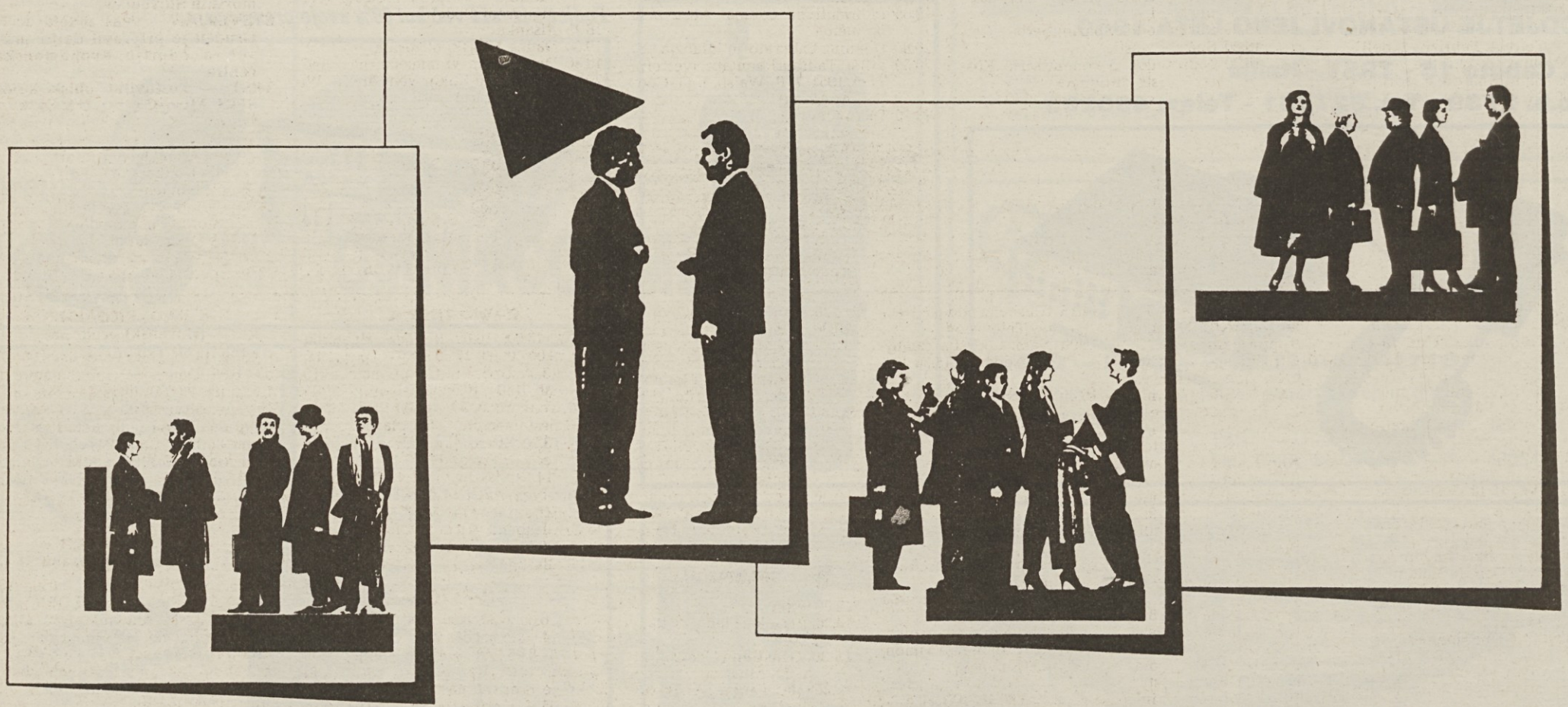

Gorenje Commerce Ekonomska propaganda

Vabljeni v Gorenje

ti in morje

vojko colja

26. genovski navtični sejem Nova obleka - stari problemi

V Genovi bodo danes svečano odprli 26. mednarodni navtični in 16. sejem potapljaške opreme, največjo tovrstno prireditev v Italiji in eno najpomembnejših v Evropi. Sodeč po razstavnem blišču italijanska navtika ne preživlja tiste globoke krize, o kateri neprestano govori združenje navtičnih industrijcev Ucina-Consornautica. Tudi v današnjih priložnostnih govorih bodo kot vedno prišle do izraza predvsem pozitivne značilnosti italijanske navtike. Precej misli bodo posvetili novemu navtičnemu zakonu, ki je vsaj nekoliko uredil preživelo italijansko navtično zakonodajo. Politiki postopoma spoznavajo težo, ki jo ima turistična navtika v Italiji.

Kot ob vsakem genovskem navtičnem sejmu so se tudi ob letošnji predstavitvi proizvajalci hudovali nad davkom IVA, ali bolje rečeno nad razkorakom davka, ki znaša za bolj proletarska plovila 18 odstotkov, za prestižne jahte nad 12 metrov dolžine pa 38 odstotkov. Proizvajalci bi hoteli odpraviti ali vsaj zmanjšati ta razkorak, saj je skoraj vsa italijanska navtična industrija usmerjena predvsem v proizvodnjo prestižnih plovil, kjer so dobički največji. Seveda so prav tako glasno zahtevali ukinitev »dohodkometra«, ki po njihovem skupaj z davkom IVA mori italijansko navtiko. V podkrepitev teh svojih trditev so navajali, da je navtična industrija lani ustvarila kar 424 milijard lir prometa, od katerih 253 v tujini. Davčni razkorak je državi zagotovil le 2 milijardi lir, je pa zato hudo prizadel navtično industrijo. Ponavlja se torej zahteva po popolni liberalizaciji prestižne navtike.

Letos razstavljajo v Genovi 1.353 plovil, od katerih skoraj sto v mali marini razstavišča. Prednjačijo seveda večje jahte, predvsem motorne, razstavljavcev je 1.356 iz 24 držav, poleg seveda Italije. Na razstavišču bo letos tudi precej več navtične mode kot prejšnja leta. Proizvajalci so tu odkrili nesluten vir dobičkov, marsikdo se namreč že zadovolji z drago obleko, ki mu daje vsaj občutek, da je med navtičnimi izbranci.

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

UNA DONNA TUTTA SOLA - An Unmarried Woman - Ločena ženska, 1977. Režija: Paul Mazursky. Igrajo: Jill Clayburg, Alan Bates, Michael Murphy. Canale 5, danes ob 20.30

Po 17 letih zakonskega življenja mož zapusti Eriko. Njeni osamljenosti ne pomaga družba prijateljic in dobi rešitev svojih problemov le v pogovorih s psihoanalitikom, ki ji svetuje, da si dobi druge partnerje. Na vrsti je Charlie, običajen ženskar, nato pa Seul, ki se vanjo zaljubi in ji predlaga poroko...

Komedija Mazurskega ima tudi grenke plati. Poglablja psihološke drame newyorških srednjih slojev, prikaže depresijo posameznikov, ki se morajo soočati s stalnim spreminjanjem družbenih običajev in človeških odnosov. Obenem pa nam prikaže novo svobodno vlogo ženske, ki ne sprejema družine in zakona.

TAMBURI LONTANI - Distant Drums - Daljno bobnanje, 1951. Režija: Roul Walsh. Igrajo Gary Cooper, Mary Aldon, Atrhur Hunnicut. RAI 3, danes ob 20.30.

Dober vestern je Walsh delno izdelal po načelih žanra, delno pa se je zgledoval po pustolovskih in vojnih filmih. Tako je Distant Drums podoben njegovemu vojnemu filmu Objectiv Burma. Obenem je to eden redkih filmov, ki prikazujejo vojno z indijanskim plemenom Seminolejev, ki so jih belci popolnoma uničili. Najbolj napet in privlačen prizor filma je tavanje vojakov, ki jih vodi polkovnik Wyatt skozi močvirno področje.

Corradov dober tek

Avtorjem neštetih telenovel, ki se vsiljujejo v siv vsakdan povprečnega državljana zaenkrat še ni uspelo sestaviti tisoč nadaljevanj in si obenem zagotoviti stalno število gledalcev. Rekord pa si je priboril znani italijanski "showman" Corrado s svojim opoldanskim kvizom Il pranzo è servito ali po naše, Kosilo je na mizi. Jutri bo namreč na sporedu tisoča oddaja te nagradne igre, ki si je od vsega začetka pridobila celo armado gledalcev in navijačev. Samo v studiih, kjer poteka nagradna igra, se jih je baje zvrstilo nad sto tisoč.

Nagradna igra, ki jo predvaja Canale 5 v opoldanskih urah od ponedeljka do sobote, je zmes zabavnih iger, vprašanj in iznajdljivosti posameznih tekmovalcev, ki si z vsakim pravilnim odgovorom zagotovijo enega od predvidenih petih obrokov celotnega kosila. Od leta 1982 so organizatorji in sponsorji porazdelili za več kot milijardo lir nagrad, priredili so kakih 5 tisoč skupinskih iger, ki se jih je udeležilo 2.500 tekmovalcev.

Tudi televizijska publika je v tem primeru skoraj stalna, tako po številu kot izboru. Corradovemu kosilu sledijo v glavnem gospodinje in dobršen del šoloobveznih otrok, ki so ravno pri obedu in seveda vneto navijajo za tega ali onega tekmovalca. Res pa je, da ni doslej še nobena televizijska oddaja imela tolikšnega uspeha, verjetno tudi zato, ker je nezahtevna in nekoliko drugačna od sicer številnih TV kvizov. Na velikem slavju, ki bo jutri v studiih Berlusconijeve televizije, je predvideno tudi iskanje (neobstoječega) zaklada, ki naj bi ga organizatorji skrili pod stole. Izkupiček jutrišnje udeležbe gledalcev pa bo to pot šel v dobrodelne namene. Verjetno bo tudi slednje prispevalo k nadaljnjemu uspehu te sicer priljubljene televizijske kaše.

Sedemkrat fantastično

Nagradna oddaja Fantastico 7 je stekla prejšnjo soboto. Poleg Pippa Bauda, ki povezuje in vodi celoten program, sodelujeta še Alessandra Martinez in Lorella Cuccarini, ki plešeta, pojeta in napovedujeta. Letošnja serija oddaj ima tudi dve maskoti, ki ju vidite na sliki skupaj s subretkama.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.30 Nadalj.: La donna di picche
11.30 Nanizanka: Taxi
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Zabavni program: Pronto... chi gioca?, vodi Enrica Bonaccorti
13.30 Dnevnik
14.00 Zabavni spored: Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15 Risanka: Remi
15.00 Infor. odd.: Fibre, tessuti, moda
15.30 Dokumentarec: Gli anniversari
16.00 Film: Guardie e ladri (kom., It. 1951, r. Steno in M. Monicelli, i. Totò, A. Fabrizi - 1. del)
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Film: Guardie e ladri (2. del)
18.00 Dnevnik - Kronike
18.30 Nagradno tekmovanje: Parola mia, vodi Luciano Rispoli
19.40 Jutrišnji almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.30 Nanizanka: Professione pericolo
22.15 Dokumentarec: Speciale Pan
22.25 Dnevnik
22.25 Filmske novosti
23.30 Športna oddaja: Mercoledì sport
23.45 Dnevnik

RAI 2

11.25 Nadaljevanka: Una storia viennese (8. del)
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.20 Risanka: Braccio di ferro
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Mladinska oddaja: Tandem
16.55 Dokumentarec: Noi e l'atomo
17.25 Iz parlamenta
17.30 Dnevnik - kratke vesti
17.35 Informativna oddaja: Più sani, più belli
18.05 Inform. odd.: Spaziolibero
18.20 Športne vesti
18.30 Nanizanka: Il commissario Köster - Posto di fiducia
19.40 Vremenska napoved
19.45 Dnevnik
20.20 Športne vesti
20.30 Prijateljsko nogometno srečanje: Italija - Grčija
22.15 Dnevnik
22.25 Informativna oddaja: Variete
24.00 Dnevnik
0.10 Film: La corda di sabbia (pust., ZDA 1949, r. W. Dieterle, i. B. Lancaster, P. Henreid)

RAI 3

13.00 Nadalj.: I grandi camaleonti (1. del)
14.00 Dokum.: Animali da salvare
14.30 Tečaj francoščine
15.00 Variete: Dadaumpa
15.15 Šport: kolesarstvo
16.50 Dokum.: Cento città d'Italia
17.05 Variete: Dadaumpa
18.25 Glasbena oddaja: Speciale Orecchiocchio
19.00 Dnevnik
19.35 Informativna oddaja: Attraverso il cinema
20.05 Dokum.: Laboratorio infanzia
20.30 Film: Tamburi lontani (vestern, ZDA 1951, r. R. Walsh, i. G. Cooper, A. Aldon)
22.10 Dokumentarec: Il bambino e la tristezza

Rosanna Lambertucci vodi oddajo o rekreaciji, RAI 2, 17.35

RTV Ljubljana

9.00 Gledališka predstava: Friderik z Veroniko (predstava SNG Maribor)
17.25 Poročila
17.30 Otroški spored. Slovenske ljudske pravljice - Pastirček pri kralju Matjažu
17.45 Nadaljevanka: Modro poletje (24. del)
18.20 Izobraževalna serija: Ladje na Jadranu - Neptun med veslom in jadrom (3. del)
18.45 Risanka
19.00 Danes. Celjski obzornik
19.30 Dnevnik in vremenska napoved
20.05 TV drama: Kakor vam drago (W. Shakespeare)
21.40 Dnevnik

Biografski film o Marilyn Monroe je na sporedu po Euro TV ob 20.30

TV Koper

14.00 TV Novice
14.10 Otroški program
18.00 Nadalj.: Tra l'amore e il potere
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednji prispevki:

TRST — Predstavitev sezone Slovenskega stalnega gledališča
GORICA — Zasedanje o kulturi primorskih Slovencev
ŠTEVERJAN — Naš sodelavec Igor Gruden je pripravil daljši prispevek o odprtju dvonamenskega centra
TRST — Poslovilni obisk konzula SFRJ Mirošiča pri tržaškem prefektu

19.40 Rubrika: Oggi la città
20.00 Nanizanka: Lucy e gli altri
20.25 TV Novice
20.30 Variete: Noi con le ali (2. del)
21.45 Rubrika: Top moda
22.20 TVD Vse danes
22.30 Nanizanka: I cavalieri del cielo
23.00 Športna oddaja

CANALE 5

8.30 Nanizanke: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.15 General Hospital
11.15 Kviz: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo
16.00 Dokumentarec: Incontri ravvicinati
16.30 Nanizanka: Tarzan
17.30 Kviz: Doppio Slalom
18.00 Nanizanke: Webster, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat
20.30 Film: Una donna tutta sola (dram., ZDA 1977, r. Paul Mazursky, i. Jill Clayburgh, Alan Bates)
23.00 Znanstvena oddaja: Big Bang, vodi Jas Gawronski
23.45 Nanizanki: Joe Dancer, 1.30 Sceriffo a New York

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanki: Vegas, 9.20 Switch
10.10 Film: Il padre della sposa (kom., ZDA, 1950, r. Vincente Minnelli, i. Spencer Tracy, Elizabeth Taylor)
12.00 Nanizanki: Mary Tyler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke L'incantevole Creamy, Le avventure della dolce Katy, She-Ra, la principessa del potere
14.30 Nanizanka: La famiglia Bradford
15.30 Film: Benvenuto, onorevole! (kom., It., 1957, r. Mino Loy, i. Arturo Bragaglia, Lorella De Luca)
17.30 Nanizanka: Febbre d'amore
18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanke: Charlie's Angels, 20.30 Colombo, 22.00 Matt Houston
22.50 Film: Telefon (krim., ZDA, 1977, r. D. Siegel, i. C. Bronson, L. Remick)
0.50 Nanizanki: Vegas, 1.40 Switch

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.20 Gli eroi di Hogan, 9.50 Wonder Woman, 10.45 L'Uomo da 6 milioni di dollari, 11.35 Lobo, 12.30 Due onesti fuorilegge, 13.30 T. J. Hooker
14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.00 Nanizanki: La famiglia Addams, 15.30 Furia
16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Il mago di Oz, Lady Oscar, Occhi di Gatto
18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy Days
20.00 Risanka: Love me Licia
20.30 Nagradna igra: OK! Il prezzo è giusto
22.30 Nanizanka: La banda dei sette
23.30 Nanizanke: Serpico, 0.30 Simon and Simon, 1.30 Kazinsky

TELEPADOVA

11.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 12.00 Andrea Celeste
13.00 Risanki: Uomo Tigre, Sport Billy
14.00 Nanizanki: Pagine della vita, 15.00 Senorita Andrea
16.00 Informativna oddaja: La buona tavola
17.00 Risanke: Belle e Sebastien, 17.30 Kimba, 18.00 I predatori del tempo, 18.30 Uomo Tigre, 19.00 Mask
19.30 Nanizanka: Dr. John
20.30 Film: Marilyn - Una vita, una storia (dram., 1980, r. John Flynn in J. Arnold , i. Johnny Hide, John Huston)
22.30 Film: Dove volano i corvi d'argento (dram., It., 1976, r. P.Clivi, i. Corrado Pani, Jenny Tamburi)
0.30 Film: Alla conquista del mondo (pust., 1938, r. W. Witney, i. J. English, L. Powell)

TELEFRIULI

13.00 Film
14.30 Risanka: Hanna & Barbera
15.30 Glasbena oddaja: GTX Music
18.30 Nanizanka: Arrivano le spose
19.30 Dnevnik
20.00 Informativna oddaja: Sanità oggi
20.40 Shopping
21.40 Nanizanka: The Corruptors
22.30 Dnevnik
23.00 Il salotto di Franca
23.30 Nanizanka: Scaccomatto

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Fatti e commenti

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Pisani listi; 12.00 Sestanek ob 12.00, glasbeni mozaik; 13.20 Zborovska glasba: "Andrej Paglavec" iz Podgore; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika; 14.40 Mladinski pas; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina; 16.30 Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbena medigra; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Minute s slovenskimi interpreti; 21.05 Odlomki iz opere "Rusalka"; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Jazz; 0.05 - 4.30 Nočni spored.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.30 Jutranjik; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 - 13.00 Prenos II. programa Radia Ljubljana; 13.40 Pesmi in plesi; 14.40 Zanimivost; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Melodije naj... naj...;

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 - 12.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Besede, ki jih poznamo in ki jih ne poznamo; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 - 20.00 Glasbeni program; 15.00 Rubrika; 15.45 - 19.30 Splash; 16.00 Rock glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Sestanek s Kompasom; 17.45 Compact disc; 18.33 Iz klasičnega repertoarja; 19.00 Jazz; 20.00 - 6.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

10.00 Matineja z Alenko; 15.00 Poletni cocktail, vodi Rok; 16.00 Besede in glasba, vodi Rok; 19.00 Glasba po željah, v studiu Sabina; 21.00 Mixture, vodi Mitja.

Prve težave ob stavki zdravnikov se bodo pojavile šele danes

Množična udeležba na sindikalnem zborovanju

Štiridnevna vsedržavna stavka zdravnikov v bolnišnicah, trajala bo do petka, lahko pa še dlje, zaenkrat še ni povzročila večjih težav v javnih bolnišnicah na Goriškem. Prve težave in prvi zastoji se bodo predvidoma pokazali danes in jutri. Posledice protestne akcije zdravnikov, včlanjenih v avtonomne sindikate, pa se bodo predvidoma poznale še v naslednjih dneh, posebej še, če se bo protest nadaljeval preko v začetku predvidenega roka.

Včeraj dopoldne je bilo v goriški splošni bolnišnici sindikalno zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 70 zdravnikov in zdravstvenih tehnikov iz goriške in tržiške bolnišnice, ki so razpravljali o vzrokih in razlogih protesta ter se dogovorili o izvajanju stavke. Zatem je bila v istih prostorih tudi tiskovna konferenca.

Že iz udeležbe na sindikalnem zborovanju je mogoče sklepati, da nameravajo zdravniki svoj protest speljati do konca in če je treba sindikalni boj še zaostriti.

V ospredju tokratne sindikalne pobude so vprašanja splošnega, vsedržavnega značaja. Zdravniki zaposleni v javnih bolnišnicah zahtevajo sklenitev nove kolektivne delovne pogodbe. Prejšnja je zapadla že konec leta 1984. Zahtevajo da se jim prizna posebna avtonomija in poseben status, vključno ohranitev samostojnega sklada za pokojninsko zavarovanje, in ne nazadnje, zahtevajo da se jim priznajo večje pristojnosti glede upravljanja javne zdravstvene službe.

V bistvu, kakor je bilo slišati na včerajšnji sindikalni skupščini, gre za iste razloge, zaradi katerih je bila na začetku leta že izvedena vrsta stavk, kot kaže, sicer brez uspeha, ker so vsa ključna vprašanja ostala nerešena.

»Specifična vprašanja goriške KZE in odnose v tej ustanovi, smo zaenkrat pustili v ozadju, to pa ne pomeni, da smo nanje pozabili,« izjavlja dr. Maurizio Pecorari, predstavnik združenja ANAAO. Sicer velja poudariti, da je bila pred nekaj meseci ustanovljena konfederacija raznih avtonomnih sindikalnih združenj zdravnikov in da je ostro ločevanje pravzaprav brez pomena.

Kako bodo posledice stavke občutili pacienti, interni in zunanji? »Takoj moram pojasniti, da ne gre za splošno stavko, ampak da gre za tako imenovano dogovorjeno obliko protesta. Kljub temu, da se bodo zdravniki vzdržali rednega dela, bodo prisotni in bodo zagotovili zdravniško pomoč v nujnih primerih. V bistvu bo izostala redna, rutinska dejavnost. To velja tudi za delo v poliambulantah, kjer opravljamo v glavnem usluge za zunanje paciente. Sicer pa bomo paciente, kakor je tudi korektno, primerno obvestili.«

Na včerajšnji skupščini, ki je trajala skoraj celo dopoldne je prevladalo stališče, naj ne bi v prvem obdobju protestne stavke pretiravali z zaostrovanjem in povzročanjem hudih težav pacientom.

Kako se bo stavka, s katero se sicer sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL ne strinja, odvijala v prihodnjih dneh, bomo lahko poročali jutri. Zaenkrat, vsaj v lokalnem merilu, niso napovedana nova sindikalna zborovanja ali druge pobude.

Ob koncu velja zabeležiti še stališče sindikalne organizacije SNABI, ki združuje biologe in kemike. V posebnem sporočilu deželnega tajništva zagotavljajo, da bodo njihovi člani redno opravljali zadolžitve in da jim zato vodstvo KZE mora dostaviti ves potreben material.

Istočasno z zdravniki v javnih bolnišnicah, so se za protest odločili tudi veterinarji, ki so v državni službi. To je že povzročilo nekaj težav v raznih krajih dežele, zlasti na mejnih prehodih, kjer se uvažajo meso in živali za zakol. Na Goriškem takih težav zaenkrat ni.

● **Agenti policijskega komisariata in karabinjerji** so včeraj aretirali dva mladeniča iz Štarancana, 23-letnega Ariana Bianchinija in 19-letnega Edija Menona. Imela sta tri grame in pol heroina. Obtožujejo jih nedovoljene posesti mamil.

V težavah koalicija v Tržiču

Svetovalci PSI, KPI in zelenih zapustili sejno dvorano

Tristrankarska (KD, PSDI, PRI) manjšinska koalicija na občini v Tržiču se je na zadnji seji občinskega sveta, v ponedeljek zvečer, spet znašla v težavah, potem ko so socialisti, komunisti in predstavnik zelenih zapustili sejno dvorano in s tem dejansko onemogočili nadaljnji potek zasedanja, ker je v dvorani ostalo samo 17 svetovalcev.

Po polemikah prejšnjih dni in po dokaj ostrih zahtevah, ki so jih postavili tako socialisti kot komunisti po odstopu župana in celotnega odbora - polemike so se zaostrile po zadnji seji občinskega sveta, kjer so bili sprejeti nekateri pomembni sklepi z odločilnim glasom misovskih predstavnikov - je bilo pričakovati, da se bo tudi ponedeljkovo zasedanje odvijalo v dokaj vročem okolju, čeprav naj bi bila to, na podlagi dnevnega reda sodeč, seja za reševanje nepomembnih administrativnih zadev. Zaključila se je precej nepredvideno, s prekinitvijo zaradi nezadostnega števila prisotnih svetovalcev.

Z ozirom na najavljeni dnevni red so se načelniki svetovalskih skupin dogovorili za nekoliko drugačen potek. Tako so že na začetku seje razpravljali o odstopu in nadomestitvi dveh svetovalcev, kar je bilo sicer predvideno v osrednjem delu seje.

Soglasno so sprejeli na znanje izstop iz občinskega sveta Sergia Marina in Gianfranca Demarchija. Njuni mesti bosta prevzela Renato Pizzignacco in Alessandro Perrone.

Takoj zatem je načelnik svetovalske skupine PSI Gianni Maiani predlagal zamrznitev rednega dela in začetek razprave o političnem položaju ter o čudnih zavezništvih, ki so se ustvarila na predzadnji seji. Maiani je napovedal tudi, da se bodo socialistični svetovalci umaknili iz dvorane, če do razprave ne pride. Še bolj ostri so bili v svojih zahtevah komunisti, ki so na isti seji predložili pismen zahtevek po odstopu župana in odbora. "Odstop je pogoj za sestavo drugačnih, trdnejših večin". Tudi načelnik svetovalske skupine KPI Paolo Padovan je napovedal, da bodo njihovi predstavniki zapustili sejo. Iz sicer drugačnih razlogov je podobno gesto napovedal tudi predstavnik zelenih Giorgi.

Župan Porciani je skušal rešiti nadaljnji potek seje. Izrazil je pripravljenost, da se o političnem položaju razpravlja, vendar ne takoj, ampak šele na prihodnji seji. Poudaril je razpoložljivost KD in drugih strank po razširitvi koalicije in predlagal, naj bi (predvsem socialisti) umaknili svojo odločitev, da zapustijo dvorano. V razpravo so zatem posegli še predstavniki vseh drugih strank, mestoma zelo polemično, saj je bil ponovno, z različnimi poudarki, serviran gradeški primer. Zanimiv je namig socialdemokrata Esposita, naj bi tržiško krizo skušali rešiti na pokrajinski ravni.

Jutri dopoldne v Podturnu pogreb Robija Kogoja

Jutri dopoldne bodo v Gorici pokopali nesrečnega Roberta Kogoja, Robija za prijatelje, ki je na tragičen način izgubil življenje v ponedeljek popoldne na obalni cesti med Sesljanom in Trstom.

Vest o njegovi prerani smrti je močno odjeknila v Gorici in pretresla vse, ki so poznali njegovo v mestu zelo znano družino. Robi, ki je bil star 25 let, je namreč izhajal iz znane družine slovenskih mesarjev. Oče Lado je do pred nekaj leti upravljal mesnico na Trgu Cavour. Po očetovi smrti je dober del bremena pri vodenju mesnice padlo na družino, predvsem na Robija samega in njegovo mamo Marijo, medtem ko je sestra Monika zaposlena na goriškem županstvu. Teže odgovornosti in zahtevnega dela pa njegova šibka ramena niso zmogla prenesti, kar je skupaj z drugimi težavami vplivalo na njegov šibak značaj.

O teh svojih težavah mladenič ni rad veliko govoril s prijatelji, ki so ga bolj poznali kot na videz brezskrbnega tovariša v športu in zabavi. Veliko prijateljev je Robi imel v športnih krogih, predvsem med slovensko mladino, saj je nastopal kot košarkar tudi v članski ekipi športnega društva Dom, dokler ni opustil športne aktivnosti. Njegova prerana smrt je globoko prizadela vse prijatelje, ki bodo ohranili v spominu njegov skoraj še otroški, vedno nasmejan obraz.

Pogrebni obred bo jutri dopoldne s pričetkom ob 10.30 iz cerkve v Podturnu.

Športno združenje Dom - košarkarska sekcija se pridružuje žalovanju svojcev ob tragični izgubi Robija Kogoja.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

ABONMA V GORICI 1986-87

Vpisovanje abonentov do 11. oktobra vsak delavnik od 17.30 do 19. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure v Kulturnem domu v Ul. Brass 20, tel. 33-288.

Interesenti se za abonma lahko obrnejo tudi do:

Anke Kuzmin v Sovodnjah, Marte Zorn v Štandrežu, Rozane Lavrenčič v Doberdobu, gostilne Dvor v Števerjanu, Mitje Rupla (šole Ul. Alviano), Livija Volčiča (trgovska šola v Ul. Rismondo), Vide Gravner in Ane Primožič za Oslavje in Pevmo.

Zaradi številnih kritik v občinskem svetu

Odložena pogodba s turistično ustanovo za poletne sezone na grajskem dvorišču

Vprašanje prirejanja kulturnih in zabavnih prireditev na grajskem dvorišču in bližnji ploščadi na grajskem obzidju je osredotočilo pozornost svetovalcev na ponedeljkovi seji goriškega občinskega sveta, ki se je - nasprotnim predvidevanjem navkljub - zavlekla pozno v noč. Mestoma živahna diskusija se je vnela okrog osnutka pogodbe med Občino in Avtonomno turistično ustanovo za upravljanje tega prireditvenega prostora.

O vprašanju je poročal odbornik za kulturo Obizzi, ki je svetovalce seznanil z osnutkom konvencije. Z njo naj bi Občina za pet let poverila turistični ustanovi uporabo prireditvenega prostora na Gradu, tako da bi v poletnem času na največji možen način z zabavnimi in kulturnimi prireditvami ovrednotili grajsko okolje. Turistična ustanova je lastnik velikega šotora. Zato je prav, da se ji poveri prirejanje letne sezone, je dejal odbornik. Šotor pa je bil v preteklosti tudi predmet polemik tako zaradi njegovega estetskega učinka na videz grajskega okolja kot zaradi vprašljive praktičnosti naprave.

Prav slednje vprašanje še naprej zbuja pomisleke. Ker naj bi se prireditve odvijale le v poletni sezoni (od maja do konca septembra) bi morali vsako leto šotor podreti in ga nato ponovno postaviti naslednjo pomlad. Vsak tak poseg pa stane okrog 20-25 milijonov. Kdo bo kril strošek? O tem očitno ni soglasja med Občino in turistično ustanovo, zato so v osnutku konvencije vprašanje ignorirali in odložili njegovo rešitev. O tem odločanjem pa se niso strinjali mnogi svetovalci, tako iz vrst opozicije kot tudi iz večinskih strank, ki so poudarili, da je treba takoj odpraviti vse dvome in nejasnosti, sicer se bodo iz leta v leto pojavljala nesoglasja in prepiri glede kritja nemajhnega stroška.

Kritike so zajele tudi druge točke pogodbe. Iz njene vsebine namreč izhaja, da bi turistična ustanova bila upraviteljica prireditvenega prostora, nudenje raznih storitev in prirejanje posameznih dejavnosti pa bi poverila raznim skupinam, zadrugam, društvom. Komunist Busolini je zato menil, da taka rešitev ne daje dovolj jamstev, da bo na primeren način kulturno in turistično valorizirano grajsko okolje: manjkal naj bi pregled nad posameznimi dejavnostmi, poleg tega pa je postavil tudi resne dvome o sposobnosti turistične ustanove, da programira primerno poletno sezono, kot dokazujejo neuspehi v prejšnjih letih. Podobne kritike je izrekel zeleni Fiorelli in zahteval, naj se vprašanje odloži, tako da bi svetovalska komisija za kulturo lahko podrobneje proučila ne samo pomanjkljivosti v besedilu osnutka pogodbe, ampak tudi širše vprašanje programiranja kulturne in turistične valorizacije vsega grajskega okolja.

Kritikam so se pridružili tudi drugi svetovalci opozicije in marsikateri [illegible] nik te stranke Tuzzi podprl predlog po odložitvi in ga utemeljil tudi z dejstvom, da je do prihodnje poletne sezone še precej časa in zato se s podpisom pogodbe ne mudi. Ob vzdržanju župana in nekaterih odbornikov je tako ves občinski svet glasoval za odložitev in podrobnejšo proučitev vsebine pogodbe v pristojni svetovalski komisiji.

izleti

Slovensko planinsko društvo vabi v nedeljo, 12. t. m., na izlet v Idrijo z ogledom klavž na Belci in Idrijci ter drugih zanimivosti. Poskrbljeno bo za strokovno vodstvo. Prevoz z lastnimi sredstvi. Odhod s Travnika ob 8. uri. Udeleženci, ki bi radi naročili kosilo, naj to obvezno sporočijo do četrtka do 12. ure v trgovini Bavcon. Izlet vodi Zdenko Vogrič.

razna obvestila

Kmečka zveza obvešča, da so njeni uradi v Gorici ponovno odprti od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30. Istočasno opozarja, da 12. t. m. zapade rok za predstavitev prošenj za dopolnilne odškodnine (indennità compensative) za gorata področja.

ŠZ DOM - Gorica sporoča novi urnik dejavnosti v telovadnici Kulturnega doma. Košarka: propaganda ob ponedeljkih (17.30 - 19.00) in sredah (15.00 - 16.00); minibasket ob torkih (15.00 - 16.00) in petkih (15.00 - 16.00). Telovadba: orodna za fante ob torkih in petkih (16.00 - 17.30); športna ritmična gimnastika - 1. selekcija ob ponedeljkih, četrtkih in sobotah (15.00 - 16.00), pripravnica ob torkih in petkih (16.00 - 17.30), juniorke in seniorke ob ponedeljkih in četrtkih (16.00 - 17.30).

Mestno podjetje za elektriko, vodo, metan in avtobuse javlja, da bo odslej pisarna z blagajno odprta za publiko ob delavnikih med 8.30 in 12. uro.

kino

Gorica

VERDI Zaprto.
CORSO 18.00 - 22.00 »Grosso guaio a Chinatown«.
VITTORIA 17.30 - 22.00 »Pruriti erotici di una moglie viziosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.
EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 - 20.00 »Električne sanje«.
DESKLE 19.30 »Vojakova zgodba«.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Ada Schiavon por. Gorian na glavnem pokopališču, ob 11. uri Luigi Sanabor iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Bogata razstava o Tolminski v številnih monografskih publikacijah

V počastitev 23. zborovanja slovenskih zgodovinarjev, ki je bilo pred tednom dni v Tolminu, je tamkajšnja knjižnica, v sodelovanju z Goriškim muzejem, pripravila knjižno razstavo publikacij, ki monografsko (kar seveda so poudarjali naslovi in podnaslovi) obdelujejo historično Tolminsko (tudi Bovško in Cerkljansko) z različnih plati od zgodovine do gospodarstva. V tako široko zastavljeni koncept so bile vključene tudi biografije in avtobiografije pomembnih ljudi, ki so se na Tolminskem rodili ali pa del svojega življenja s Tolminsko najtesneje povezali.

Razstava je zbrala veliko knjižnega gradiva (poleg knjig še brošure in manjši tiski). Manjkalo je seveda predvsem več starejših del. Med temi je gotovo v Gorici natiskana brošura, ki proslavlja odhod Napoleonovih čet iz Tolmina (1797) in ki bi bila zanimiva tudi za našo kulturno zgodovino, saj je očitno objavila tudi slovenske tekste. Ko se je pri zbiranju gradiva pokazalo, da bodo nekatera področja, ki sestavljajo pojem domoznanstvo (besedo smo nekoč opustili, vendar jo novejši večdisciplinarni čas znova vabi v uporabo) skromno zastopana, je v razstavo vključenih tudi nekaj pomembnejših objav v periodičnem tisku.

Tolminska razstava je opozorila tudi na nekatere probleme in je dala nova spoznanja. Zelo skromno je bilo na primer stevilo publikacij o narodnoosvobodilnem boju. Tu seveda izstopa Cerkljansko, kjer je takih izdaj več. Očitno se Tolminci niso vzorovali po krajih iz ožjega dela Goriške, ki premorejo več takih samostojnih objav. Tak zaostanek bo očitno popravila velika monografija o Tolminski v našem stoletju, ki jo sedaj pripravljajo. Izjemno veliko pa je bilo del, ki govore o prvi svetovni vojni. Razstavljenih jih je bilo le nekaj. Posamezna ožja področja Tolminske so bila slabše, nekatera boljše zastopana. O Trenti je bilo kar precej različnih objav, manj seveda o Baški grapi, pa o Trebušah, Breginjskem kotu in ožji okolici Tolmina.

Prenekateri obiskovalec je seveda kritično meril odločitve prirediteljev razstave. V resnici se je težko odločiti pri izbiranju gradiva, ker so mnoge objave »mejne« , to pomeni, da segajo na zemljepisno in vsebinsko področje, ki ga koncept razstave ne vključuje. Tu bi zlasti opozorili na avtobiografske prikaze tolminskih književnikov, v njih se zgodovinski vir težko loči od prave literature. Toda tolminska knjižnica se je že odločila, da bo smisel in namen sedanje razstave dopolnila tako, da bo čez čas pripravila pregled knjižnih objav tolminskih rojakov, tako književnikov, strokovnih piscev, znanstvenikov itd. Nekoč bi bilo zanimivo prikazati tudi dela upodabljajočih umetnikov, glasbenikov in še koga.

Vse razstavljeno gradivo tolminske razstave je bilo prikazano v nekaj oddelkih, kot so : zborniki, arheologija, zgodovina (posebej prva svetovna vojna in NOB), krajepisi, biografije in avtobiografije, umetnostna zgodovina, etnologija, priložnostne izdaje in razno.

BRANKO MARUŠIČ

Zeleni izstopajo iz odbora v Gradežu

V Gradežu spet prihaja do zapletov na političnem področju. Zeleni izstopajo iz odbora v katerem so bili do nedavnega odločujoči partner. Kot je znano je zastopnik Liste zelenih Giovanni Mattiussi na zadnji seji občinskega sveta glasoval proti sklepu, ki ga je predlagal odbor v katerem je on neposredno angažiran. Po tem glasovanju so prišla na dan nesoglasja v sedanji koaliciji. Zeleni so včeraj izdali poročilo. Iz njega je moč ugotoviti, da je v zadnjem času prišlo do »radikalnega nasprotnega gledanja med njimi in drugimi partnerji koalicije« v celi vrsti vprašanj. Zaradi tega so zeleni sklenili, da odpovejo sodelovanje s koalicijo.

Kot je znano je v Gradežu dvajset občinskih svetovalcev. Koalicijo tvorijo republikanci (4 svetovalci), komunisti (4), socialdemokrati (1) in zeleni (1). Pred kratkim se jim je pridružil še en socialist. V opoziciji je ostalo le devet demokristjanov.

Stališče zastopnika zelenih utegne privesti do ponovnih zapletljajev. Povedati velja še, da je bil Mattiussi izvoljen tudi v skupščino KZE kot neodvisen na listi KPI.

Nova telefonska številka
PROMETNE POLICIJE V GORICI
22-333

Razprava o slovenščini v javnosti

Potrebne so korenite spremembe da se premosti sedanji položaj

Privadili smo se že skoraj na »poenostavljanje« in »površnost« v jezikovnem izražanju in je že skoraj sprijaznjeno tarnanje o pomanjkljivem znanju in poznavanju jezika zmeraj bolj posledica nekega nujnega zla; izvor pomanjkljivega znanja in poznavanja jezika pa se da z različnimi (predvsem objektivnimi!) vzroki razložiti. Na vprašanje, koliko lahko v časopisu izražene misli posameznikov prinesejo odgovore ali celo nakažejo rešitve, se ne da najti odgovora. Vzpodbudile pa so tudi mene, da opozorim na nek (po mojem mnenju) pomemben vidik jezikovne problematike.

Namenoma sem v uvodu uporabila kot prilastka za naš odnos do jezika »poenostavljen« in »površen«, ki ju je v svojem razmišljanju uporabila kolegica Vera Tuta Ban. Pred nami se namreč odpira vprašanje ne le nezadostnega jezikovnega izobraževanja in znanja, ampak predvsem jezikovne vzgoje. (Le-ta seveda ni mišljena le v ozkem šolskem smislu, ampak skuša zajeti vse tisto, kar v nas samih oblikuje takšen ali drugačen odnos do našega jezika.)

Večina piscev člankov se je ogorčena ustavljala ob različnih okoljih, ki zavirajo poln jezikovni razvoj Slovenca: od otroštva in potrebe jezikovne vzgoje v družini, do šole, okolja, slovenskih gospodarskih, kulturnih in družbenih ustanov. Primeri so nam vsem znani, zato dokazovanja niso potrebna. Tudi žuganje staršem in iskanje odgovora, ali so bolj krivi tisti, ki so otroka poslali v italijansko šolo, ali tisti, ki so »priseljenci z one strani meje« in so še hitreje pozabili svoj jezik, nima pravega smisla. Dvomiti v poštenost vseh tistih, ki bi morali ne le biti jezikovno izobraženi, ampak vzgajati in izobraževati (pa ne le v šolah, ampak v vseh oblikah javnega življenja) ostale, pa niso kos svojim nalogam (nekateri tega žal celo ne opazijo ali pa ne občutijo), nas tudi nikamor ne privede. Tudi na bilingvizem se nima smisla sklicevati in tako prezreti pomanjkljivosti v obeh jezikih. To, da se načelno odločimo, da bomo v jezik veliko vložili, »o oblikah in načinih se pa še dogovarjamo«, nikamor ne vodi.

Menim, da si lahko postavimo radikalno vprašanje. Ali je večina slovensko govorečih zares prepričana (ne le v besedah, ampak pripravljena to pokazati v dejanjih) o nujnosti prepoznega popravljanja jezikovnega stanja? Majhne in počasne spremembe verjetno ne bodo dolgoročno spremenile celotnega stanja, zato so verjetno potrebne korenite spremembe v našem razmišljanju o mestu slovenskega jezika v našem vsakdanu.

In zato se spet vračam k jezikovni vzgoji (v širokem pomenu te besede), ki bi predvsem v nas samih utrdila zavest, da moramo in zmoremo izraziti naše misli in doživljanja v slovenščini. (Da ne bomo, kot je zapisala Jolka Milič, sami naredili iz slovenščine narečja.) Vzgoja, ki bi spremenila naše zavestno ali podzavestno zoperstavljanje popolni uveljavitvi slovenskega jezika v našem izražanju, ki pa bi obenem spremenila tudi togo pojmovanje o »lepi in pravilni« slovenščini in bi posamezniku prikazala jezik kot razvit sistem več zvrsti jezika, znotraj katerega posameznik izbira zvrst glede na okolje in namen jezikovnega sporočanja. Zavedati se je treba, da jezik ni neka toga palica nad nami, ampak nam je v pomoč, da se lahko z njegovo pomočjo bogato in tvorno oblikujemo in udejstvujemo.

V tem zapisu nisem imela namena, da bi se ustavila še pri vezeh med »matico in zamejstvom«. Ker pa so bile v prejšnjih zapisih omenjene, morda le drobec o tem. Seveda so te vezi nujne. Tako hudo, da bi se med seboj ne razumeli (kot so to nekateri hoteli prikazati), tudi še ni. Tudi strokovno sodelovanje in delovno izmenjavanje misli o jezikovni problematiki je nujno. Za določene probleme pa bi morala biti verjetno bolj usposobljena naša stvarnost sama, ne da bi se včasih sramežljivo včasih vzvišeno obračala na pomoč v center, ki naj bi ne bil edini center? Ali je usposobljena? Kje so opažanja podprta s strokovnim predznanjem obrodila jezikovne priročnike za šole, za italijansko govorečega someščana, ki ga naš jezik zanima, za vse, ki so še sposobni začutiti jezikovno zadrego in bi segli po takih priročnikih?

A. D. Antoni

Iz likovnih galerij

Razstava Sergia Cavalierija v galeriji "Il Tribbio"

Ni redek likovni mojster, ki zaradi kakršnekoli ustvarjalne krize nekoliko obmolkne ali, bolje, se umakne iz javnega sveta in se spet pokaže, ko svojo krizo prebrodi. Te krize ponavadi trajajo kako leto. Nekaj povsem drugačnega je glede tega primer tržaškega mojstra Sergia Cavalierija, ki je pred mesecem dni pripravil večjo osebno razstavo v videmski galeriji "Laboratorio Due", preteklo soboto pa v tržaški središčni galeriji "Il Tribbio". Če se hočemo z mojstrom Cavalierijem odnosno z njegovo bivšo likovno ustvarjalnostjo srečati, moramo krepko nazaj, vse tja v prva povojna leta, ko je v sodelovanju s skupino mladih tržaških mojstrov, ki jih je pravzaprav "rodila" vojna, posegel v tržaško likovnost in veliko obetal. Nato pa je nenadoma obnemel. Bilo je to tam daleč leta 1950.

Vendar se Sergio Cavalieri svojim likovnim težnjam in nagnjenjem ni odrekel, pač pa jih je gojil in se jim sedaj, že v zrelih letih, povsem predal. Plod te njegove ponovne oživitve je sedanja razstava v že omenjeni tržaški galeriji, kjer bo do 17. t. m. viselo kakih petnajst njegovih novih del, izključno olj. Čeprav je od njegovih prvih odločnejših korakov v likovni svet minilo že nekaj desetletij in mojster ni več mladenič, pač pa že zrel mož, je njegova likovna govorica, rekli bi mlada, sveža, lahko jo ocenimo kot povsem sodobno, saj bi jo mogli vključiti v enega izmed likovnih tokov, ki se porajajo in uveljavljajo v sedanji tako imenovani poindustrijski dobi.

Cavalierijeva likovna izraznost je figurativna, vendar daleč od poprečne, stare figurativnosti, saj svojo motiviko komaj komaj nakaže, nekako tako, kot jo srečujemo v delu nove figurativnosti, v tokovih nove podobe, le da Cavalieri vsak svoj motiv izdela v celoti, rekli bi do roba in torej ne pušča barvno ali motivno praznih prostorov.

Druga značilnost Cavalierijeve likovnosti, ki jo sedaj predstavlja v galeriji "Il Tribbio", je zelo ozka izbira motivike, saj lahko rečemo, da prikazuje le človeka in konja ter v enem primeru bika. Seveda v različnih povednostih in smislih. V dveh primerih imamo na primer povsem nabožno vsebino. Gre za olje, ki prikazuje sveto družino ter olje s Križanim in ob njem sta Pilat ter rimski vojščak. V drugih primerih pa vidimo skupine nekako podivjanih konj ali pa ljudi, izključno moških, ki so vedno ali skoraj vedno nekako zamišljeni filozofi, ki slepo motrijo v daljavo, ali pa tudi skupino moških, golih likov v predavalnici pred katedro, s katere jim predava učitelj.

Končno še dve značilnosti mojstrovih del: Cavalieri uporablja izključno močne in goste barve, v glavnem rdečo barvo, ki se preliva v vinsko rdeče odtenke, plavo barvo ter oker, seveda v raznih odtenkih, ki resnici na ljubo, niso vedno posrečeno izbrani, vsaj v zvezi z motivom. Mojster, končno, ne pozna ozadja, okolja, v katero bi postavil svoje figure - človeka, konja oziroma bika - pač pa vse ozadje, vse platno prekrije, skoraj bi rekli prepleska z motno, vsekakor vedno temnejšo barvo. (fre)

Umetnost tkanja

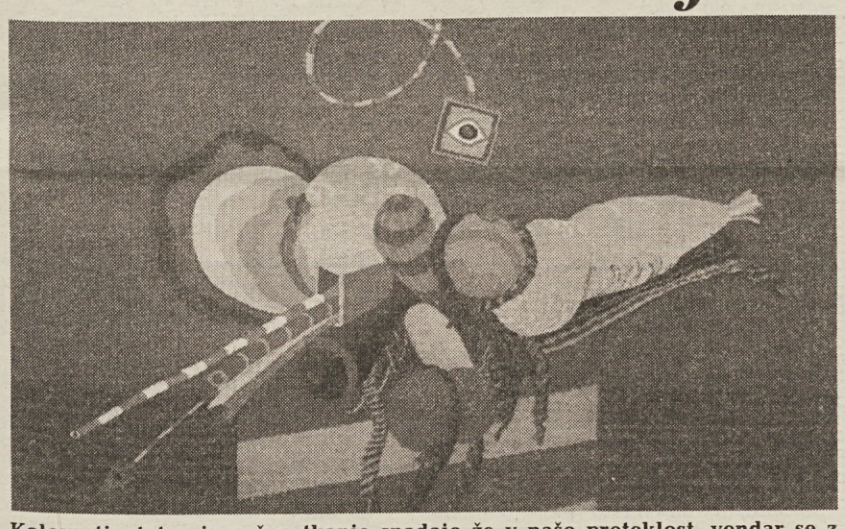

Kolovrati, statve in ročno tkanje spadajo že v našo preteklost, vendar se z novimi metodami dela lahko izoblikujejo sugestivne kompozicije. Na sliki je tapiserija Biance Toson iz Humina, povzeta pa je iz knjige Tkanje in tkalci v Furlaniji.

revije - revije - revije - revije - revije - revije - revije

Pastirček 1

V letu velikih ekoloških problemov se Pastirček ob svoji 40-letnici izhajanja predstavi v platnici z lepo risbo iz narave. Narisala jo je Vesna Cescutti, 1. razred Sr. š. Ivan Trinko iz Gorice. Učiteljica L. P. na prvi strani navdušuje otroke za koristno sodelovanje s Pastirčkom in vošči navdušeno, srečno novo šolsko leto. Danila Komjanc je za 1. razred pripravila razgibano poučno stran o trgatvi, za 2. razred pa prvi del zanimive zgodbe (v slikah) Marcelino, kruh in vino. Dalje nam besedilo in slike predstavljajo mogočno Pastirčkovo slavje v Gorici ob obletnici, pri katerem je nastopalo nad 170 otrok iz Tržaške in Goriške.

Zora Saksida je napisala pesem Prvo pismo in stran-tekmovanje za knjižno nagrado. Lučka Susič opisuje prve dogodivščine nagajivega Tomija. Katehet predstavlja delček nauka sv. Frančiška in sv. Hedvike ter razmišljanja ob nedeljski maši. Članek Tabori tržaških in goriških skavtov (Olga Tavčar) prikaže letošnje nepozabne trenutke življenja v naravi.

O Socerbski jami piše Evelina Pahor. Nova rubrika Srečanje bo skozi leto prinašala delovanje naše mladine v prostem času. Tokrat se »srečamo« z OPZ in MPZ Vesela pomlad - Opčine. Za lepo presenečenje je poskrbel V. Kos z Japonskega s svojim voščilom slavljencu Pastirčku. V prvo številko spada tudi izid nagradnega natečaja za naslovno stran. Žirija je imela izredno težko delo, saj je morala izbrati prve nagrade med skoraj 300 lepimi risbami! Prispevek otrok (risbe, spisi, uganke) so kot vedno izzvali uvodno pismo urednice L. Šorli. Darovanjski pesmi 1 in 2 je uglasbil I. Bolčina. Za razvedrilo ob ugankah in zankah je poskrbel Branko.

Darujte v sklad

Mitje Čuka

Razmišljanja o manifestaciji in nagradi Vilenica

Pomembno in nekonvencionalno kulturniško srečanje

I.

Vilenica je pred durmi. Celo poletje sem se veselil tega praznika na Krasu, ker vem, kako prosojna, mila in prijetna je lahko naša zgodnja jesen. Danes pa se je razbesnela taka burja, da je morje belo od pen in me prav nič ne mika iti v Lipico, kjer imamo sestanek. Grem iz dolžnosti, ker sem se za Vilenico od vsega začetka precej zavzel in jo z drugimi člani žirije v preteklih mesecih tudi pomagal oblikovati. Sedaj ne bi bilo prijazno, če bi sodeloval v zadnjih fazah te naše skupne pobude.

Ideja za nagrado Vilenico, ki naj bi jo vsako leto podeljevali literatu iz srednjeevropskega kulturnega prostora, se je pojavila v Društvu slovenskih pisateljev pred dobrim letom in dobila v Venu Tauferju navdušenega, zagnanega in podjetnega uresničevalca. S svojo vnemo je znal tudi v nas članih žirije vzbuditi vtis, da gre za lepo in koristno stvar, tako da smo se redno udeleževali sestankov, pa čeprav smo morali prihajati v Ljubljano z vseh koncev in krajev: iz Murske Sobote, iz Gradca in iz Trsta. Prav dejstvo, da je Društvo slovenskih pisateljev sklenilo sestaviti žirijo z ljudmi iz celega našega kulturnega prostora, ne da bi se oziralo na meje, me je tudi prepričalo, da sem k njej pristopil. Zdelo se mi je lepo, da začnemo končno z dejanji uresničevati politiko, o kateri že toliko časa govorimo in za katero se sam zavzemam. Čeprav nisem literat in nisem niti kot esejist vključen v Društvo pisateljev, ne bi bilo prav, da se njegovemu vabilu odtegnem.

Sedaj smo torej pred prvim rezultatom svojega dela: po dolgih diskusijah smo se zmenili, kakšna nagrada naj bo Vilenica (zaobjema naj točno določen geografski prostor v srcu Evrope), poiskali smo si konzultante, pomenili smo se o raznih kandidatih, ki so se nam zdeli zaradi svojih literarnih del vredni pozornosti in se zmenili, koga bomo nagradili. Zmenili smo se tudi, kako se bodo razvijale razne manifestacije v Lipici in v Sežani, koga bomo nanje povabili in kako jih bomo popestrili s čim bolj razgibanim kulturnim programom.

Naš glavni štab v Lipici je Club hotel, ki mi je zaradi domiselne arhitekture in notranje opreme, izdelanih po načrtu skupine "Kras", prav všeč: udoben je brez nepotrebnega kiča, svetal zaradi visokih steklenih sten, pa vendar vase zaprt in skoraj samostanski zaradi svoje strukture, ki je vsa projicirana navznoter proti širokemu osrednjemu dvorišču. Pridem po stopnicah v halo in takoj naletim na celo vrsto znanih obrazov, tudi takih, ki jih nisem pričakoval: tu je Eros Sequi, bivši profesor italijanske literature v Beogradu in urednik reške Battane, Evgen Bavčar, moj pariški prijatelj, Boris Pahor in cela vrsta drugih znancev. Beseda da besedo, grem od skupine do skupine, rokujem se, spoznavam goste: Poljake, Čehe, Madžare, Avstrijce. Druščina je prijetna in Vilenica dobro obeta. Pred večerjo nam na dvorišču prirede še majhen koncert, ki zaradi dobre akustike prostora in zaradi imenitne interpretacije pianistke in pevke kljub vetru prav dobro uspe. Nato večerjam pri mizi Fulvia Tomizze, ki je naš letošnji nagrajenec. Kar me pri Tomizzi vedno znova prijetno preseneti, je preprostost njegovega nastopa. Požel je celo vrsto nagrad, uveljavil se je kot malokdo v našem mestu, ne samo v Italiji, temveč tudi izven nje, je človek kulture, velike pesniške in miselne moči, eden od redkih tržaških intelektualcev, ki se ne zateka v nikodemizem, ampak vedno pove to, kar misli. Vendar ti niti za trenutek ne da čutiti svojega uspeha in ne zahteva, da si le figura na odru, kjer je on protagonist. Z njim je mogoč celo sproščen in zanimiv dialog.

19. septembra

Ob 11. uri je v sejni dvorani sežanske občine literarna matineja, posvečena pesnikom in pisateljem, ki so prišli v ožji izbor žirije in skupini avstrijskih literatov, ki bi morali skupaj s Tomizzo nastopiti istega dne v okviru "Štajerske jeseni". Da bi se obe manifestaciji ne križali, so se nam Avstrijci kratkomalo pridružili. Gesta, ki o mladi Avstriji in njeni kulturi marsikaj pove. Prvič sem v novi sežanski občinski hiši in ker sem sam sežanskega rodu, sem jo po tihem vesel. Mi Slovenci tostran meje smo tako nevajeni javnih forumov, kjer bi bili zares doma, da se nam celo sejna dvorana, v kateri je naša beseda povsem suverena, zdi nekaj posebnega.

Začnemo s sporedom. Najprej preberejo slovenski prevod kratkega literarnega proznega ali pesniškega teksta, potem pa avtor ali kdo, ki ga zastopa, prebere isti tekst v originalu. Branje se zavleče za dobri dve uri, kar mi daje dovolj prilike za različna razmišljanja in opazovanja. Matineja bi bila lahko boljša, če bi bilo na sporedu manj avtorjev, če bi bili teksti malo daljši, da se lahko vanje vživiš, če bi jih bralo večje število profesionalnih igralcev, ki bi imeli več časa, da se z njimi zadostno seznanijo. Za tiste poslušalce, ki ne poznajo slovenščine in še pet drugih srednjeevropskih jezikov, bi bilo treba poskrbeti vsaj za angleški prevod, kajti sicer je ta manifestacija zanje le nadležnost, ki se ji iz obzira do gostiteljev ni mogoče izogniti. A kljub vsemu, kako fascinantno je slišati drug za drugim deset ali koliko mladih literarnih ustvarjalcev, ki tu v madžarščini, češčini, nemščini, slovenščini, poljščini, hrvaščini povedo vsak svoje sporočilo, oblikujejo vsak svojo misel. Ta polifonija je sama na sebi neskončno žlahtna in lepa; v bistvu je ne more niti zasenčiti dejstvo, da teksti, v svojem pogosto kriptičnem in zavozlanem jeziku, ne povedo dosti. Kar me preseneča v tej panorami literarne ustvarjalnosti v srednjeevropskem prostoru, je njena globoka turobnost. Pisatelji in pesniki kot da se vrtijo v zaprtem krogu svojih tesnob, iz katerih ne najdejo nikakršnega kontakta z zunanjim svetom. Kje so Eros, kje veselje do življenja, občutek narave, ki so v preteklosti navdihnili toliko dragocenih verzov? Še najbolj je vse to zaznati v lirikah Hrvata Igorja Zidića, ki se mi zde zaradi kratkosti kot starogrški fragmenti: »Skoz venec temnih vitic/ spregovori rdeče nebo«.

Po matineji gremo v salon vile Scaramanga, ki je povezana z novo občinsko hišo. Tu me spomini kar preplavijo. V to vilo sem hodil še kot otrok, ker smo med vojno v Sežani stanovali na oni strani ceste. Mladi župan govori tako, kot so govorili pri nas doma pred štiridesetimi leti, in ta govorica, s katero sem zgubil stik, mi je nadvse prijetna.

Šele sedaj opazim, da med nami pravzaprav ni politikov, tistih z zvenečimi imeni in spretnimi jeziki, ki jih sicer nikoli ne manjka. Baje so vsi zaposleni s Trubarjevo proslavo v Rašici. A proslava bo v nedeljo, danes pa je šele četrtek in Ljubljana je oddaljena komaj 100 km. Ali ne bo tej odsotnosti iskati drugih vzrokov? Naj bo že kakorkoli, dejstvo, da nam ni treba poslušati visokodonečih in obrednih pozdravnih govorov, daje naši manifestaciji čar nekakšne veselice, ki se ji je lepo prepustiti. Gremo v Mohorčičevo klet, ki bi morala zaradi svoje privlačnosti biti odprta vedno in ne samo ob posebnih prilikah. Postrežejo nam z joto, pršutom, kuhanim mesom, štruklji in teranom. Sedim pri skupini avstrijskih literatov in olajšano opazujem, kako ti mladi ljudje, katerih nihilistično prozo sem pravkar poslušal, niso brez teka in sploh ne brez smisla za tisto, kar bi Gide imenoval »les nouritures terrestres«.

Zvečer se spet snidemo, tokrat v jami Vileniči. O tej jami sem bežno sicer že slišal, nikoli pa še nisem stopil vanjo. Ko se spustim po stopnicah v podzemlje, mi zastane dih: kakšna veličastnost, kakšna harmonija in lepota! Resnično domovanje vil, začarani svet, vreden poezije. Nastopijo slovenski pesniki, vsak z eno samo liriko. Vrstijo se v naglem zaporedju in zdijo se mi boljši kot njihovi tuji kolegi danes zjutraj. Morda je temu vzrok, da mi njihova imena niso neznana, ali pa to, da sem verze tega ali onega že slišal. Pa tudi niso po večini tako kriptični kot tisti na jutranji matineji. In Strniša, na primer, me zares prevzame.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Jože Pirjevec

Drevi ob 20.30 v Bologni v prijateljski nogometni tekmi

Prenovljena »Vicinijeva Italija« proti neugodni grški reprezentanci

BOLOGNA — Po neuspelem nastopu na mehiškem mundialu začenja danes italijanska nogometna reprezentanca svojo novo pot. Glede na mehiško odpravo je selekcija precej prenovljena in nov je tudi zvezni trener - Azeglio Vicini. Prvi nastop bo Vicinijeva reprezentanca opravila danes proti Grčiji, ki gotovo ne sodi v sam evropski vrh, je pa bila zadnja leta precej neugoden nasprotnik za »azzurre«.

Po 14 letih ne bo v začetni postavi niti enega Juventusovega nogometaša (Cabrini in Serena sta poškodovana, Tacconi pa je rezervni vratar). »Glede tega se ne razburjam, v reprezentanco sem poklical po mojem najboljše nogometaše. Pa tudi naneslo je, da sta dva Juventusova nogometaša poškodovana. Od svojih varovancev pričakujem požrtvovalno, agresivno, moderno igro. Zavedam se, da proti Grkom ne bo lahko. Svojim fantom pa zaupam,« je med drugim dejal Azeglio Vicini.

Marsikdo je zavihal nos, da je Vicini v izbrano vrsto vključil Dosseno, ki je že zdavnaj »končal« z reprezentanco. Zvezni trener pa meni, da je turinski vezni igralec v dobri formi in tudi najprikladnejši za igro, ki jo pričakuje od te reprezentance.

»Boljšega nasprotnika pred zahtevnim nastopom v evropskem pokalu proti Poljski zares nismo mogli dobiti. Italijo sestavljajo mladi nogometaši, ki bodo pod Vicinijevim vodstvom lahko dosegli enake uspehe kot pod taktirko Enza Bearzota. Precej sem prenovil reprezentanco. Od svoje ekipe pričakujem dobro skupinsko igro. Igrali bomo v coni in posluževali se bomo 'pressinga'.

Grški nogomet je trenutno v krizi. Le ena od naših ekip se je v evropskih pokalih uvrstila v drugo kolo. To pa je dober pokazatelj ...« je med drugim izjavil trener grške reprezentance Miltos Papapostolu (51 let), ki vodi izbrano vrsto od leta 1984.

DANAŠNJI POSTAVI

ITALIJA: Zenga, Bergomi, Nela, Baresi, Bonetti, Bagni, Donadoni, De Napoli, Altobelli, Dossena, Vialli. 12 Tacconi, 13 Ferri, 14 Francini, 15 Ancelotti, 16 Giannini, 17 Galderisi, 18 Mancini.

GRČIJA: Papadopulos, Apostolakis, Kolomitrussis, Manolass, Michos, Mavridis, Saravakos, Skartados, Anastopulos, Antoniu, Kofidis. 12 Xantopulos, 13 Tsalaukifis, 14 Vassiliu, 15 Plitsis (vratar), 16 Batsinilas.

SODNIK: Peduzzi (Švica). Tekma se bo pričela ob 20.30 in jo bo neposredno prenašala italijanska TV po 2. sporedu.

Po zmagi nad izzivalcem Karpovom

Kasparov: začetek nove ere

Garri Kasparov je spet svetovni šahovski prvak! V ponedeljek je namreč remiziral 23. partijo povratnega dvoboja za svetovno šahovsko krono ter tako le tekmo pred koncem dvoboja ohranil točko prednosti (12:11). Glede na to pa, da je prvaku dovolj, da meč izenači, bi tudi morebitni poraz v zadnji, 24., partiji ne vplival na končni izid.

Partija, ki je 23-letnemu Garriju zagotovila svetovno žezlo, je bila že 95. (!) po vrsti med tema dvema šahistoma, ki sta, čeprav popolnoma različna po slogu igre in... življenja, pravzaprav oba zaslužna, da bi ta naslov... delila na dva dela. Vsi šahovski izvedenci in opazovalci so si enotni v mnenju, da je bil ta spopad eden izmed najboljših sploh v zgodovini srečanj za svetovno krono. V nekaterih partijah sta namreč skoraj dosegla šahovsko popolnost ter obenem dokazala, da sta najboljša na svetu.

Sicer pa traja srečanje med Karpovom in Kasparovom celi dve leti, pač od daljnega septembra 1984, ko sta ta dva šahista prvič sedla pred šahovnico v že »zgodovinskem« meču, ki ga je po 48 partijah predsednik svetovne šahovske federacije FIDE Campomanes nerazumljivo prekinil pri stanju 5:3 za Karpova, vendar pa tudi ob očitni psihofizični izčrpanosti slednjega. Takrat so se začele neskončne polemike, ki so se zaključile le novembra lani, ko je mladi genij iz Bakuja v dodatnem dvoboju, tokrat na 24 partij, osvojil naslov svetovnega prvaka z gladkim izidom 13:11 (v zmagah 5:3).

Konec julija letos pa se je začel, po absurdnih odločitvah predsednika Campomanesa, še en dvoboj za svetovno krono, tokrat s prestolom v lasti Kasparova. Tudi ta dvoboj je bil ustrojen na 24 partij; prvo polovico meča so odigrali v Londonu (prvo partijo celo ob prisotnosti Margaret Thatcherjeve), drugi pa v Leningradu. Nasprotnika sta začela svoj meč poletno, prvo celo točko pa je osvojil mladi prvak v četrti partiji. Vendar pa je Karpov stanje izenačil že v naslednji tekmi. Pred prekinitvijo ob polovici dvoboja je bil prvak spet v prednosti za celo točko.

Potem ko sta se nasprotnika preselila v staro rusko prestolnico, je Garri prikazal še večjo gotovost v igri, kot sicer svojo prednost je povečal na dve ter še na tri točke. Ko je že vse kazalo, da je že vse zaključeno, se bivši prvak, ki je svoje žezlo ohranil celih deset let (od 1975, ko ga je brez boja odvzel legendarnemu Robertu Fischerju, do leta 1985), ni predal. Zapo

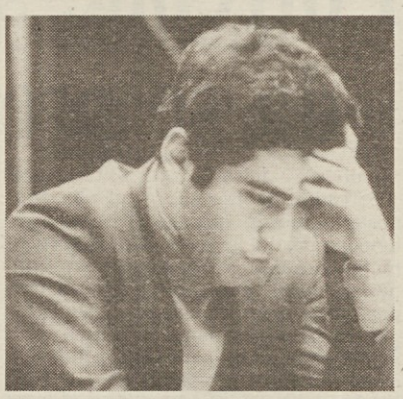

poredoma je osvojil 17., 18. in 19. partijo meča in stanje izenačil. Kazalo je, da je Kasparov psihično zlomljen. Vendar se je slednji zbral, remiziral naslednji dve partiji in osvojil 22. S tem je bilo meča konec. Še remi v zadnji, ponedeljkovi, ko ni Karpov z belimi figurami dosegel nobene konkretne prednosti in v središčnici sam predlagal remi ter čestital novemu - staremu prvaku.

Splošno mnenje je, da je Kasparov izgubil tri zaporedne tekme (in tako spet odprl dvoboj) le zaradi ležernosti, raztresenosti in ...mladostne zagnanosti. Namesto da bi mirno igral na remi, je hotel svojega večnega nasprotnika streti in tako ponižati. Vendar Karpov je vseeno Karpov, torej daleč najboljši svetovni šahist zadnjega desetletja (pred vzponom mladega Garrija) in to podcenjevanje ga je drago stalo.

Kasparov je torej svetovni prvak, izzivalec pa se bo februarja prihodnjega leta srečal z Andrejem Sokolovom. Slednji je namreč v Rigi na finalni tekmi kandidatskega dvoboja za svetovni šahovski naslov tesno premagal Artura Jusupova. Žal je ta dvoboj, ki se je zaključil istočasno s tistim v Leningradu, živel v senci dvoboja za šahovsko krono. Mladi, komaj 23 - letni Sokolov, kateremu marsikdo očita »lahkotno« življenje, je presenetljivo, s 7,5 proti 6,5 premagal bolj izkušenega, a vseeno zelo mladega (28 let) Jusupova. Presenetljivo predvsem zato, ker je stalno zaostajal za nasprotnikom za dve točki. Vendar pa je bil tudi v tem dvoboju na sporedu preobrat. Mladi Andrej je zmagal tri tekme zaporedoma in se bo sedaj s Karpovom potegoval za mesto Kasparovega izzivalca. Karpovu prav gotovo ne bo lahko...

DUŠAN JELINČIČ

Jugoslovanski nogometni pokal

Danes na sporedu prve četrtfinalne tekme

Danes bodo igrali prva četrtfinalna srečanja jugoslovanskega nogometnega pokala.

V Titogradu bo domača Budučnost gostila moštvo Radničkega iz Kragujevca, v Sarajevu bo Željezničar igral proti Rijeki. Beograjska C. zvezda je doma favorit proti Osijeku, kot je tudi favorit splitski Hajduk v domačem srečanju s Spartakom iz Subotice.

Boniperti bo preklical veto proti RAI TV

TURIN — Vse kaže, da se bo polemika med Juventusovim predsednikom Bonipertijem in RAI TV končala. Boniperti je svojim nogometašem prepovedal dajati vsakršno izjavo državni televizijski ustanovi, ker so na eni izmed nedeljskih športnih rubrik, po mnenju predsednika, pristransko prikazali dogodke na igrišču (eden izmed televizijskih urednikov naj bi se predvsem spravil nad Bria). Sledile so pikre izjave Bonipertija in Tita Stagna (odgovornega za nedeljsko športno rubriko). Duhovi so se sedaj končno pomirili.

V prvi tekmi košarkarskega superpokala

Zagrebčani le s točko

Cibona - Barcelona 102:101 (49:55)

CIBONA ZAGREB: Soštarec, A. Petrović 25 (7:9), Bečić, Čutura 10 (4:4), Pavličević. D. Petrović 47 (15:16), Knego 10, B. Vukičević, Ušić 5, Cvjetičanin 5, J. Vukičević, Lukačić.

BARCELONA: Jimenez 8 (4:6), Costa 4, Sibilio 14, Solazabal 9, Trumbo 32 (6:8), Simpson 7, Ortiz, Della Cruz, Martinez, Bryant 16 (2:2), San Epifanio 11 (2:2).

PM: Cibona 26:28; Barcelona 14:18. PON: Jimenez (34), Solazabal (38). 3 TOČKE: A. Petrović 2, D. Petrović 4, Ušić 1, Cvjetičanin 1; Sibilio 2, Simpson 1, Solazabal 1, San Epifanio 1.

ZAGREB — V prvem srečanju superpokala (zmagovalec v evropskem pokalu prvakov proti zmagovalcu v pokalu pokalnih prvakov) je zagrebška Cibona sinoči doma le s točko razlike premagala vrsto Barcelone. Povratno srečanje med tema ekipama pa bo čez tri tedne v Barceloni in glede po sinočnjih razpletih imajo španski košarkarji lepe možnosti, da zmagajo z večjo razliko in tako osvojijo ta pokal.

V prvem polčasu so bili Španci skoraj vedno v vodstvu. Zagrebčani so poprečno igrali v napadu, zelo slabo pa v obrambi, saj so jim gostje brez večjih težav uhajali proti košu.

V drugem polčasu se je na srečo razigral Dražen Petrović (skupno je dosegel kar 47 točk), v obrambi so bili domačini le prisebnejši in uspelo jim je tako osvojiti minimalno zmago.(nb)

Turnir Alpe-Adria

PORDENON — V Pordenonu bosta danes polfinalni srečanji košarkarskega turnirja Alpe - Adria za drugoligaše. Najprej se bosta pomerili moštvi San Donaja in Postojne, sledilo pa bo srečanje med Castorjem iz Pordenona in Virtusom iz Padove. (bf)

kratke vesti - kratke vesti

Triestina spet odprla abonmajsko kampanjo

Po zmagi nad Vicenzo, s katero so nogometaši Triestine izničili posledice penalizacije, je vodstvo tržaškega kluba ponovno odprla abonmajsko kampanjo, ki bo trajala do prihodnjega domačega nastopa ekipe, 25. oktobra z Modeno. Kdor bo podpisal abonmajsko izkaznico, bo v dar dobil še eno vstopnico za tekmo z Modeno. Cena abonmajske izkaznice je letos ostala nespremenjena.

America's Cup: italijanski derbi »Italii«

FREEMANTLE (AVSTRALIJA) — Italijanski derbi na mednarodni regati America's Cup se je končal z zanesljivo zmago »Italie« nad »Azzurro«. Posadka »Italie« je priplula na cilj s kar 5'10" prednosti.

Sodniki v evropskih nogometnih pokalih

ZUERICH — Komisija evropske nogometne zveze je določila sodnike v treh evropskih nogometnih pokalih. Na tekmah, v katerih bodo nastopile italijanske in jugoslovanske ekipe bodo sodili: POKAL PRVAKOV: Real Madrid - Juventus (1. tekma: Valentine, Škotska; povratna: Pauly, ZRN); Rosenborg - C. zvezda (1. tekma: Daly, Irska; povratna: Tuere, Turčija). POKAL POKALNIH PRVAKOV: Vit. Sofija - Velež Mostar (1. tekma: Suchanek, Poljska; povratna: Savčenko, SZ). Pokal UEFA: Legia - Inter (1. tekma: Miguel Perez, Španija; povratna Courtney, Anglija); Torino - Raba Eto (1. tekma: Keizer, Nizozemska; povratna: Rosadossantos, Portugalska); Hajduk - Trakia Plovdiv (1. tekma: Daina, Švica; povratna: Vontrot, Francija).

Nov društveni odbor Udineseja

VIDEM — Nov društveni odbor nogometnega društva Udinese je takole sestavljen: Giampaolo Pozzo (predsednik), Fabio Serena, Silvano Meneghini, Laszlo Szoke in Elio Marin (odborniki). V odboru torej ni Franca Dal Cina. Kaže, da bo Dal Cin predsednikov svetovalec.

Na košarkarskem turnirju mesta Trst

Visoki zmagi borovcev

KADETI

Bor - Libertas 89:68 (42:26)

BOR: Vodpivec 2, Oberdan 6, Starič, Arena 7 (1:2), Škerk 35 (6:12), Race 2 (2:5), Cupin 4 (2:2), Turk 2 (0:2), Bajc 20 (3:3), Azman 1 (1:2), Cecco, Smotlak 8 (0:1).

Potem ko so v prvem kolu Turnirja mesta Trst visoko zgubili proti Stefanelu (113:68), so Borovi kadeti v drugem kolu zasluženo premagali Libertas. »Plavi« so takoj prevzeli pobudo s hitrimi protinapadi in dobrim skokom v napadu in visoko povedli. Prednost je v polovici drugega polčasa celo znašala 30 točk. Nasprotniki so s conskim »pressingom« nato le uspeli ublažiti poraz. Najboljši igralec in obenem najboljši strelec tekme pa je bil Škerk. (L. Furlan)

NARAŠČAJNIKI

Bor - Stefanel 90:69 (56:27)

BOR: Prelec, Danieli 8, Milone 5 (1:2), Arena 29, Oberdan 14, Sterni 3 (1:2), Stefani (0:2), Pressel 2 (2:2), Bajc 13 (1:2), Azman 12 (2:2), pavlica 4.

TRI TOČKE: Arena (1)

Na Turnirju mesta Trst je bilo že tretje kolo. »Plavi« so v prvem kolu počivali, v naslenjem pa z lahkoto premagali šibki Libertas z 80:56. V soboto so prepričljivo premagali Stefanel. Borovci so začeli z odlično agresivno obrambo, že v 12. min. so vodili z 31:7 in vodstvo povišali celo na 30 točk. V drugem delu tekme pa je padla tako da so nasprotniki zmanjšali zaostanek na končnih 21 točk. Pohvalo zaslužijo vsi igralci. (L. Furlan)

Atleti Bora Infordate na prvenstvu Primorske

V soboto so nekateri člani Atletskega kluba Bor Infordata nastoipili na prvenstvu Primorske v mladinskih kategorijah. To je bilo prvič, da so naši atleti lahko uradno nastopili na kakem prvenstvu v Sloveniji. Dobili pa smo takoj tudi dva prvaka. Možina in Sedmak sta namreč zmagala na 100 m (11" 2), oz. v skoku v daljino (6,23 m). Nastopala je tudi štafeta 4x100 m, ki pa je ostala brez uvrstitve. (C.D.)

obvestila

REKREATIVNI ODSEK ŠZ BOR
sporoča, da se bo začela telovadba za upokojenke danes, 8. oktobra, ob 9.15, za mlajšo skupino jutranjih rekreativk pa ob 10.15. Ob tej priložnosti se bodo rekreativke obeh skupin domenile tudi za nadaljnji potek vadbe.

ŠD BREG - REKREACIJA
obvešča člane, da se bo rekreacijska telovadba začela danes, 8. oktobra, ob 21. uri v občinski telovadnici v Dolini.

ŠD BREG - KOŠARKARSKA SEKCIJA
vabi vse fante letnikov od 1975 do 1979 vključno, ki bi radi gojili minibasket, da se javijo v dolinski občinski telovadnici vsako sredo ob 16.30.

ŠK KRAS
prireja tudi letos žensko rekreacijsko telovadbo. Vse zainteresirane naj se javijo na prvem treningu danes, 8. t. m., ob 21. uri v športno-kulturnem centru v Zgoniku, kjer bodo prejele vse podrobnejše informacije.

SK DEVIN
priredi v nedeljo, 19. t. m., neocenjevalni orientacijski pohod od Praprota do Repentabra. Zbirališče v Praprotu (pri gostilni Suban), odhod od 8.30 do 10. ure skupinsko ali posamezno. Vpisnina 2.500 lir na osebo (vključen je topel obrok hrane in čaj med pohodom). Hoje je približno 4 ure in pol. Za nadaljnje informacije se lahko telefonsko zglasite pri odbornikih SK Devin. Pohod bo ob vsakem vremenu.

SPDT
vabi na predavanje alpinista Dušana Jelinčiča na temo »Karakorum 86«, na katerem bo z barvnimi diapozitivi opisal nedavno uspešno himalajsko odpravo na Karakorum. Predavanje bo jutri, 9. t. m., v mali dvorani Kulturnega doma ob 20.00. Vabljeni!

ŠZ DOM
KOŠARKARSKA SEKCIJA
sporoča, da so novi urniki treningov v telovadnici Kulturnega doma v Gorici naslednji: »propaganda« ob ponedeljkih (17.30 - 19.00) in sredah (15.00. - 16.00); minibasket ob torkih (15.00 - 16.00) in petkih (15.00 - 16.00).

TKP SIRENA
sporoča članom, ki želijo čez zimo pospraviti lastne čolne na betonsko ploščad, naj se zglasijo ob sobotah in nedeljah na sedežu pri Fabiu Plisci.

SK DEVIN
priredi 12. novembra tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini. Tečaji bodo ob sredah od 16. do 18. ure za smučarje začetnike. Ostali smučarji bodo trenirali ob sredah in petkih od 18. do 20. ure. Tečaj se bo nadaljeval na snegu štiri nedelje v januarju 1987. Cene tečaja: 100.000 lir (vključno prevoz na sneg) ter 80.000 lir (za osnovnošolce začetnike). Vpisovanje ob torkih od 20.30 dalje na sedežu v Praprotu, tel. štev. 200236.

Namiznoteniška B liga: domovke tesno, toda zasluženo zmagale

Azzurra - Dom 4:5

Terrazzer - Lutman 1:2 (19:21, 21:19, 19:21); Musina - Fabro 2:0 (21:14, 21:10); Paganelli - Vodopivec 0:2 (9:21, 14:21); Musina - Lutman 2:0 (21:18, 21:18); Terrazzer - Vodopivec 0:2 (18:21, 11:21); Paganelli - Babbro 2:0 (21:12, 21:14); Musina - Vodopivec 0:2 (11:21, 14:21); Paganelli - Lutman 2:1 (21:10, 19:21, 21:18); Terrazzer - Fabbro 1:2 (21:19, 13:21, 19:21).

Domovke so uspešno startale v letošnji B ligi s tesno, a povsem zasluženo zmago proti mestnemu tekmecu Azzurri. Naša dekleta so igrala zelo temperamentno in borbeno, čeprav je bil to letošnji prvi uradni nastop. Goriški derbi je bil zelo izenačen, občasno celo razburljiv, saj je o končni zmagi odločala prav deveta tekma, ko sta stali za mizo Fabbrova in Terrazzerjeva. Ob glasnem navijanju in bodrenju soigralk in navijačev je bila domovka v ključnih trenutkih prisebnejša in dosegla tako odločilno točko. Junakinja sobotne tekme je bila Zlatka Vodopivec, ki je dosegla tri gladke zmage.

Pohvalo zaslužita tudi Sonja Lutman in Sabina Fabbro. Sobotna zmaga je bila tudi prestižnega pomena, saj so tako "belo-rdeče" ponovno potrdile, da so vodilna namiznoteniška ekipa na Goriškem. (Mal)

MOŠKA C LIGA

San Lorenzo - Kras Globtrade 5:0

Agarinis - Bole 2:1 (21:15, 20:22, 21:15); Romano - Štoka 2:0 (21: 15, 21:17); Olivo - Colja 2:0 (21:17, 21:15); Agarinis - Štoka 2:1 (21:19, 16:21, 21:15); Olivo - Bole 2:1 (21:15, 17:21, 21:13).

V prvem kolu tretjeligaškega prvenstva so se krasovci iz San Lorenza pri Pordenonu vrnili praznih rok. Zadovoljiti so se morali le s tremi seti, kar pa je veliko premalo, če hočejo računati na obstanek v ligi. Res je tudi, da smo šele na začetku prvenstva, a to ne sme biti opravičilo za tako bled nastop. Dokazali so, da so še daleč od običajne forme in pozna se jim predvsem pomanjkanje treningov. Tako Bole kot Štoka sta se odlično upirala solidnemu Agarinisu, na žalost pa nista zmogla več od častnega poraza. Colja pa je v svojem edinem nastopu gladko podlegel povprečnemu Olivu.(Ž.S.)

PROMOCIJSKO PRVENSTVO (MOŠKI)

D. Ferroviario Tržič - Kras 1:5

Bertagno - I. Milič 1:2 (14:21, 21:16, 10:21); Pahor - Legiša 0:2 (17:21, 24:21); Pizzo - Doljak 0:2 (13:21, 16:21); Pahor - I. Milič 2:1 (21:19, 23:25, 21:19); Bertagno - Doljak 0:2 (7:21, 12:21); Pizzo - Legiša 0:2 (7:21, 14:21).

Krasovci so Tržičanom prepustili le eno točko, ki pa jo je po maratonskem boju osvojil Pahor proti Igorju Miliču. Res je treba pohvaliti vse tri Krasove predstavnike, ki so tokrat igrali sproščeno, kakor je treba, učinkovito in napadalno. Tako tudi uspeh ni mogel izostati. Čeprav so Ferroviario sestavljali pretežno starejši in izkušeni igralci, so jih naši veliko mlajši igralci povsem pregazili v vseh elementih igre, kar je sad neutrudnega dela na treningih. Do potankosti so izpeljali svoj koncept igre in uvedli v igro to, kar stalno vadijo na treningih. (Ž. S.)

Predstavniki Čupe so se izkazali

V koprskem zalivu je bila prva v seriji štirih jadralnih regat za tradicionalni jesenski pokal, na kateri je v razredih optimist, europa in 420 jadralo okrog 100 posadk. V razredu optimist je zmagala osmouvrščena iz letošnjega evropskega prvenstva Renata Srbova iz ČSSR pred Koprčanom Pištolcem, na zelo dobro 7. mesto se je uvrstil mladi jadralec Čupe Mitja Bužan, v razredu europa je zmagal Koprčan Jure Orel, jadralki Čupe Sara Bensi in Adriana Ferfolja pa sta se uvrstili na 12. oziroma 13. mesto. V razredu 420 sta zmagala brata Chiandussi iz Barkovelj pred koprsko posadko Čopica - Bukovec. Naslednja regata - druga - bo na programu v nedeljo. (Kreft)

Ob obisku predstavnikov TKS in ZTKO Slovenije pri nas

Sestavili program skupnega dela

Kot smo v prejšnjih dneh že poročali, je v petek in soboto zamejske športne delavce obiskala delegacija Telesnokulturne skupnosti Slovenije in Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije, ki sta jo vodila predsednika Andrej Brvar in Ivo Zorkič.

Potem ko so v spremstvu predstavnikov ZSŠDI obiskali razna društva na Tržaškem in Goriškem, so se na sedežu naše krovne športne organizacije pogovarjali o številnih pogledih slovenskega telesnokulturnega gibanja, ocenili sedanje stanje ter sestavili program bodočega skupnega dela.

Predsednik Odo Kalan in predsednika TO-ZSŠDI Aldo Rupel in Jurij Kufersin so podali celovito sliko gibanja v zamejstvu ter goste iz Slovenije seznanili z odprtimi vprašanji. Po posegu Iva Zorkiča, ki je pozitivno ocenil stvarnost pri nas, je predsednik TKS Andrej Brvar podčrtal, da je telesnokulturno gibanje v zamejstvu izredne važnosti za razvoj celotne skupnosti in prav zato je temu gibanju treba posvetiti vso pozornost. Skrb za mlade, množičnost in številni objekti, tako je ugotovil, pa zagotavljajo, da se bo naše gibanje še razvijalo in dosegalo cilje, ki smo si jih postavili. Kar zadeva stvarnost na tem področju v matični domovini, je Brvar omenil trenutni gospodarski trend, ki se odraža tudi v telesni kulturi.

Na sliki: športni delavci iz zamejstva in Slovenije pred spomenikom ZSŠDI v Sovodnjah.

Primorska odbojkarska interliga

Uspel turnir v Poreču

Po lanski izvedbi je bil v nedeljo v Poreču prvi letošnji turnir v okviru primorske odbojkarske interlige za pionirke. Tekmovanje, sad »internega« dogovora nekaterih obmejnih društev iz tržaškega zamejstva in kraško-obalne ter zahodnoistrske regije, je skromen, toda uspešen poskus delne oživitve »uradne« Interlige, ki je zajemala tudi goriško in novogoriško območje ter vsa društva s Tržaškega, a je, morda zaradi svoje preobsežnosti, zamrla.

Turnirja v Poreču se je udeležilo pet društev oziroma osem ekip. V prvi jakostni skupini je zasluženo zmagala ekipa Koper A, v ostri konkurenci pa je Breg A osvojil solidno tretje mesto. V drugi jakostni skupini je zmagala šesterka Bora, ki je dobro opravila svoj krstni nastop z letos pomlajeno postavo. Breg B je bil tretji.

Naslednji turnir bo čez dva tedna v Dolini.

Skupina A: Koper A - Sežana 2:0 (15:6, 15:12), Sežana - Poreč A 2:0 (15:9, 15:8), Koper A - Breg A 2:0 (15:13, 15:2), Breg A - Poreč A 2:0 (15:8, 15:12), Koper A - Poreč A 2:0 (15:8, 15:6), Sežana - Breg A 2:1 (15:11, 14:16, 15:10). **Vrstni red:** Koper A 6, Sežana 4, Breg A 2, Poreč A 0.

Skupina B: Koper B - Breg B 2:1 (12:15, 15:2, 15:3), Bor - Poreč B 2:1 (7:15, 15:9, 15:4), Bor - Koper B 2:0 (15:10, 16:14), Breg B - Poreč B 2:1 (15:9, 8:15, 15:13), Bor - Breg B 2:1 (15:7, 10:15, 15:4), Koper B - Poreč B 2:0 (15:5, 15:13). **Vrstni red:** Bor 6, Koper B 4, Breg B 2, Poreč B 0.

BREG A: T. in E. Žerjal, Pečar, N. in T. Kocjančič, Sancin, Kraljič, Glavina.

BREG B: Kralj, Giorgi, Sossi, Rosetti, Gaburro, Pertot.

BOR: Vidali, Vitez, Milanič, Brazzani, Gulič, Fučka, Sancin, Colja, Kodrič, Vizintin, Pahor.

KOPER A: Korošec, Dobrinja, Štoka, Kržič, Žilič, Mlinarič.

KOPER B: Malalan, Keškič, Jurman, Obid, Zantila, Mankoč, Čurič.

SEŽANA: Nardeli, Može, Grgorovič, Furlan, Potrata, Matelič, Udovič, Baškovič, Velič.

O telesnih sposobnostih goriških dijakov

Izidi raziskovalne naloge

Še v polnem poletju je bila objavljena novica z daljšo razlago, da je izšla brošura o raziskavi, ki je bila opravljena med šolskim letom med dijaki višjih srednjih šol in tretjih razredov enotne srednje šole v Gorici. V članku je bil govor o izdani brošuri in o značaju opravljenega pregleda, vendar ni bilo ničesar napisanega v zvezi z doseženimi izidi. Zdelo se je primerneje, da objavimo podrobnejše rezultate in ocene v zvezi z njimi v začetku jeseni, ko steče delo tako na šolah kot po društvih, kjer se isti šolarji bavijo z raznimi športnimi panogami.

Računalniško obdelavo podatkov, brez katere bi bile take vrste raziskav zelo zamudne zaradi izračunavanja izidov, so opravili tako leta 1983 kot letos na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani. Letos nas je zanimalo - poleg razvrščanja po zmožnostih dijakov istega letnika - primerjava z izidi, ki smo jih zabeležili pred tremi leti, in tudi primerjava s povprečji, ki so jih dosegli pri enakih meritvah na šolah v Sloveniji.

Fantje v Sloveniji so rahlo višji od svojih vrstnikov z Goriškega, ki dosegajo povprečno višino 173 cm. Nasprotno pa velja, da je sedanja goriška generacija deklet nekoliko višja od slovenskega povprečja. Goričanke zgoraj omenjenih starostnih skupin dosegajo v povprečju 165 cm višine. Nadalje je bilo potrjeno že tri leta staro spoznanje, da je mladina v zamejstvu v povprečju težja, v posameznih starostnih skupinah kar za nekaj kilogramov. Morda je zamaščenost zgornjega dela telesa razlog, da so pri tapingu rezultati v Gorici povsod slabši, zlasti pa pri šestnajstletnih dekletih. Taping izvajamo tako, da spretnejšo roko čim hitreje premikamo po podlagi, ki je lahko miza, na razdalji šestdeset cm in se vsakokrat podlage tudi dotikamo; druga roka miruje položena na isti podlagi.

V Gorici so rezultati slabši od slovenskega povprečja tudi pri skoku v daljino z mesta sonožno, kjer je po treh letih še vedno potrjena manjša eksplozivna moč spodnjih okončin oziroma večji napor, ki je potreben za premik že prej omenjene večje teže. Pri poligonu nazaj, kjer je treba hoditi vzvratno po vseh štirih na razdaljo desetih metrov in premostiti dve oviri, se rezultati fantov prepletajo v različnih starostnih razredih ob boljšem uspehu goriških maturantov. Namesto običajnega povprečja posredujem absolutni najboljši čas, ki znaša malenkost več kot sedem sekund. Pri dekletih kaže, da je odvisno od starosti, kajti črta, ki na grafikonih priloženih brošur ponazarja uporabljani čas, strmo pada od nižješolk mimo vseh razredov višje šole do maturantk, kjer doseže najnižjo točko in so torej rezultati najboljši, podobno kot pri fantih.

Morda gre za dokaz več, da se skladnost gibanja povečuje s staranjem, vsaj v teh letih in ne velja splošno verovanje, da je mlajši človek vedno boljši od starejšega v gibalnih dejavnostih. To dozorevanje skladnosti z leti sem spoznal tudi pri praktičnem delu z osebami srednjih let, ki izvajajo zapletene gibe z večjo lahkoto od naraščajnikov.

Izidi in povprečja pri dviganju trupa (v ležečem položaju na hrbtu z dlanema na ramenih križno) kažejo na večji uspeh dijakov in dijakinj iz Gorice, kar je po mojem mnenju posledica večjega poudarka, ki ga zamejska mladina daje zunanjemu videzu - morda tudi zaradi prej omenjene zamaščenosti - in torej trebušnim mišicam. Pri fantih je prav gotovo bolj razširjen body-building zlasti v zadnjih letih. Povprečje je pri fantih 44 dvigov in pri dekletih 35.

Razlog za boljše izide v predklonu trupa, s čimer spoznamo gibljivost hrbtenice in raztegljivost mišic na zadnji strani nog, je morda treba iskati v pravkar opisanih dejstvih: veliko dela za trebušne mišice v ležečem položaju. Vsekakor je važno spoznanje, da se v zadnjih letnikih prožnost ne povečuje ob težko razložljivem padcu pri osemnajstletnicah. Pri fantih kaže povprečje, da uspejo doseči s prsti rok osem centimetrov preko svojih stopal, dekleta pa dvanajst.

V vesi, s katero merimo statično moč zgornjih okončin, ki morajo zadržati čim dlje - največ dve minuti - težo lastnega telesa, so pri dekletih zanemarljive razlike, ki v povprečju ne presegajo dveh sekund vzdržljivosti. Isto velja za fante, kjer pa so izidi nad slovenskim povprečjem in tako potrjujejo nekaj spoznanj: tisto o precejšnji razširjenosti body-buildinga in tisto o tapingu, ker je očitno, da so fantje z Goriškega bolj zakrčeni oziroma manj sproščeni v sklepih rok, vendar v povprečju močnejši.

Kot pred tremi leti, se je tudi tokrat izkazalo, da dosegajo mladinci in mladinke iz Gorice boljše izide v hitrem teku na 60 m. Pri tem je treba povedati, da so bile izvedene meritve v Gorici v popoldanskih urah, medtem ko v Sloveniji ni bilo tako. Vemo pa, da se tudi uradna tekmovanja odvijajo popoldne oziroma celo zvečer, odkar nam močna razsvetljava omogoča prirejanje tudi mednarodnih mitingov v nočnih urah. Povprečje dijakov tretjega razreda enotne nižje srednje šole je bilo 9,7 sekunde, maturantov pa 8,3. Pri dekletih so bili izidi 10,6 oziroma 10,8, kar je slabo spričevalo za letošnjo generacijo maturantk.

Primerjava rezultatov, ki so bili zabeleženi pred tremi leti in letošnjimi, je bila zelo važna za načrtovanje učne snovi, kajti nekatera "odkritja" izpred treh let je bilo treba odpraviti; mentorji smo jih doživeli kot pretres, ker so pokazala, da smo zanemarili en izsek telesnega urjenja. Zabeležimo torej najvidnejša izboljšanja. To se je zgodilo pri dviganju trupa, kar pa je odvisno tudi od drugačnega, bolj dognanega načina izvajanja. Zgodilo se je pri predklonu, kjer se je gibljivost povečala za celih devet centimetrov. Predvsem pa je razveseljivo občutno izboljšanje vzdržljivosti pri vesi, kjer so dekleta prešla od povprečja devet sekund na povprečje triintrideset sekund.

Mislim, da je pregled, ki smo ga opravili na goriških šolah, najobsežnejša raziskovalna naloga na področju telesne vzgoje, ki je bila kdaj opravljena na šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji, zlasti če upoštevamo, da gre za ponovitev v obdobju treh let. Kolikor poznam šolstvo v naši deželi, si upam tvegati trditev, da tudi na šolah z italijanskim učnim jezikom niso nikoli šli v tako obsežen pregled morfoloških in gibalnih sposobnosti šolske mladine in s tako enotno zasnovo. Ob spodbudni pobudi, ki je med drugim skušala na tem izseku delovanja povezati matico z zamejstvom in tako v praksi s skromnim doprinosom uresničiti enotni narodnostni prostor, ne gre prezreti stvarnosti. Taka vrsta testiranja in raziskovanja je vsekakor "pregroba", da bi nam dajala odgovore na vsa vprašanja, ki nas zanimajo. Morda se bodo pogoji sčasoma izboljšali in bomo mogli tudi na šolah preiti z obrtniškega pristopa k bolj izdelanim metodam dela. Zato pa mora priti vzporedno do sprememb glede prostorov, opreme, urnikov in strokovnosti učnega osebja. Ne smemo pozabiti, da prihajamo v Italiji profesorji telesne vzgoje na delovno mesto po treh letih visoke šole, a spoznali smo že zdavnaj, da so potrebna vsaj štiri leta in možnost postdiplomskega študija. Če se dobro spomnim, sem o taki potrebi prvič slišal pred več kot petindvajsetimi leti, takoj po vpisu na visoko šolo.

ALDO RUPEL

Naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

UNDER 18

S. VITO - BREG 3:0 (1:0)

BREG: Petronio, P. Tamaro, Strzaj, Boneta, Bevk, Sancin, M. Tamaro, Diminich, De Franceschi, Hervat, Svara (Cottar), Slavec, Rosso, Zahar.

V prvi prvenstveni tekmi so se Brežani spoprijeli z ekipo, ki izvaja hiter in učinkovit nogomet. Prav to je bilo v začetnih minutah za Brežane usodno, saj se niso znašli in so igrali le obrambno. Po prejetem golu so reagirali in uravnovesili potek igre. Ustvarili so si tudi nekaj dobrih priložnosti, ki pa jih niso znali izkoristiti. Vsekakor je rezultat prehuda kazen za varovance trenerja Zanona, ki v tem prvenstvu ne bi smeli igrati podrejene igre. (Diego)

KRAS - SAN PIER D'ISONZO1:0 (1:0)

STRELEC ZA KRAS: Sedmak v 18'.

KRAS: Purič, Grgič, Leban, Černe, D. Ferluga, Leone, A. Škabar, Šuc, Sedmak (Kavalič), Kalc (Švab), Žagar.

Združena ekipa, ki jo sestavljajo igralci Krasa, Zarje, Primorca, Primorja in Vesne, je odlično začela sezono. S požrtvovalno igro so krasovci odpravili močno enajsterico iz Špetra ob Soči. Domačini so branili prednost iz prvega polčasa, kar ni bilo lahko, saj so morali zaradi poškodbe Šuca igrati večji del drugega polčasa z desetimi nogometaši. Trener Adamič jih je stalno bodril in jim dajal navodila, zato so zdržali do konca. Sodnik je imel precej dela, ker je bila igra včasih ostra. Opomnil je kar štiri gostujoče igralce in krasovca Sedmaka. (R. B.)

NARAŠČAJNIKI

PRIMORJE - S. ANDREA 0:0

PRIMORJE: Štolfa, Tence, Pečar, Tomasetig (Frasinelli), Garbassi, Praselli, Žagar (Križmančič), Princival, Mesar, Štoka, Štefančič.

Tekma ni bila lepa. Žoga je letela z ene polovice igrišča na drugo, priložnosti je bilo malo. Štolfa je nasprotnikov strel odbil na prečko. Za Primorje pa je Štefančič v protinapadu streljal iz odličnega položaja mimo vrat. V drugem polčasu so naši (kljub ugodnemu vetru) imeli dosti težav. Najboljšo priložnost so imeli iz prostega strela, Štoka je namreč zadel prečko. Takoj za tem pa je Mesar iz bližine streljal z glavo, vratar pa je bil na pravem mestu. (M. Š.)

LESTVICA: Muggesana 8, Giarizzole 7, Portuale in Zaule 6, Junior, Fortitudo, Montebello in Olimpia 5, CGS in Costalunga 4, Primorje in Vivai Busà 3, Opicina in Campanelle 2, S. Andrea 1, Domio, Don Bosco in Campi Elisi 0.

NAJMLAJŠI

PRIMORJE - VIVAI BUSA' 0:3 (0:2)

PRIMORJE: Spadoni, Fiodor, De Carli, Pahor, Ligozzi, Luksa, Škabar, Husu, Osi (Riolino), Savi, Trampuž, P. Spadoni (Tomsic).

Gostje so povedli v tretji minuti. Z levega krila je napadalec hotel poslati žogo na sredino kazenskega prostora, a zaradi burje je žoga čudno zavila v vrata. Tržačani so vseskozi napadali, dosegli so drugi zadetek z lepim strelom iz 15 metrov. V drugem polčasu sta si bili ekipi enakovredni. Skozi celo tekmo niso naši nikoli zaposlili vratarja S. Luigija, zato je poraz zaslužen. (M. Š.)

BREG - SANT'ANDREA 5:0 (2:0)

STRELCI ZA BREG: Buzzi (2), Paolo Dazzara, Ravel Gombač, Vrše.

BREG: Giglifanò, Ota, Buzzi, Mitja Gombač, Švab, Kristjan Dazzara, Mauri, Ravel Gombač, Degrassi (v d.p. Vrše), Paolo Dazzara, Strain (v d.p. Calzi).

Dazzarovi varovanci so tokrat zmagali brez težav. Brežani so skozi napadali. Pokazali so hitro, taktično dovršeno skupinsko igro, imeli pa so smolo v zaključkih. Sedaj jih čaka težak nastop s San Giovannijem. R. G.)

LESTVICA: Olimpia 8, S. Giovanni, Montebello in S. Sergio 7, Portuale 6, CGS, Triestina, Giarizzole, Vivai Busà in Breg 4, Campi Elisi, Fortitudo in Don Bosco 3, Zaule 2, Opicina, S. Vito, Primorje in S. Andrea 0

ZAČETNIKI

CAMPANELLE - PRIMORJE 1:1 (0:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Trampuž (11-metrovka)

PRIMORJE: Franza, Dolja, Kante, Zacchigna, Gerbassi, Stolfa, Vodopivec, Trampuz, Digovič, Sardoč in Husu.

Proseškim začetnikom ni uspelo premagati skromnega nasprotnika. Naši so bili vsestransko boljši, niso pa znali konkretizirati priložnosti. Gol je tako prišel iz 11-metrovke. Najstrožjo kazen je dobro izvedel Trampuž. Zdelo se je, da bodo naši visoko zmagali, kot pa se večkrat zgodi, ko boljša ekipa ne izkoristi premoči, so Tržačani izenačili.(M. Š.)

BREG - OLIMPIA 1:2

STRELEC ZA BREG: Mondo (11-metrovka)

BREG: Rapotec, Bajec, Calzi, Mondo, Poretti, Lauriza, Bandi, Punis, Strain, Vrše, Sancin, Grilanc, Argenti.

Proti favoritu so plavi v prvem polčasu dobro igrali. V drugem polčasu pa so nasprotniki povedli z dvema odličnima akcijama. Pohvalo zasluži Iztok Rapotec.(R. G.)

LESTVICA: Vivai Busà in Costalunga 5, Chiarbola in Olimpia 4, Primorje in CGS 3, Breg in Campanelle 2, Altura in Portuale 0.

RONCHI - MLADOST 0:6 (0:4)

MLADOST: Ferfolja, Zampar (Narduzzi), Devetak (Petejan), Lakovič (A. Ferfolja), Peršolja, Petejan, Devetak, Gergolet, Dario (Lavrenčič, D. Ferfolja).

STRELCI ZA MLADOST: M. Devetak (3), M. Petejan in A. Ferfolja.

Začetniki Mladosti so na gostovanju v Ronkah pokazali zares kaj znajo. Da bodo zmagali s precejšnjo lahkoto, so Kraševci to potrdili že v uvodnih minutah srečanja, ko so dosegli prednost in ob koncu polčasa še trikrat zatresli nasprotnikovo mrežo.

V nadaljevanju igre je trener Ferfolja vključil v ekipo tudi rezervne igralce, ki so se ravno tako dobro izkazali in izid povečali za dva zadetka.

(M. P.)

Posnetek z nedavnega derbija cicibanov med Zarjo B in Bregom

CICIBANI

SKUPINA A

PRIMORJE - CHIARBOLA B 3:5 (1:4)

STRELCA ZA PRIMORJE: Širca (2) in Sardoč.

PRIMORJE: Sandri, Emili (Rebula), Purič (Braini), Guštin, Napišek, Širca, Sardoč.

Po lepem začetku so rdeče-rumeni med peto in trinajsto minuto prvega polčasa prejeli kar 4 zadetke. V zadnji minuti prvega polčasa je Širca po lepi individualni akciji zatresel tržaško mrežo. Že v prvi minuti drugega polčasa je zopet Širca realiziral, tokrat iz 7-metrovke. Le minuto kasneje je Sardoč dal tretji gol po veliki napaki vratarja. Primorjaši so pritiskali še naprej, s hitrim protinapadom pa so Tržačani postavili rezultat na varno. Treba je reči, da je cela ekipa igrala požrtvovalno. (Mg)

LESTVICA: Soncini in Chiarbola 6, Fani 5, Costalunga, Ponziana in Montebello 4, Vivai Busà, Opicina in Zaule 2, Servola 1, Primorje in Fortitudo 0.

SKUPINA B

ZAULE B - ZARJA B 0:5

STRELCI: Fabio Jurinčič 3, Kristjan Pussini 2.

ZARJA: Maksi Urdih, Kristjan Pussini, Grgič, Denis Pussini, Tence, Lipovec, Jurinčič, Luka Urdih, Glavina, Ban.

Tudi tokrat je Zarja iztržila obe točki, povrhu v gosteh. Žaveljčani se niso mogli na nikakršen način upirati razigranim gostom, ki so petkrat zadeli njihovo mrežo, imeli še mnogo drugih priložnosti za gol ter bili obenem skozi vso tekmo gospodarji na igrišču.

(MŽ)

BREG - SAN LUIGI 1:11

STRELEC ZA BREG: Grbec.

BREG: Argenti, Corbatti, Rapotec, Sancin, Paoletti, Grbec, Kermac, Paoletti.

Proti močni ekipi od Sv. Alojzija so bili Bregovi cicibani brez moči kljub požrtvovalnosti vseh nastopajočih.

(R. G.)

LESTVICA: Vivai Busà, Giarizzole in Fortitudo 6, Zarja A 4, Altura, Chiarbola, Esperia, Zaule, Ponziana in Soncini 2, Breg in Campanelle 0.

SKUPINA C

PORTUALE - ZARJA A 2:0

ZARJA: Bellafontana, Družina, Devan Grgič, Daniel Grgič, Posega, Granzotto, Križmančič, Marc, Kočevar, Ražem, Metlika, Doljak.

Proti močni ekipi pristaniščnikov so zarjani igrali zelo dobro. Le v začetku so pokazali premalo zbranosti, kar jih je tudi stalo oba gola. V nadaljevanju so pokazali, da (če le hočejo!), znajo zaigrati učinkovito in biti enakovreden nasprotnik tudi močnejšim moštvom. (MŽ)

LESTVICA: S. Andrea, Fani, Inter in Fulgor 6, Portuale 4, Supercaffè, CGS in S. Giovanni 2, Domio in Zarja 1, Muggesana in S. Vito 0.

SAN CANZIAN - MLADOST 6:0

MLADOST: Zanier, Farra, Pahor, Gergolet, P. Gergolet, Lavrenčič, A. Gergolet (Lorenzut, Nardon, Pahor, Gorian, Peric, M. in D. Ferletič, Jelen in Jarc).

Najmlajši predstavniki Mladosti so na gostovanju v Škocjanu igrali dokaj slabo, predvsem v obrambi, kjer so domačinom dovolili, da so nemoteno prišli do Zanierovih vrat. (M. P).

PRVENSTVO CSI

MONTUZZA - ZARJA 1:2

STRELEC ZA ZARJO: Saša Kralj

ZARJA: Poropat, Pavatič, Andrej Jurinčič, Berzi, Ferluga, Hrvatin, Plešan, Kralj, Doljak, Malalan, Pipan.

Začelo se je tudi prvenstvo CSI, za najmlajše Zarje obetavno. Zmagali soin vso tekmo igrali zbrano in brez treme. (MŽ)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90.- din, naročnina za zasebnike mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

8. oktobra 1986

Benetkam se pišejo lepši časi

RIM — S skorajšnjim pričetkom sanacije najbolj znane lagune, ki jo poznamo po slikovitih fotografijah, prikazujočih zasanjano megleno pokrajino, pa tudi lesene brvi, ki rešujejo Benečane (in turiste) pred visokimi plimami, bo vse to in še marsikaj drugega v doglednem času postalo preteklost.

Po 20-letnih polemikah in obljubah so včeraj odprli delovišča. V desetih letih bodo za strošek okoli 3 tisoč milijard lir združena podjetja v »Konzorciju za nove Benetke« vzpostavila hidrološko ravnovesje v laguni in preprečila plime, ki spodkopavajo hiše in spomenike.

Gradbena podjetja bodo v prvem letu lahko izkoristila 234 milijard, h katerim bodo prištela še 700 milijard od prihodnjega leta.

Bolj kot politične sile, ki so se borile za izgradnjo naprav, nujnih za rešitev Benetk pred dokončnim propadom, so pričetek dela pozdravila združenja za varstvo bivalnega prostora. Ker je znano, kako se stvari odvijajo v Italiji, vlada v določenih političnih in ambientalističnih krogih toliko večje zadovoljstvo ob tej novici, ki postavlja osnovo, da se Benetke ne bodo več uničevale zaradi industrializacije za vsako ceno, pri nas tako opevane filozofije v šestdesetih letih.

Šolski sistem v ZDA ustvarja polpismene

Že večkrat smo pisali o nezavidljivi kulturni ravni ameriškega prebivalstva. Zadnji statistični podatki so baje dokazali, da se je število pravih analfabetov znižalo od prejšnjih 23 milijonov na 10 milijonov. Ta številka pa nas ne sme zavesti. Res je, da so ZDA vložile ogromno truda pri odpravljanju nepismenosti, a kar so z rokami napravile, to so z nogami poteptale, saj se je povečalo število polpismenih ljudi.

Danes se lahko s svojim imenom in priimkom podpiše skoraj vsak Američan, bolj zapletenega besedila pa večina ne razume. Športni članek v časopisu lahko razume kakih 95 odstotkov Američanov, manj kot polovica pa razume uvodnik na prvi strani. Ne bi tu ponavljali že znanih resnic, da so Američani skregani z zemljepisom, vseeno pa se nam zdi zanimiv podatek, da se le 43 odstotkov znajde z avtomobilsko karto, le 20 odstotkov razume vozni red avtobusov.

Stopnja ugotovljene izobrazbe med 3.600 anketiranci v starostni dobi od 21 do 25 let je v šestih odstotkih na ravni četrtega razreda osnovne šole, 20 odstotkov anketirancev ni zrelih za tretjo nižjo, kljub temu da jo je končalo kar 98 odstotkov anketirancev. Kar 15 odstotkov anketirancev, ki so končali višjo srednjo šolo, je pokazalo znanje, primerno šele za tretji razred višje srednje šole.

Iz takih podatkov je torej razvidno, da je v ameriških šolah pridobljeno znanje kratkotrajno in da kaj kmalu skopni, če ga posamezniki ne gojijo in utrjujejo. Nič čudnega torej, da je ameriški minister za informacije William Bennett z zaskrbljenostjo poudaril, da bi lahko več zahtevali od ameriške javne šole, ki letno požre 263 milijard dolarjev. Ob vsem tem se seveda avtomatično zastavlja vprašanja, kdaj bomo tudi v Zahodni Evropi postali zaskrbljeni zaradi hitrega kopnenja v šoli pridobljenega znanja. Že sedaj se v marsičem zgledujemo po Ameriki, kar seveda negativno vpliva na kulturno rast. Nič čudnega torej, da se v Evropi vse glasneje slišijo predlogi, da bi ustvarili enotni evropski kulturni prostor in postavili jezove pred prodorom ameriške »nekulture«. Kot prvo, naj bi se to pokazalo v televizijskih programih, kjer bi morali ameriški šunt postopoma nadomestiti z evropskimi nadaljevankami, da ne bi imela mladina samo ameriških modelov, ampak tudi domače.

Tekmec Thatcherjeve

BLACKPOOL — Laburistrični voditelj Neil Kinnock (na sliki se rokuje z Willyjem Brandtom) napoveduje boljše čase angleški levici. Na kongresu je zablestel zaradi svojih pragmatičnih sposobnosti

Nočejo avtov v Rimu

RIM — S »človeško verigo«, ki so jo sestavljali ugledni politiki in filmski igralci, so zahtevali odpravo avtomobilskega prometa iz strogega središča večnega mesta.

Zahodne cerkve se vmešavajo v notranje zadeve Kenije

NAIROBI — Ameriški misijonar, ki je čakal na zaslišanje, je medpregledovanjem naslovnih strani časnikov prebral vest, da je predsednik Moy grajal duhovnike, ker se vmešavajo v politiko.

Lyle, ki že dolgo let dela pri Združenju vzhodnoafriških cerkev v Keniji, se je ob branju takšnega poziva hudo vznemiril. Vzkliknil je: »Moj Bog!« in — umrl. Tako je zapisano v uradnem zapisniku CID, oddelka za kazenske preiskave v Nairobiju. Oblast se v izjavi za javnost, ki so jo objavili na prvih straneh (to dokazuje pomembnost dogodka), sklicuje na pričevanje dveh zaprtih ameriških misijonarjev in sina 63-letnega Lyla Marvina Hudsona iz ZDA, ki so spremljali dogodek. Vsi so v preiskavi že kakšnih deset dni.

Po uradnih izjavah Nairobija sploh ni več vprašljivo, kako je umrl državljan ZDA, ki je v Keniji na božji misiji. Zadela ga je kap med čitanjem časnika, in njegove poslednje besede so bile namenjene Gospodu. Vzhodnoafriški radio je po svoje razlagal vest: Lyle je umrl med mučenjem. Če je to res, ne bi bilo dobro.

Kar bi moglo zasenčiti kenijsko-ameriške odnose, je vprašanje, zakaj je bil Lyle Marvin Hudson, misijonar, v preiskavi in kaj se je dejansko od 25. septembra dalje dogajalo s to vplivno osebo v eni izmed številnih cerkvenih organizacij širom po Keniji. Vprašanje je toliko bolj občutljivo, če upoštevamo govorice, da mnoge od teh organizacij predstavljajo kritje za zbiranje podatkov v korist različnih delodajalcev, med katerimi pogostoma navajajo tudi CIA. Takšnega vmešavanja pa zagotovo ne prenese nobena država, tudi takrat ne, kadar se dela v imenu Kristusa. Če upoštevamo, da v Keniji poleg uradnih cerkev deluje še kakšnih 22.000 sekt, po čemer je ta država svojevrsten svetovni rekorder, lahko razumemo težave in nervozo pri tistih, ki so zadolženi za nadzorstvo, če je vse tisto, kar počenjajo nekatere osebe pri oltarju, tudi v skladu z božjimi zapovedmi.

O teh vprašanjih je bilo mogoče prejšnje dni marsikaj izvedeti iz javnega predsednikovega nastopa na stadionu v nekem kenijskem mestu. Moy je odločno zahteval od duhovnikov, da se ne vmešavajo v politiko in da so lojalni z vlado. Povod za takšno izjavo je zelo otipliv. V luki Mombasa so 5. septembra odkrili kontejner, poln orožja, uniform, močnih radijskih postaj in revolverjev z dušilcem. Pošiljka je bila naslovljena na Združenje vzhodnoafriških cerkva, kjer so na vplivnih položajih misijonarji iz ZDA. Ti funkcionarji so, kot piše Nejsnn, posvetovalni organ cerkve, ki nima pravice glasovanja v tej povsem afriški inštituciji.

Ali so ameriški funkcionarji uporabili svojo funkcijo, da oborožijo »nesektaško Kristusovo cerkev«? Na to na neki način namiguje preiskava. Če je vse to res, zakaj to počenjajo in s kakšnim ciljem? Na ta vprašanja v glavnem mestu Kenije nestrpno čakajo odgovor. To resnico nočejo izvedeti samo kenijske oblasti, ampak tudi ambasada ZDA, ki vodi svojo povsem ločeno preiskavo. Dokler vprašanja ne bodo razvozlali, bodo ostale samo podmene, zagotovo pa se k vsemu temu pritika pesimizem glede nadaljnjega razvoja odnosov med cerkvijo in državo v Keniji. In to o nekaterih vprašanjih, ki ne sodijo v pristojnost Boga.

Cerkev v zadnjem času vse glasneje zagovarja večstrankarski sistem v državi in nasprotuje novemu volilnemu zakonu, po katerem bodo na volitvah za parlament imeli prednost člani vodeče in edine kenijske afriške nacionalne unije KANU. Nekatere v Keniji zelo vplivne zahodne države, v imenu katerih delujejo misijonarji in svetovalci mogočnih cerkvenih organizacij, od katoliške do anglikanske in drugih, se povsem skladajo v stališču o nujnosti uvedbe večstrankarskega demokratičnega reda v kapitalistični Keniji.

Vse te okolnosti lahko v znatni meri zapletejo tako preiskavo okoli smrti 63—letnega misijonarja iz ZDA, kakor tudi razvoj do nedavna dobrih odnosov med Kenijo in ZDA.

NA OLIMPIADO

MIKI MUSTER

12.

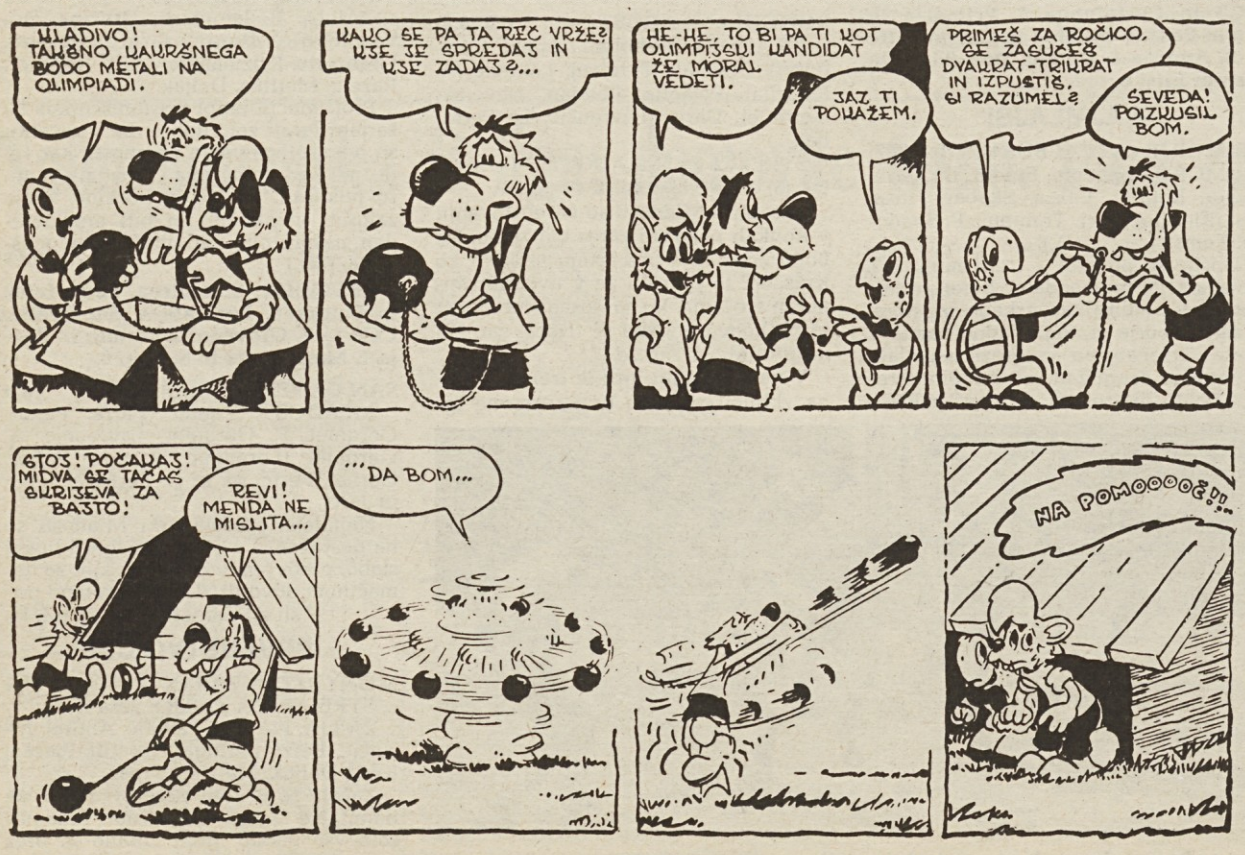

Finska industrija igrač se bo odpovedala »orožju«

HELSINKI — Finska industrija igrač ne bo več proizvajala modelov sodobnega orožja. Zginili bodo torej samokresi, revolverji, puške in druga šara, ki je v obliki igrač razveseljevala generacije. Sklepu pa ni botroval kak zakonski odlok, kot bi bilo to normalno za sredozemske države; v razviti in omikani Finski so se za to na lastno pest odločili kar industrijci, ki bodo s proizvodnjo takih igrač prenehali s 1. januarjem prihodnjega leta. Industrijci so podpisali dokument, v katerem poudarjajo, da ne bodo več proizvajali igrač, ki bi spominjale na sodobne oblike vojskovanja.

Resnici na ljubo so temu sklepu botrovali predvsem ekonomski in manj pedagoški razlogi. Finska industrija ni namreč več kos konkurenci iz azijskih držav, ki proizvaja cenene »vojaške igrače«. Med drugim povedano, je švedsko tržišče že deset let zaprto za take igrače, saj so Švedi pred leti sprejeli enak sklep kot sedaj Finci. Seveda pa bodo dovoljene »zgodovinske vojaške igrače«.

Proti depresijskemu stanju novo zdravilo: buspiron

NEW YORK — Američanom, ki jih tare nespečnost zaradi notranjega nemira, ne bo več treba segati po valiumu, ampak bodo kmalu imeli na voljo čisto novo pomirjevalno sredstvo: buspiron hydrocloride. Zvezni urad Food and Drug Administration je že pooblastil njegovo redno proizvodnjo in zatrdil, da to zdravilo temeljito pomaga napetim ljudem, ne da bi jih pahnil, kakor se dogaja z drugimi pomirjevali, v depresijsko stanje. Buspar, kot so tudi nazvali novi pripravek, bo razpečevala farmacevtska družba Bristol-Myers.

Zdravniki vedo povedati, da buspar prav uspešno zdravi raznovrstne oblike psihične napetosti zaradi stresa ali travm. V Združenih državah za to nevšečnostjo trpi najmanj 17 milijonov oseb, kar ustreza okrog 8 odstotkom vsega prebivalstva.

Novo zdravilo bo po mnenju specialistov blagodejno vplivalo še posebno na tiste ljudi, ki ne prenašajo stranskih učinkov valiuma in drugih podobnih sredstev. Dr. Raphael Campuas, znanstvenik z newyorškega State Psychiatric Institute, sicer pojasnjuje, da lahko buspar povzroči glavobol in črevesne motnje.